

Din resa börjar här: Instruktionsboken

Stort grattis till köpet av din nya husbil! Du har valt ett pålitligt fordon med hög kvalitet för många oförglömliga resor och äventyr. Vi vill tacka för ditt förtroende för vår produkt.

Den här instruktionsboken kommer att hjälpa dig att lära känna ditt fordon bättre och att använda det på ett säkert och bekvämt sätt. Ta dig tid att läsa igenom alla anvisningar och instruktioner noggrant, i synnerhet säkerhetsanvisningarna i det aktuella kapitlet.

Vänd dig vid behov till ett av våra serviceställen. Personalen på dessa auktoriserade verkstäder är väl insatt i ditt fordon och hjälper dig gärna vid frågor eller ärenden.

Observera även alltid basfordonets instruktionsbok och de fast installerade apparaterna.

Vi önskar dig många trevliga resor, oförglömliga stunder och mycket glädje med de nya husbil!

De termer som används i denna instruktionsbok för viktinformation förklaras åter i detalj i slutet av instruktionsboken (rättsliga upplysningar om viktrelaterade uppgifter). För ytterligare detaljer om viktinformation, besök gärna vår hemsida under "Viktinformation" på www.sunlight.de/sv/weight-information resp.

www.carado.com/se/sv/information/viktinformation.

1	Inledning..... 5	4.8	Förarstol och passagerarstol..... 46
1.1	Allmänt..... 6	4.9	Ta bort/montera baksätets dyna 47
1.2	Information om miljöskydd..... 6	4.10	Nackstöd..... 48
2	Säkerhet..... 8	4.11	Sittplatsernas placering 48
2.1	Brandskydd..... 8	4.12	Hopfällbar stol 49
2.1.1	Undvika brandrisker..... 8	4.13	Extra hopfällbara stolar 50
2.1.2	Brandbekämpning 8	4.14	Klaffstol..... 52
2.1.3	Vid brand 8	4.15	Elmanövrerad fönsterhiss..... 53
2.2	Allmänt..... 9	4.16	Elmanövrerade ytterspeglar 53
2.3	Trafiksäkerhet..... 10	4.17	Tankning av bränsle för dieselmotor 54
2.4	Bogsering 11	4.18	Ad-Blue® 54
2.5	Gasanläggning 12	4.19	Bogsering 54
2.5.1	Allmänna anvisningar 12	5	Uppställning av husbilen 55
2.5.2	Gasflaska..... 13	5.1	Parkeringsbromsen 55
2.6	Elektrisk anläggning 14	5.2	Fotsteg..... 55
2.7	Vattensystem..... 14	5.3	Nivåklossar 55
2.8	Utrustning för backning..... 15	5.4	Stöd 55
3	Innan resan börjar..... 16	5.4.1	Allmänna anvisningar 55
3.1	Första idrifttagandet..... 16	5.4.2	Stödben 56
3.2	Fordonsregistreringen 16	5.5	230 V-anslutning 56
3.3	Nyttolast..... 16	5.6	Kylskåp 56
3.3.1	Begrepp 17	5.7	Markis 57
3.3.2	Beräkning av nyttolast 20	6	Boende..... 59
3.3.3	Lastsäkring och lastfördelning 22	6.1	Dörrar 59
3.3.4	Bakgarage/förvaringsutrymme 26	6.1.1	Förardörr, ingångsdörr, utsida..... 59
3.4	Släpvagnskörning 28	6.1.2	Ingångsdörr, insida..... 60
3.5	Släpvagnskoppling 28	6.1.3	Ingångsdörr, insida (dörrhandtag halvrunt)..... 60
3.5.1	Cykelställ 29	6.1.4	Förardörr, insida (I-modell)..... 61
3.6	Fotsteg..... 30	6.1.5	Insektsskydd på ingångsdörren, utdragbar 61
3.7	Plisségardin för vindruta och sidoruta..... 31	6.2	Utvändiga luckor..... 62
3.8	Mörkläggningsgardin för förarhytt..... 31	6.2.1	Lucklås, ellipsformat..... 62
3.9	Matta i förarhyttpåstigningen (I- modell)..... 31	6.3	Vädra 63
3.10	PVC-golvbeläggning..... 32	6.4	Fönster 63
3.11	TV-apparat..... 32	6.4.1	Skjutfönster utan lås..... 64
3.12	Kanalspärr (I-modell)..... 32	6.4.2	Överkantshängt fönster med automatik-spärrar 64
3.13	Motorhuv (I-modell) 33	6.4.3	Plisségardin och insektsnät..... 66
3.14	Fylla på spolarvätska (I-modell) 33	6.4.4	Mörkläggningsrullgardin och insektsnät 67
3.15	Snökedjor 34	6.4.5	Takfönster med vridspärrar 68
3.16	Trafiksäkerhet..... 34	6.4.6	Plisségardin och insektsskydd 69
4	På väg 37	6.4.7	Veckad persienn i fönstret på den alternativa påbyggnadsdörren..... 70
4.1	Köra husbilen..... 37	6.5	Takluckor 70
4.2	Körhastighet 38	6.5.1	Taklucka med snäpplås..... 71
4.3	Bromsar 38	6.5.2	Heki-taklucka (mini och midi) 72
4.4	Säkerhetsbälten..... 38	6.6	Köksbänksförlängning 74
4.4.1	Allmänt..... 38	6.7	Bord 75
4.4.2	Använda säkerhetsbälten på rätt sätt..... 39	6.7.1	Hängbord med ledat stödben..... 75
4.5	Bilbarnskydd 39	6.7.2	Lyftbord..... 76
4.6	Isofix-barnsäkring 40	6.7.3	Bord med ihopfällbar bordsskiva..... 77
4.6.1	För Isofix tillåtna sittplatser 41	6.8	Lampor 77
4.7	Isofix-barnsäkring för extra hopfällbara stolar 46	6.8.1	Spotlight..... 77

6.8.2	LED-lampa (I-modell)	78	8.6	230 V-nät	121
6.9	TV-anläggning	78	8.6.1	230 V-anslutning (CEE-uttag)	121
6.10	Sängar	80	8.6.2	Anslut 230 V-försörjningen	121
6.10.1	Last	80	8.7	LTE-WIFI-router (tilläggsutrustning) ...	123
6.10.2	Alkovsäng	81	8.8	Solcellsanläggning (tilläggsutrustning)	123
6.10.3	Höjbar säng	82	8.9	Extrabelysning (tilläggsutrustning)	124
6.10.4	Våningssäng	91	8.10	Säkringar	124
6.10.5	Fast säng (gasfjäder)	92	8.10.1	12 V-säkringar	125
6.10.6	Queensäng (Fordon T433Q)	92	8.10.2	230 V-säkringslåda	130
6.10.7	Utfällbar säng	93			
6.10.8	Sängyta av bakre enkelsängar	94	9	Fast installerade apparater ..	131
6.10.9	Klättringshjälp bakre säng (A60/ A132)	95	9.1	Allmänt	131
6.11	Ombyggnader för sänggående	96	9.2	Värmesystem/Varmvattenberedning ..	132
6.11.1	Sittgrupp i mitten	96	9.2.1	Modeller med avgaskanal på höger fordonssida	132
6.11.2	Främre sittbänk med längsgående sittbänk	97	9.2.2	Säkerhetsbrytare	133
6.11.3	Främre sittbänk med längsgående sits	98	9.2.3	Uppvärmning på rätt sätt	133
6.11.4	Främre sittbänk (extrasäng)	99	9.2.4	Värmesystem och varmvattenberedning (Truma Combi)	134
6.11.5	Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7033P)	99	9.2.5	Dieselvärme och varmvattenberedning (Truma Combi D / DE)	135
6.11.6	Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7433S/Q)	101	9.2.6	Säkerhets-/avtappningsventil	135
6.11.7	Sittgrupp med utfällbar säng	102	9.2.7	Väggkamin	136
7	Gasanläggning	103	9.2.8	Elektrisk golvvärme (tilläggsutrustning)	137
7.1	Allmänt	103	9.3	Spis	138
7.2	Gasflaska	104	9.3.1	Gasspis	138
7.3	Gasförbrukning	105	9.3.2	Gasugn med grill (Thetford Duplex) ...	139
7.4	Byta ut gasflaskor	106	9.4	Kylskåp	141
7.5	Gasavstängningsventiler	107	9.4.1	Kylskåpets ventilationsgaller	141
8	Elektrisk anläggning	108	9.4.2	Thetford modellserie N4000	141
8.1	Allmänna säkerhetsanvisningar	108	9.4.3	Lås till kylskåpsdörr	144
8.2	Begrepp	108	9.5	Klimatanläggning Truma Aventa Compact Plus (tilläggsutrustning)	145
8.3	12 V-nät	109			
8.3.1	Bodelsbatteri Typ AGM	109	10	Sanitetssystem	146
8.3.2	Litiumbatteri TELECO TLI 104 (tilläggsutrustning)	111	10.1	Vattenförsörjning, allmänt	146
8.3.3	Ladda batteri över 230 V- försörjningen	113	10.2	Vattentank	147
8.3.4	Ladda batteri med fordonets motor (generator)	113	10.2.1	Påfyllningsöppning för dricksvatten, med lock	147
8.3.5	Ladda startbatteri	113	10.2.2	Påfyllning av vattensystem	148
8.3.6	Laddningsbooster för bodelsbatteriet	114	10.2.3	Fylla på vatten efteråt	149
8.4	EI-block (TEB310)	115	10.2.4	Minska vattenvolymen för körning	149
8.4.1	Batteri-brytare	117	10.2.5	Tappa av vatten	150
8.4.2	Batteriväljare	117	10.2.6	Tömma vattensystemet	150
8.4.3	Batteriövervakning	117	10.2.7	Monteringsställe för säkerhets-/ avtappningsventil	151
8.4.4	Laddning av batteriet	118	10.3	Avloppstank	152
8.4.5	Kabelns ytskikt "SAT-förberedning" ...	118	10.4	Toaletttrum	152
8.5	Panel (TP 310)	118	10.5	Vario-toaletttrum	154
8.5.1	Huvudbrytare 12 V	119	10.5.1	Vario-toaletttrum med två vridväggar	154
8.5.2	Lysdiodskala för batterispänning	119	10.5.2	Vario-toaletttrum med vridvägg och plisségardin	155
8.5.3	Lysdiodskala för tanknivå	120			

10.6	Toalett.....	156
10.6.1	Svängbar toalett	157
10.6.2	Toalett med fast bänk.....	157
10.6.3	Tömning av latrintank	158
10.6.4	Vinterdrift	158
10.6.5	Tillfällig avställning.....	159

11 Skötsel 160

11.1	Utvändig skötsel	160
11.1.1	Allmänt.....	160
11.1.2	Tvätta med högtryckstvätt	160
11.1.3	Tvättning av fordonet.....	161
11.1.4	Fönsterrutor av akrylglas.....	161
11.1.5	Underrede.....	162
11.1.6	Fotsteg.....	162
11.1.7	Solcellsanläggning.....	162
11.2	Invändig skötsel.....	162
11.3	Vattensystem.....	164
11.3.1	Rengöra vattentanken	164
11.3.2	Rengöra vattenledningar	164
11.3.3	Desinficera vattensystemet	165
11.3.4	Avloppstank	165
11.4	Skötsel vid fordonsdrift på vintern	165
11.4.1	Förberedelser	166
11.4.2	Vinterdrift	166
11.4.3	Efter vintern	166
11.5	Avställning	166
11.5.1	Tillfällig avställning.....	166
11.5.2	Avställning över vintern	168
11.5.3	Idrifttagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning	169

12 Underhåll 170

12.1	Officiella prover.....	170
12.2	Inspektioner	171
12.3	Underhållsarbeten	171
12.4	Byte av glödlampor, utvändigt.....	171
12.4.1	Belysning front.....	172
12.4.2	Belysning bak	173
12.5	Byte av belysning, insida.....	174
12.6	Reservdelar	175
12.7	Typskylt	175
12.8	Varnings- och hänvisningsetiketter	176
12.9	Reservnycklar.....	176
12.10	Återförsäljare	176

13 Hjul och däck 177

13.1	Allmänt.....	177
13.2	Val av däck.....	178
13.3	Beteckningar på däck.....	179
13.4	Användning av däck.....	179
13.5	Åtdragningsmoment	179
13.6	Däcktryck.....	180
13.7	Byta hjul.....	181

14 Störningsorsaker 183

14.1	Backning.....	183
14.2	Bromssystem.....	183
14.3	Elektrisk anläggning	183
14.4	Gasanläggning	186
14.5	Spis.....	186
14.6	Värmesystem/varmvattenberedare	187
14.7	Kylskåp	188
14.8	Vattenförsörjning	188
14.9	Påbyggnad	190

15 Tekniska data 191

15.1	Mått och tillåtet antal personer	191

16 Användbara tips..... 192

16.1	Trafikbestämmelser i utlandet	192
16.2	Hjälp på Europavägarna.....	192
16.3	Gasförsörjningen i de europeiska länderna.....	192
16.4	Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna.....	193
16.5	Tips för en säkrare övernattnings resan.....	193
16.6	Tips för vintercampare.....	194
16.7	Checklista för resan.....	194

17 Juridisk information avs. viktrelaterade uppgifter 197

Alfabetisk förteckning 200

Läs noga igenom instruktionsboken innan du startar din första färd!

Innan fordonet tas i bruk för första gången:

- Läs fordonets medföljande loggbok respektive säkerhetsbok och förvara dem så att de alltid är lättillgängliga.
- Ladda även ner den aktuella instruktionsboken, läs den och spara den så att den finns lättillgänglig. Webbadress:
www.sunlight.de/sv/informationmaterial resp.
www.carado.com/se/sv/service/nedladdningar

- Om denna symbol ej beaktas finns risk för att personer kan skada sig.

- Om denna symbol ej beaktas finns risk för skador på fordonet.

- Denna symbol hänvisar till en rekommendation eller till någon viktig detalj.

- Denna symbol hänvisar till miljövårdsaspekter.

Till husbilen medföljer en pärm med följande fordonshandlingar:

- Bruks- och monteringsanvisningar till olika fast installerade apparater
- Komplet dokumentation från chassitillverkaren
- Provningsintyg för gasanläggningar enligt tyska bestämmelser

Denna instruktionsbok innehåller avsnitt, i vilka modellrelaterade utrustningar eller tilläggsutrustningar beskrivs. Dessa avsnitt är inte speciellt märkta. Din fordon har kanske inte de här tilläggsutrustningarna. Fordonets utrustning kan därför skilja sig från en del bilder och beskrivningar.

Men fordonet kan ha tilläggsutrustning som inte beskrivs i den här instruktionsboken.

Tilläggsutrustningarna beskrivs där en förklaring behövs.

Beakta alltså även de separata instruktionsböckerna som bifogas.

- Uppgifterna "höger", "vänster", "fram", "bak" refererar alltid till fordonets färdriktning.
- Samtliga mått och vikter är "cirka" uppgifter.

Om anvisningarna i denna instruktionsbok inte följs och en skada på fordonet uppstår som följd, gäller inte garantin.

Vi utvecklar våra fordon kontinuerligt. Därför ber vi om förståelse för att vi måste reservera oss för ändringar både avseende form, utrustning och teknik. Av innehållet i instruktionsboken eller bruksanvisningen kan kunden därför inte härleda några anspråk gentemot tillverkaren. I instruktionsboken beskrivs de utrustningsvarianter som står till förfogande den dagen som instruktionsboken trycks.

Instruktionsboken får inte, varken helt eller delvis, reproduceras, översättas eller kopieras utan skriftligt medgivande från tillverkaren.

1.1 Allmänt

Husbilen är en produkt från Capron GmbH.

Fordonets konstruktion baseras på senast kända teknik och den är tillverkad enligt de allmänna säkerhetstekniska bestämmelserna. Ändå kan personskador eller skador på fordonet uppstå, om inte säkerhetsanvisningarna i denna instruktionsbok följs.

Utrusta fordonet innan det tas i drift för första gången med den lagstadgade utrustningen (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.). Iaktta gällande utrustningsregler vid resa utomlands.

Fordonet får endast användas i tekniskt felfritt tillstånd. Beakta instruktionsboken.

Fel eller störningar som skulle kunna påverka personers eller fordonets säkerhet ska åtgärdas omedelbart av fackpersonal. För att förhindra ytterligare skador ska användarens skadebegränsningsskyldighet iaktas vid störningar.

Låt endast en fackverkstad kontrollera och reparera fordonets bromssystem, gasanläggning och elektrisk anläggning.

Påbyggnaden får endast förändras om tillverkaren har godkänt det.

Reservdelar måste vara godkända av tillverkaren.

Fordonet är endast avsedd för att transportera personer. Resgods och tillbehör får endast medföras upp till den högsta tekniskt tillåtna lastvikten.

Kontroll- och inspektionsintervallerna som anges av tillverkaren måste följas.

1.2 Information om miljöskydd

- ▷ Respektera naturen - för inte oväsen och skräpa inte ned.
- ▷ Principiellt gäller följande: Hushållsavfall och all typ av avloppsvatten får aldrig tömmas i avloppsbrunnar eller slängas ute i naturen.
- ▷ Avloppsvatten får endast samlas upp i avloppstanken; i nödfall kan en annan lämplig behållare användas.
- ▷ Avloppstanken och latrintanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser. Beakta vid uppehåll i städer och kommuner hänvisningar för hållplatserna eller fråga efter hanteringsanläggningar.
- ▷ Avloppstanken skall tömmas så ofta som möjligt, även om den inte är helt fylld (hygien).

Avloppstanken och ev. avloppsledningen skall om möjligt spolas rent med färskvatten i samband med varje tömning.
- ▷ Låt aldrig latrintanken bli för full. Senast när nivåindikeringen lyser skall latrintanken tömmas omedelbart.
- ▷ Sortera avfallet från resan i glas, plåtburkar, plast och komposteringsbara sopor. Kontakta kommunen där du befinner för frågor gällande avfallshanteringen. Släng inte hushållsavfallet i avfallskorgarna på parkeringsplatser.

- ▷ Avfallsbehållare skall tömmas så ofta som möjligt i de härför avsedda tunnorna eller containrarna. På så sätt undviks obehaglig lukt och problematiska ansamlingar av avfall ombord.
- ▷ Låt inte bilens motor vara på i onödan när fordonet står stilla. En kall motor i tomgång släpper ut särskilt mycket skadliga ämnen. Motors drifttemperatur uppnås snabbast när man kör.
- ▷ För toaletten bör man använda en miljövänlig och biologiskt nedbrytbar kenvätska i låg dosering.
- ▷ Om man uppehåller sig en längre tid i en stad eller kommun bör man alltid uppsöka speciella platser för husbilar. Kontakta kommunen om du inte vet var en sådan plats finns.
- ▷ Lämna alltid ställplatsen i rent skick.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktiga säkerhetsanvisningar. Säkerhetsanvisningarna är till för att skydda personer och materiella tillgångar.

2.1 Brandskydd

2.1.1 Undvika brandrisker

- ▶ Låt aldrig barn vara ensamma i fordonet.
- ▶ Håll brännbart material på avstånd från värmekällor och spis.
- ▶ Använd aldrig separata, mobila värmekällor eller spisar.
- ▶ Endast auktoriserad fackpersonal får reparera den elektriska anläggningen, gasanläggningen eller de fast installerade apparaterna.

2.1.2 Brandbekämpning

- ▶ Ha alltid med dig en pulverbrandsläckare i fordonet. Brandsläckare måste vara godkänd, kontrollerad och finnas till hands.
- ▶ Brandsläckare ingår inte i leveransen.
- ▶ Brandsläckaren skall kontrolleras regelbundet av auktoriserad fackpersonal. Beakta respektive kontrolldatum.
- ▶ I närheten av spisen ska en brandfilt finnas redo.
- ▶ Beakta de lokala brandbekämpningskrav som finns i det land och den ort som du befinner dig på och ha de redskap som behövs till hands.

2.1.3 Vid brand

- ▶ Evakuerar alla personer som uppehåller sig i fordonet.
- ▶ Frånkoppla elströmförsörjningen och skilj den från elnätet.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
- ▶ Varna omgivningen och ring brandkåren.
- ▶ Bekämpa branden, helst utan risk för dig själv.

- ▷ Se efter var nödutgångarna finns och hur de används.
- ▷ Håll nödutgångarna fria.
- ▷ Följ eldsläckarens bruksanvisning.

Som nödutgång gäller alla fönster och dörrar som uppfyller följande kriterier:

- Öppning utåt eller förskjutning i horisontell riktning
- Öppningsvinkel minst 70°
- Diameter för smal öppning ska vara minst 450 mm
- Avståndet från fordonets golv ska vara max. 950 mm

2.2 Allmänt

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilation i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation) monterade. Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.
- ▶ Förvaringsutrymmen och bakre lastutrymmen ska inte användas som sovplats eller vistelseplats för personer eller djur. Dessa utrymmen har ingen obligatorisk ventilation. Kvävningsrisk föreligger genom syrebrist och värmefrånluft.
- ▶ Beakta höjden på öppningen i dörren.

- ▷ Respektive instruktionsböcker/driftinstruktioner gäller både för de fast installerade apparaterna (värme, spis, kylskåp osv.) och för basfordonet (motor, bromsar osv.). Iakttag särskilt.
- ▷ Då tillbehör eller tilläggsutrustningar monteras på, kan fordonets mått, vikt och även körförhållandet förändras. En del lös inredning måste registreras i fordonshandlingarna.
- ▷ Använd endast fälgar och däck som är godkända för fordonet. Information om fälgarnas och däckens dimensioner finns i fordonshandlingarna, du kan också fråga hos en auktoriserad återförsäljare eller serviceställen.
- ▷ Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp fordonet.
- ▷ Beträd inte fordonshuven på delintegrerade modeller.

- ▷ Stäng alla dörrar, utvändiga luckor och fönster när du lämnar fordonet.
- ▷ Lagstadgad utrustning (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.) ska alltid finnas med. Vid resa utomlands är det reglerna i det landet man besöker som gäller.
- ▷ Fordonet får endast köra på allmänna vägar när fordonets förare har ett för fordonsklassen giltigt körkort.
- ▷ Om man säljer fordonet ska all dokumentation, d.v.s fordonets instruktionsbok och instruktionsböcker till de fast installerade apparaterna överlämnas till den nya ägaren.

2.3 Trafiksäkerhet

- ▶ Innan resan påbörjas ska signal- och belysningsfunktionerna, styrningen och bromsarna kontrolleras.
- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Säkra den höjbara sängen före avfärd.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning. Under resan måste de svängbara stolarna vara låsta i färdriktningen.
- ▶ Ställ in TV-apparaten på ett säkert ställe innan färden börjar.
- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig på de tillåtna sittplatserna (se kapitel 4). Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.
- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Det är inte tillåtet att uppehålla sig i alkoven under resan.
- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under resan.
- ▶ Spänn fast barnet innan färden börjar, och se till att barnet är fastspänt under hela färden.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Beakta varningsskyltar på fordonet.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får aldrig användas på en stol med aktiverad främre airbag. Detta kan leda till att barn dör eller får allvarliga skador. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sitsraden.
- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Observera fordonets totala höjd (inkluderat taklast) när du kör in under en bro eller in i en tunnel.
- ▶ På vintern måste taket befrias från is och snö innan man startar.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.6).
- ▶ Använd inte värmesystemet på bensinmackar. Explosionsrisk!
- ▶ Använd inte värmesystemet i slutna utrymmen. Kvävningsrisk!

- ▷ Fördela all last jämnt i fordonet före färden (se kapitel 3).
- ▷ Tag alltid hänsyn till fordonets högsta tekniskt tillåtna lastvikt och den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln när du lastar bilen eller om du avbryter resan för att t. ex. handla livsmedel och liknande (se fordonshandlingarna).
- ▷ Stäng alla skåpdörrar, toalettdörren, alla lådor och luckor innan du startar. Låt kylskåpets dörrsäkring snäppas fast.
- ▷ Stäng fönster och takluckor innan körningen påbörjas.
- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Ta bort de externa stödben innan körningen påbörjas.
- ▷ Placera antennen för satellitsystemet i parkeringsläge före avfärden.
- ▷ Drag åt hjulbultarna/hjulmuttrarna efter 5 mil när du kör med fordonet för första gången och efter däckbyte. Därefter bör du regelbundet kontrollera att muttrarna är ordentligt åtdragna. Åtdragningsmoment se kapitel 13.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren (se kapitel 13).
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.

2.4 Bogsering

- ▷ Bogsera fordonet endast framifrån. Fordonet har ingen bogserögla bak.
- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Enligt instruktionsboken för basfordonet Ford finns bogseröglan under passagerarstolen. I husbilen finns dock bogseröglan (Bild 1,1) i ett fäste på en golvavsats i det bakre lastutrymmet.

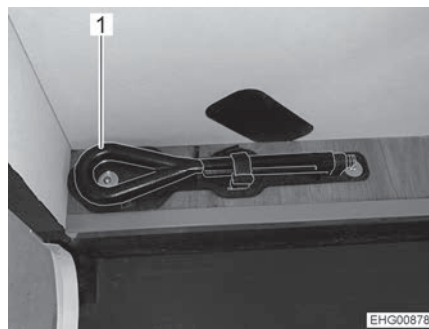

Bild 1 Bogserögla

2.5 Gasanläggning

2.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastyckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastyckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Till de inbyggda anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de inbyggda anslutningsförbindelserna.
- ▶ Förbjudet att värma under körning.
- ▶ Förbjudet att laga mat under körning.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastyckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.

- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater (t. ex. gasgrill) som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

2.5.2 Gasflaska

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra inte åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Vid temperaturer under 5 °C ska en avfrostningsanläggning (anti-frost) för gastryckregulatorer användas.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 5 kg-gasflaskor. (Storleken på gasflaskorna kan variera beroende på land.)
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

2.6 Elektrisk anläggning

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Innan man börjar utföra några som helst arbeten i elanläggningen skall alla apparater och lampor fränkopplas, batteriet kopplas från och fordonet skiljas från nätet.
- ▶ Använd endast originalsäkringar med föreskrivet värde.
- ▶ Defekta säkringar ska endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.
- ▶ När det elektriska värmeelementet (tilläggsutrustning Truma Elektro) i värmesystemet är i drift, använd inte samtidigt kraftfulla elektriska apparater som t.ex. vattenkokare, kaffebryggare eller hårtork för att undvika att säkringen vid landströmsanslutningen löser ut och att landströmsuttaget överbelastas.

2.7 Vattensystem

- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. Töm alltid vattentanken och vattenledningarna komplett efter en användning av fordonet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet (se avsnitt 11.3).

▷ Risk för skador på vattenpumpen!

Om fordonet inte används på flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att 12 V-försörjningen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna ska vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater och på fordonet samt avlagringar i vattenförande komponenter.

2.8 Utrustning för backning

- ▷ Radarsystemet ersätter inte de vanliga säkerhetsåtgärderna vid backning. Låt i möjligaste mån en andra person vägleda dig.

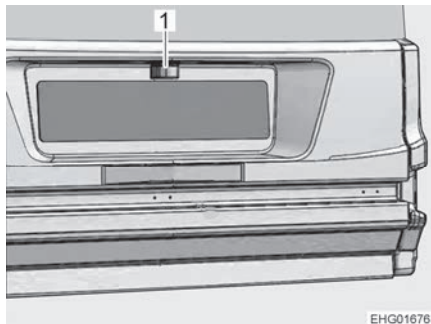

Bild 2 Fordonets bakdel

Bild 3 Displayenhet

1 Sensor

Fordonet är utrustat med ett radarsystem för att underlätta vid backning. Radarsystemet består av en sensor (Bild 2,1) och en displayenhet (Bild 3). Sensorn är inbyggd ovanför den bakre nummerplåten. Displayenheten är monterad på instrumentbrädan. Radarsystemet aktiveras genom att man lägger i backväxeln. Akustiska signaler och displayenheten på visningsenheten varnar om ett hinder (t.ex. en fotgängare) befinner sig bakom fordonet.

Felmeddelanden/ störningar

Eventuella fel eller störningar visas på displayenheten (Bild 3) med hjälp av optiska och akustiska signaler. Varje störning eller felmeddelande kan leda till att de tekniska anordningarna för övervakning av det bakre utrymmet slutar fungera.

Uppsök en auktoriserad fackverkstad vid felmeddelanden/störningar.

- ▷ Om systemet inte fungerar eller är ur funktion, låt en annan person instruera dig vid backning.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktig information om vad som ska beaktas före körning och vilka åtgärder som ska vidtas före körning.

I slutet av detta kapitel hittar du en checklista, i vilken en sammanfattning av de viktigaste punkterna åter ges.

3.1 Första idrifttagandet

- ▷ Drag åt hjulbultarna/hjulmuttrarna efter 5 mil när du kör med fordonet för första gången och efter däckbyte. Därefter bör du regelbundet kontrollera att muttrarna är ordentligt åtdragna. Åtdragningsmoment se kapitel 13.

Tillsammans med husbilen får du en sats nycklar som består av nycklar för basfordonet och nycklar för påbyggnaden.

Förvara alltid en reservnyckel utanför fordonet. Anteckna respektive nyckelnummer. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller verkstad vid ev. förlust.

Vid den första idrifttagningen eller efter en avställning ska den elektriska anläggningen tas i drift enligt följande:

- Slå på säkringen eller (om säkringen har dragits ur) sätt tillbaka den igen.
- Slå på batteri-brytaren.
- Koppla på 12 V-försörjning.

3.2 Fordonsregistreringen

Fordonet måste registreras. Beakta gällande bestämmelser.

Tänk på att det, trots EU-nummerplåtar, krävs speciella, nationella nummerplåtar i en del länder.

3.3 Nyttolast

- ▶ En överbelastning av fordonet och axlarna kan till exempel leda till en försämrad styrrespons (förändrat körbeteende), en överbelastning av däck och av denna anledning högre risk för punkteringar eller en förlängning av bromsavståndet. På grund av detta finns en risk att kontrollen över fordonet förloras och att du och andra trafikanter utsätts för fara.

Om du inte är säker på om det lastade fordonet motsvarar den högsta tekniskt tillåtna lastvikten finns det möjligheten att väga/kontrollera fordonet på offentliga vågar eller hos respektive återförsäljare.

- ▶ I fordonshandlingarna anges den högsta tekniskt tillåtna lastvikten, resp. vikten inklusive tilläggsutrustning från fabriken (faktiska fordonsvikten), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 3.3.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.
- ▶ Anpassa hastigheten till lasten. Vid tung last blir bromssträckan längre.

- ▷ Överskrid inte den högsta tekniskt tillåtna lastvikten, som anges i fordonshandlingarna, eller den högsta tekniskt tillåtna vikt på axelen.
- ▷ Inbyggda tillbehör och tilläggsutrustning gör att man kan lasta mindre mängder.
- ▷ Se till att lastens tyngdpunkt befinner sig direkt ovanför fordonsgolvet när fordonet lastas. Annars kan fordonets köregenskaper förändras.

- ▷ Om fordonet vid normal drift överskrider den av tillverkaren angivna högsta tekniskt tillåtna lastvikten, finns det risk för rättsliga konsekvenser såsom till exempel böter eller förlorat försäkringsskydd.

Maximalt tillåten last

Beteckning	Belastning (kg)
Cykelställ	60
Bakre lastutrymme och bakre förvaringsutrymme	150 ¹⁾

¹⁾ Då en släpvagnskoppling är monterad på fordonet uppgår den tillåtna lasten till 250 kg.

- ▷ För information om sängarnas maximalt tillåtna lastkapacitet, se avsnitt 6.10.1.

3.3.1 Begrepp

- ▷ I tekniska sammanhang används numera begreppet "massa" istället för "vikt". I vanligt språkbruk används dock fortfarande oftast ordet "vikt". För att texten ska bli lättare att läsa används begreppet "massa" endast i fasta, vedertagna formuleringar i efterföljande avsnitt.

Högsta tekniskt tillåtna lastvikt

Den högsta tekniskt tillåtna lastvikten är ett av tillverkaren fastställt värde som fordonet av säkerhetsskäl aldrig får överskrida, inte ens i lastat skick (till exempel 3500 kg). Uppgifter om den högsta tekniskt tillåtna lastvikten för den modell du har valt kan finnas i fordonets registreringsdokument och på den typskylt som tillverkaren anbringat på själva husbilen.

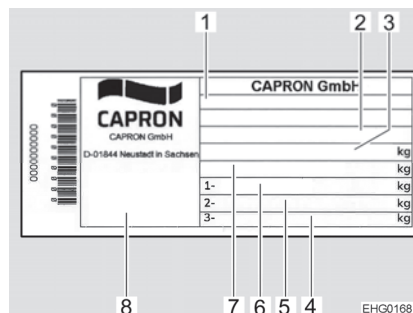

Bild 4 Typskylt

- 1 Godkännandenummer
- 2 VIN tillverkare steg 1
- 3 Högsta tekniskt tillåtna lastvikt
- 4 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 3
- 5 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 2
- 6 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 1
- 7 Högsta tekniskt tillåtna lastvikt för fordonskombinationen
- 8 Påbyggnadsnummer

I den högsta tekniskt tillåtna lastvikten i lastat tillstånd ingår den **faktiska fordonsvikten** och **nyttolasten**.

Den högsta tekniskt tillåtna lastvikten på det lastade fordonet anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Faktisk fordonsvikt I den faktiska fordonsvikten ingår fordonets vikt i körklart skick och tilläggsutrustning från fabriken.

Vikt i körklart skick Vikten i körklart skick är vikten på det körklara standardfordonet (exklusive tilläggsutrustning från fabriken).

Vikten i körklart skick är sammansatt enligt följande:

- Tjänstevikt (det tomma fordonets vikt) med seriemässig standardutrustning från fabrik (exklusive tilläggsutrustning från fabriken)
- Förarens vikt
- Standardutrustningens vikt
- Påfyllda smörjmedel, oljor och kylvätska
- En till 100 % påfylld färskvattentank
- En till 100 % fylld aluminiumgasflaska
- En till 90 % påfylld bränsletank

Förarens vikt beräknas alltid vara 75 kg, oberoende av hur mycket föraren verkligen väger.

Standardutrustningen är all utrustning och all vätska som krävs för att fordonet ska kunna användas ändamålsenligt och säkert. I standardutrustningens vikt ingår:

- Ett fyllt färskvattensystem
- Ett fyllt värmesystem
- Ett fyllt toalettspolningssystem
- En kabeltrumma för 230 V-försörjningen

Avloppstanken och latrintanken är tomma.

Exempel på beräkning av standardutrustning

Vattentank med 100 l (av viktskäl kan volymen reduceras från fabriken genom att öppna en överströmningsventil)	100 kg
Gasflaska (11 kg _{gas} + 5 kg _{aluminiumgasflaska})	+ 16 kg
Varmvattenberedare med 10 l	+ 10 kg
Kabeltrumma för 230 V-försörjningen	+ 4 kg
Summa	= 130 kg

Vikten i körklart skick och den faktiska fordonsvikten anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Återstående belastningskapacitet

För att bestämma den återstående belastningskapaciteten är det viktigt att du känner till ditt fordonets faktiska vikt. I samband med färdigställandet av ditt fordon beräknar vi den verkliga vikten på ditt fordon för första gången genom vägning i slutet av monteringsbanan. Detta inkluderar vikten i körklart skick plus vikten av all beställd och på fabriken monterad tilläggsutrustning.

Baserat på denna verkliga vägda vikt kan du beräkna den återstående belastningskapaciteten för bagage eller andra tillbehör.

Exempel:

Högsta tekniskt tillåtna lastvikt - faktiskt vägd vikt - passagerarnas vikt = återstående belastningskapacitet

$$3500 \text{ kg} - 3000 \text{ kg} - 225 \text{ kg} (3 \times 75 \text{ kg}) = 275 \text{ kg}$$

- ▷ Beakta att man i samband med fabriken beräkning av den återstående belastningskapaciteten uppskattar förarens vikt (som inkluderas i den verkliga vägda vikten) och passagerarnas vikt till 75 kg per sittplats. På grund av avvikande kroppsvikter kan den verkliga återstående belastningskapaciteten för ditt fordon påverkas.
- ▷ Ditt fordons faktiska vikt som beräknats på fabriken kan påverkas i efterhand av vädret och kan till exempel variera en aning på grund av absorption eller frisättning av fukt. Alla ytterligare efterföljande förändringar av ditt fordon, till exempel genom den extra installationen av tillbehör hos återförsäljaren eller andra till- och/eller ombyggnader påverkar fordonets vägda faktiska vikt och därmed också den återstående belastningskapaciteten. Efter hämtning från fabriken och fram till leveransen till kunden är återförsäljaren ansvarig för att förhindra att den högsta tekniskt tillåtna lastvikt överskrids. Därefter från och med överlämnandet genom återförsäljaren åligger det dig att förhindra detta överskridande. Om du inte är säker på om det lastade fordonet motsvarar den högsta tekniskt tillåtna lastvikten finns det möjligheten att väga/kontrollera fordonet på offentliga vågar eller hos respektive återförsäljare.
- ▷ Vi informerar dig om vikten på ditt fordon som vi har vägt på fabriken och den återstående belastningskapaciteten i samband med din återförsäljares fakturering. Denne måste vidarebefordra meddelandet till dig. Om detta inte har skett kan du kontakta din återförsäljare och be om dessa uppgifter. Våra vågar uppfyller alla lagstadgade krav och standardkrav och underhålls, kontrolleras och kalibreras regelbundet. Trots allt är en liten tolerans tekniskt oundviklig. Dessutom kan fordonets vikt påverkas av vädret och till exempel variera något på grund av absorption eller frisättning av fukt. Fordonets faktiska vikt kan därför avvika med några kilo från den verkliga vikten som meddelats.

Nyttolasten är sammansatt enligt följande:

- Konventionell belastning
- Tilläggsutrustning
- Personlig utrustning

- ▷ Fordonets nyttolast kan ökas om fordonets faktiska vikt minskas. För detta ändamål är det till exempel tillåtet att tömma vätskebehållarna eller ta ut gasflaskorna.

De olika delarna av lasten förklaras i nedanstående text.

Konventionell belastning

Den konventionella belastningen är den vikt som tillverkaren har beräknat för passagerarna.

Konventionell belastning innebär: För varje sittplats som är inplanerad av tillverkaren beräknas 75 kg, oberoende av hur mycket passagerarna verkligen väger. Förarens vikt ingår redan i fordonets vikt i körklart tillstånd och får **inte** räknas med här.

Antalet sittplatser anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Tilläggsutrustning

Till tilläggsutrustningen hör all utrustning, som inte ingår i standardutrustningen, som monterats på fordonet på tillverkarens ansvar.

- Släpvagnskoppling
- Takreling
- Markis
- Cykelställ eller motorcykelhållare

- Satellitsystem
- Klimatanläggning
- Solcellsanläggning
- Litiumbatteri
- LTE-WIFI-router

Vikten på de olika tilläggsutrustningarna går att erhålla vid förfrågan till tillverkaren.

Personlig utrustning

Den personliga utrustningen är alla föremål som medförs i fordonet, och som inte ingår i den konventionella belastningen eller tilläggsutrustningen. Till den personliga utrustningen räknas t. ex:

- Livsmedel
- Hushållsartiklar
- Kläder
- Sängkläder
- Leksaker
- Böcker
- Hygienartiklar
- Elektriska småenheter (t. ex. kaffemaskin)

Till personlig utrustning hör dessutom nedanstående, oberoende av var de befinner sig i fordonet:

- Husdjur
- Cyklar
- Sportutrustning (t. ex. surfbrädor, båtar)

För den personliga utrustningen måste tillverkaren enligt gällande bestämmelser utgå från minst en vikt, som beräknas enligt följande formel:

Formel   Minsta vikten M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Förklaring N = max. antal personer enligt tillverkarens uppgifter inklusive föraren
 L = fordonets totala längd i meter

3.3.2 Beräkning av nyttolast

- ▶ Den högsta tekniskt tillåtna lastvikten i lastat tillstånd får aldrig överskridas!
- ▶ I fordonshandlingarna anges den högsta tekniskt tillåtna lastvikten, respektive vikten inklusive tilläggsutrustning från fabriken (faktisk vikt), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 3.3.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.

Nyttolasten (se avsnitt 3.3.1) är här viktskillnaden mellan

- högsta tekniskt tillåten lastvikt i lastat tillstånd och
- den faktiska fordonsvikten.

**Exempel på beräkning
av nyttolasten**

	Vikt i kg	Beräkna
Högsta tekniskt tillåten lastvikt enligt fordonshandlingarna	3500	
Fordonets faktiska vikt inklusive standardutrustning enligt fordonshandlingarna	- 3070	
Ger tillåten last	430	
Schablonvärde på 10 kg per meter fordonslängd (i exemplet: 7,00 m)	- 70	
Konventionell belastning, t. ex. 3 personer à 75 kg	- 225	
Tilläggsutrustning och tillbehör	- 40	
Ger personlig nyttovikt	= 95	

Nyttovikten beräknas baserat på förordningen (EU) nr 1230/2012.

Beräkningen av nyttolasten utgående från skillnaden mellan den högsta tekniskt tillåtna lastvikten i lastat tillstånd och den av tillverkaren angivna faktiska fordonsvikten är endast ett teoretiskt värde.

Den verkliga lasten kan endast beräknas om fordonet vägs på en godkänd, allmän våg med fyllda tankar (bränsle och vatten), fyllda gasflaskor och komplett tilläggsutrustning (och tillbehör).

Gå till väga enligt följande för detta:

- Kör först upp med fordonets framhjul på vågen och väg den.
- Kör sedan upp med fordonets bakhjul på vågen och väg den.

De olika värdena anger de aktuella axellasterna. Dessa värden är viktiga för rätt lastning av fordonet (se avsnitt 3.3.3). Summan av värdena anger fordons aktuella vikt.

Skillnaden mellan den högsta tekniskt tillåtna lastvikten i lastat tillstånd och den vägda fordonsvikten anger den verkliga nyttolasten.

Utgående från detta kan man beräkna hur mycket som blir över den personliga utrustningen:

- Ta reda på vikten på alla passagerare och dra av denna summa från värdet för den verkliga nyttolasten.

Det resulterande värdet anger vikten på den personliga utrustning som kan lastas i fordonet.

3.3.3 Lastsäkring och lastfördelning

- ▶ Av säkerhetsskäl får den högsta tekniskt tillåtna lastvikten i lastat tillstånd aldrig överskridas.
- ▶ Fördela lasten jämnt på fordonets högra och vänstra sida.
- ▶ Fördela lasten jämnt på båda axlarna. Observera den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln, som anges i fordonshandlingarna. Beakta dessutom däckens tillåtna lastkapacitet (se kapitel 13).
- ▶ Tunga laster bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstängseffekten ($\frac{1}{2} \frac{l}{L}$). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Surra fast alla föremål så att de inte kan glida iväg. Exempelvis, för att se inte ska glida iväg, kan föremålen placeras så nära varandra att inget tomrum finns mellan dem. Använd även halkskyddsmattor.
- ▶ Lasta tunga föremål (förtält, konserver o. dyl.) i närheten av axlarna. För förvaring av tunga föremål ägnar sig lågt placerade förvaringsutrymmen bäst, som har dörrar som inte kan öppnas i färdriktningen.
- ▶ Stapla lättare föremål (t. ex. kläder) i takförvaringsskåpen.
- ▶ Lasta endast cyklar (max. 4 st.) på cykelstället.

- ▷ Belasta takförvaringsskåp (skåp med lucka) med maximalt 10 kg per löpmeter resp. maximalt 5 kg per fack.
- ▷ Belasta takförvaringsfack ("svalbon" utan lucka) med maximalt 5 kg per fack.
- ▷ Belasta skåpsfack och stora förvaringsfack nära golvet (med eller utan dörr) med maximalt 5 kg per fack.
- ▷ Belasta lådor med maximalt 10 kg vardera.
- ▷ Belasta besticklådor med maximalt 5 kg vardera.
- ▷ Köksbänksförlängning får belastas med högst 5 kg. Observera informationsetiketten.

Stort lagringsutrymme lämpar sig också för tunga föremål. Bak- eller framaxelns axelbelastning kan överskridas under vissa omständigheter.

Axlarna får dock aldrig överbelastas. Det är därför viktigt att beakta avståndet till axlarna när man lastar fordonet.

För att säkerställa säker körning måste du beakta följande uppgifter när du lastar fordonet:

- Bagage och andra föremål som transporteras i fordonet måste vara jämnt fördelade mellan vänster och höger sida av fordonet.
- Tunga eller skrymmande föremål bör förvaras så nära marken som möjligt i förvaringslådor som är avsedda för detta ändamål och nära axlarna samt säkrade mot att glida.
- Lätta och övriga föremål kan förvaras i skåp och förvaringsfack.
- Se alltid till att dörrar och luckor på skåp och förvaringsytor har säkrats på vederbörligt sätt.
- Använd endast lämpliga fastspänningssystem för att säkra mot glidning. Kontrollera alla surringar ännu en gång innan du påbörjar din resa.

- En ojämn fördelad last har en negativ effekt på köregenskaperna. Särskilt tung last baktill leder till en avlastning av framaxeln på grund av hävstångseffekten och orsakar därmed till exempel traktionsförlust, sämre styrrespons (förändrat körbeteende), överbelastning av däck och ökad risk för punkteringar. På grund av detta finns en risk att kontrollen över fordonet förloras och att du och andra trafikanter utsätts för fara. En jämnt fördelad last över hela fordonet leder till ett optimalt körbeteende under resan.

- Den högsta tekniskt tillåtna lastvikten samt den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln får inte överskridas. I synnerhet vid last baktill eller montering av tunga tillbehör eller tillbehör som belastas tungt (till exempel motorcykelhållare eller cykelhållare), måste vikten på en axelgrupp kontrolleras och iakttas. Om du är osäker på om det lastade fordonet överensstämmer med den högsta tekniskt tillåtna lastvikten och den högsta tekniskt tillåtna totalvikten på axeln, finns det möjlighet att få fordonet vägt/kontrollerat på allmänna vågar eller hos enskilda återförsäljare.
- För enskilda modeller anger karosstillverkaren en maximal belastning för skåp, utdragslådor, förvaringsfack eller andra förvaringsutrymmen. Detta framgår av de dekaler som har anbringats på plats och som måste alltid måste beaktas. Den högsta tekniskt tillåtna lastvikten och den högsta tekniskt tillåtna vikt på axeln får dock under inga omständigheter överskridas. Beakta därför att den angivna maximala lasten eventuellt inte kan utnyttjas i full omfattning, om detta skulle innebära att den högsta tekniskt tillåtna lastvikten eller den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln överskrids.
- Ytterligare information om korrekt belastning finns i avsnitten "Högsta tekniskt tillåtna lastvikt" (sida 17), "Högsta tekniskt tillåtna vikt på axeln" (sida 23) och "Bakgarage/förvaringsutrymme" (sida 26).

För att fördela lasten rätt behöver du en våg, ett måttband, en miniräknare och lite tid.

Med två enkla formler kan man beräkna hur lastens vikt inverkar på axlarna:

Formler

$A \times G : R = \text{last på bakaxeln}$

$\text{Last på bakaxeln} - G = \text{last på framaxeln}$

Förklaring

A = avstånd mellan förvaringsutrymmet och framaxeln i cm

G = lastens vikt i förvaringsutrymmet i kg

R = fordonets axelavstånd (avståndet mellan axlarna) i cm

Högsta tekniskt tillåtna vikt på axeln

Den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln eller axelgruppen (i det följande kallad vikt på en axelgrupp) avser den fordons- och axelspecifika belastningen, som kan överföras från hjulen på en axel respektive axelgrupp till körbanan. Vikten på en axelgrupp är ett av tillverkaren fastställt värde som fordonet av säkerhetsskäl aldrig får överskrida – inte ens i lastat tillstånd. Uppgifter om vikten på en axelgrupp för ditt fordon finns i fordonets registreringsdokument och på tillverkarens typskylt som anbringats på själva husbilen.

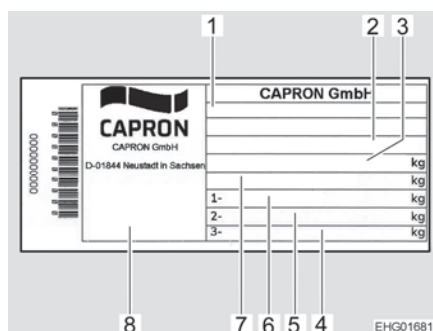

Bild 5 Typskylt

- 1 Godkännandenummer
- 2 VIN tillverkare steg 1
- 3 Högsta tekniskt tillåtna lastvikt
- 4 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 3
- 5 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 2
- 6 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 1
- 7 Högsta tekniskt tillåtna lastvikt för fordonskombinationen
- 8 Påbyggnadsnummer

- Vid överskridande av den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln kan fordonet skadas (till exempel på grund av axelbrott eller punktering) och dessutom kan köregenskaperna försämrats avsevärt. På grund av detta finns en risk att kontrollen över fordonet förloras och att du och andra trafikanter utsätts för fara. Vi rekommenderar därför att väga det färdiglastade fordonet, inklusive alla passagerare, innan resan påbörjas. På detta sätt garanteras att vikten på en axelgrupp och den högsta tekniskt tillåtna lastvikten alltid iakttas. För detta ändamål finns möjlighet att väga/kontrollera fordonet på offentliga vågar eller hos enskilda återförsäljare.

- ▷ Beakta att vikten på axlarna respektive axelgrupperna kan avvika från varandra och läs därför uppgifterna i fordonets registreringsdokument noggrant.
- ▷ Om fordonet vid normal drift överskrider den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln hotar rättsliga konsekvenser såsom till exempel böter eller förlorat försäkringsskydd.
- ▷ Det är möjligt att tillverkaren av ditt fordons chassit specificerar en minimibelastning för framaxeln för att uppnå ett optimal körbeteende. Beakta därför uppgifterna om detta i chassitillverkarens bruksanvisning.
- ▷ Ytterligare information om korrekt lastning finns i avsnitten "Lastsäkring och lastfördelning" (sida 22) och "Bakgarage/förvaringsutrymme" (sida 26).

Beräkna vikten på en axelgrupp:

- Multiplicera avståndet mellan förvaringsutrymmet och framaxeln (A) med lastens vikt i förvaringsutrymmet (G) och dela resultatet med axelavståndet (R). Man får då fram den vikt med vilken lasten i förvaringsutrymmet belastar bakaxeln. Anteckna denna vikt och förvaringsutrymmet.
- I det andra steget dras vikten i förvaringsutrymmet (G) av från den ovan beräknade vikten. Om man får ett positivt värde (exempel 1) betyder det att framaxeln avlastas motsvarande detta värde. Om värdet är negativt (exempel 2) betyder detta att framaxeln belastas. Anteckna även detta värde.
- Beräkna alla lastutrymmen i fordonet på samma sätt.
- I det sista steget ska man räkna till alla beräknade vikter för bakaxelns last och sedan räkna till eller dra bort alla beräknade vikter för framaxelns last. Hur bakaxelns och framaxelns last beräknas beskrivs i avsnitt 3.3.2.

Om det beräknade värdet överskrider den tillåtna vikten på en axelgrupp måste lasten lastas om.

Om framaxeln avlastas för mycket försämras däckens vidhäftning på vägytan (traktion), detta gäller särskilt för framhjulsdrivna fordon. Lasta om lasten även i detta fall.

Beräkningsexempel

		Exempel 1	Exempel 2
Avstånd till framaxeln	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vikt i förvaringsutrymmet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Fordonets axelavstånd	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning av bakaxeln (lägg till till vikten på axeln)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vikt i förvaringsutrymmet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning av framaxeln (dra bort från vikten på axeln)		38,5 (kg)	
Belastning av framaxeln (lägg till till vikten på axeln)			-11,5 (kg)

Ökning av tillåten belastning och viktreducering

Vid en ökning av tillåten belastning ökas vanligtvis fordonets högsta tekniskt tillåtna lastvikt, högsta tekniskt tillåtna vikt på axeln och som en följd av detta även den återstående belastningskapaciteten för bagage, campingutrustning etc.

Vid en viktreducering däremot reduceras vanligtvis fordonets högsta tekniskt tillåtna lastvikt, högsta tekniskt tillåtna vikt på axeln och som en följd av detta även den återstående belastningskapaciteten för bagage, campingutrustning etc. En teknisk förändring av chassit utförs i regel inte.

- ▷ På grund av den förändrade högsta tekniskt tillåtna lastvikten kan ökning av tillåten belastning eller viktreducering påverka de tillåtna sittplatserna, chassit och vikten på en axelgrupp. Om du har frågor i samband med detta kontakta gärna behörigt tekniskt kontrollorgan för råd.
- ▷ En ökning av tillåten belastning respektive viktreducering kan resultera i förändrade lagstadgade krav till följd av fordonets nya högsta tekniskt tillåtna lastvikt. Det gäller i synnerhet för de lagstadgade kraven i tyska vägtrafiklagen, tyska förordningen om registrering av fordon samt skatte- och försäkringsrättsliga bestämmelser. En ökning av den högsta tekniskt tillåtna lastvikten till mer än 3500 kg kan till exempel påverka körkortsklassen eller leda till andra hastighetsbegränsningar eller förbjuden genomfart samt omkörning. Även kraven för betalning av vägavgifter kan komma att ändras på grund av den nya högsta tekniskt tillåtna lastvikten. Du bör därför informera dig om det gällande rättsläget när det gäller fordonets nya högsta tekniskt tillåtna lastvikt och inhämta information från behöriga myndigheter. Beakta att de nationella bestämmelserna i det land där ditt resmål befinner sig och de länder som besöks för att komma dit kan avvika från bestämmelserna i ditt hemland.
- ▷ Ytterligare information om den återstående belastningskapaciteten finns i avsnitt "Återstående belastningskapacitet" (sida 18).

3.3.4 Bakgarage/förvaringsutrymme

- ▶ Observera den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln och den högsta tekniskt tillåtna lastvikten när du lastar bakgarage/förvaringsutrymmet.
- ▶ Den maximalt tillåtna lasten i bakgarage/förvaringsutrymmet uppgår till 150 kg. Då en släpvagnskoppling är monterad på fordonet uppgår den tillåtna lasten till 250 kg. Överskrid inte den tekniskt tillåtna vikten på bakaxeln.
- ▶ Ojämn last eller överbelastning påverkar körbeteendet negativt. I synnerhet en baktung belastning leder till en avlastning av framaxeln på grund av hävstångseffekten vilket till exempel orsakar traktionsförlust, sämre styrrespons (förändrat körbeteende), överbelastning av däck och därmed ökad risk för punkteringar. På grund av detta finns en risk att kontrollen över fordonet förloras och att du och andra trafikanter utsätts för fara. En jämnt fördelad last över hela fordonet leder till ett optimalt körbeteende under resan. Om du inte är säker på om det lastade fordonet överensstämmer med den högsta tekniskt tillåtna lastvikten och den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln, kan du väga/kontrollera fordonet på allmänna vågar eller hos enskilda återförsäljare.
- ▶ Vid transport av fordon som drivs med bensin, diesel, gas eller annat brännbart material ska det säkerställas att tanken på det fordon som transporteras är helt tom. Vid transport av elcyklar rekommenderar vi dessutom borttagning och säker förvaring av batteriet innan resan påbörjas resan.
- ▶ Bakgarage och bakre förvaringsutrymmen har av fabriken inte avsetts som sovplats eller vistelseort för människor eller djur. Dessa rum har av fabriken inte försetts med ventilation. Det finns risk för kvävning på grund av syrebrist.

- ▷ Fördela lasten jämnt. För stor punktbelastning skadar golvbeläggningen.

Beakta följande upplysningar vid lastning av bakgarage och bakre förvaringsutrymmen för att säkerställa säker körning:

- Bagage och föremål som transporteras måste fördelas jämnt även i bakgarage och bakre förvaringsutrymmen i enlighet med avsnittet "Lastsäkring och lastfördelning" (sida 22).
- Alla föremål som stuvats undan i bakgarage och bakre förvaringsutrymmen måste fästas och säkras med lämpliga fastspänningssystem på de fästpunkter som tillhandahållits av fabriken.
- Innan körning påbörjas måste säkerställas att det bakgaraget respektive det bakre förvaringsutrymmet är ordentligt stängt.

- ▷ Beakta alltid den maximala tillåtna belastningen av bakgaraget respektive det bakre förvaringsutrymmet. Den specificerade maximalt tillåtna belastningen av bakgaraget eller det bakre förvaringsutrymmet kan påverkas av valet av extra tilläggsutrustning såsom släpvagnskopplingar eller ramförlängningar. Den högsta tekniskt tillåtna lastvikten och den högsta tekniskt tillåtna vikt på axeln får dock under inga omständigheter överskridas. I synnerhet vid last baktill eller montering av tunga tillbehör eller tillbehör som belastas tungt (till exempel motorcykelhållare eller cykelhållare), måste vikten på en axelgrupp kontrolleras och iaktas. Beakta därför att den angivna maximala lasten eventuellt inte kan utnyttjas i full omfattning, om detta skulle innebära att den högsta tekniskt tillåtna lastvikten eller den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln överskrids.
- ▷ Ytterligare information om den korrekta lasten finns i avsnitten "Högsta tekniskt tillåtna lastvikt" (sida 17), "Högsta tekniskt tillåtna vikt på axeln" (sida 23) samt "Lastsäkring och lastfördelning" (sida 22).

- 1 Surrningsögla
- 2 Surrningsskena

Bild 6 Surrningsöglor (bakre förvaringsutrymme)

Förskjuta surrningsögla:

- Vrid surrningsögla (Bild 6,1) ett halvt varv moturs. Du kan flytta surrningsögla (Bild 7) nu.

Bild 7 Surrningsögla (flyttbar)

Bild 8 Surrningsögla (fastsatt)

- Skjut surrningsögla till önskat läge i surrningssskenan (Bild 6,2).
- Vrid surrningsögla ett halvt varv medurs. Surrningsögla (Bild 8) sitter fast i surrningssskenan igen.
- Kontrollera att surrningsögla sitter fast ordentligt.

3.4 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan husbilen och släpet.
- ▶ Observera tillåten stödlast och den högsta tekniskt tillåtna vikten på husbilens bakaxel. Stödlast och högsta tekniskt tillåtna vikt på bakaxeln får inte överskridas. Läs värdena för stödlast och högsta tekniskt tillåtna vikt på bakaxeln i fordonshandlingarna och släpvagnskopplingens handlingar.

- ▷ Släp med påskjutsbroms: Om den separata bromsen är aktiverad får släpet varken kopplas på eller kopplingen lossas.
- ▷ Släpvagnskoppling med avtagbar kulhals: Om kulhalsen är felmonterad, föreligger risk för att släpet hakas av. Beakta bruksanvisningen till släpvagnskopplingen.

- ▷ Se instruktionerna för släpvagnskopplingen för att få reda på fordonets maximalt tillåtna stödlast.

3.5 Släpvagnskoppling

- ▶ Observera det maximala kultrycket och den högsta tekniskt tillåtna släpvagnsvikten i fordonshandlingarna när en släpvagnskoppling ska monteras.
- ▶ Dra åt släpvagnskopplingens fästsruvar efter 1000 drifttimmar.

- ▷ Cykelställ (bakvägg) och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.
- ▷ Om släpvagnskopplingen har monterats i fabriken är släpvagnskopplingen registrerad i fordonshandlingarna. Ha alltid relevanta handlingar med i fordonet.
- ▷ Om en släpvagnskoppling monteras i efterhand måste detta registreras i fordonshandlingarna. Nödvändiga papper medlevereras till släpvagnskopplingen.
- ▷ Beakta tillverkarens instruktionsbok.

Bild 9 Släpvnagskoppling, avtagbar (avbildning endast som exempel)

Uppgifter i fordonshandlingarna

Låt er återförsäljare eller serviceställe montera delarna. Återförsäljaren sköter då även registreringen.

3.5.1 Cykelställ

- ▶ Observera den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln och den högsta tekniskt tillåtna lastvikten när du lastar cykelstället.
- ▶ Cyklar får inte skjuta ut över fordonets max-bredd. Ställ in fästankordningarna för cyklarna i enlighet därmed.
- ▶ Markera överhänget baktill i enlighet med de lokala föreskrifterna.
- ▶ Använd inte cykelstället för annat bagage eller som steg.
- ▶ Cykelstället ska endast användas för cyklar.
- ▶ Transportera aldrig mer än tillåtet antal cyklar för det cykelställ som används.
- ▶ Stanna och kontrollera att cyklarna sitter fast ordentligt efter ca 1 mil. Upprepa sedan för säkerhets skull kontrollen varje gång du stannar.

- ▷ Nummerplåtarna och bakljusen får inte täckas över.
- ▷ Det är inte tillåtet att köra med utfällt cykelställ utan cyklar.
- ▷ Kontrollera följande före varje start:
  - Är det tomma cykelstället ordentligt hopfällt?
  - Är cyklarna säkert fastlåsta på cykelstället med cykelställets remmar?

Fästa cyklar på cykelstället

När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Tyngdpunkten måste befinna sig mycket nära fordonets bakvägg. Fäst cyklarna alltid inifrån och ut.

Så här fäster man cyklar på rätt sätt på cykelstället:

- Fäll ner eller dra ut cykelstället beroende på modell.
- Den tyngsta cykeln ska vara närmast bakväggen.
- De lättare cyklarna ställs i mitten eller längst ut.
- Fäst de främre och bakre cykelhjulen med cykelställets respektive spännremmar.
- Fäst dessutom den yttersta cykeln beroende på modell av cykelställ i fästbygeln eller fästarmen samt med distansdelen.

Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära bakväggen som möjligt.

3.6 Fotsteg

- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Stå inte direkt i fotstegets svängområde under inkörning och utkörning.
- ▶ Gå endast upp på fotsteget när det är helt utkört. Risk för skador!
- ▶ För att undvika halkrisk, rengör fotsteget från snö, is eller lera vid behov innan du går på det.
- ▶ Lyft eller sänk aldrig personer eller last med hjälp av fotsteget.

- ▷ Fotstegets vridlager och länkar får inte smörjas med fett eller olja (se kapitel 11).

- ▷ Knappen för manövrering av fotsteget sitter inne fordonet vid ingångsdörren.
- ▷ Om fotsteget inte är riktigt inkört och låst när tändningen slås på, ljuder en varningssignal.

Ibland är fordonen inte utrustade med ett elektriskt fotsteg, utan med en nedre, bekvämt åtkomlig kupè-ingång (I-modell).

Beroende på modell har fordonen elektriskt utskjutbara fotsteg med ett eller två trappsteg.

Bild 10 Reglage fotsteg

Kör ut fotsteget helt. Först när fotsteget är helt utkört får man stiga upp på det.

- Köra ut:* ■ Tryck nedtill på vippkontakten (Bild 10) tills fotsteget har körts ut helt.
- Köra in:* ■ Tryck upptill på vippkontakten (Bild 10) tills fotsteget har körts in helt.

Nöddrift

Om den elektriska drivningen för fotsteget inte fungerar körs fotsteget in manuellt enligt följande:

- Dra ut säkringssprinten från anslutningsstället till motorn.
- Lossa fyrkantsanslutningen till motorn med hjälp av ett lämpligt verktyg (t. ex. skruvmejsel).
- Kör in fotsteget för hand och säkra det med ett lämpligt hjälpmedel (t. ex. snöre).
- Kontakta kundtjänst.

3.7 Plisségardin för vindruta och sidoruta

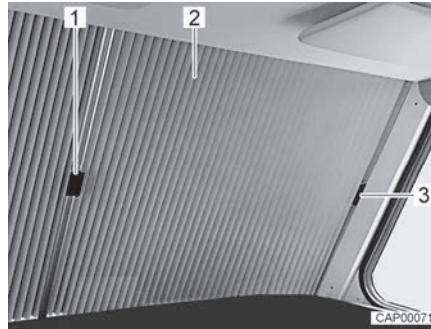

Bild 11 Plisségardin för vindrutan (stängd)

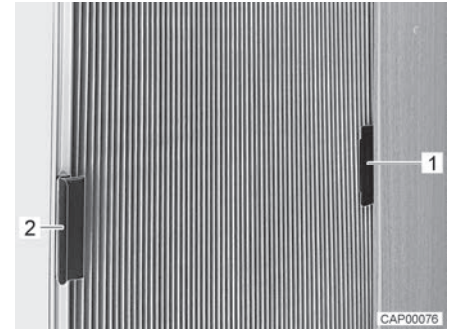

Bild 12 Plisségardin för sidorutan (stängd)

Plisségardin, säkra (vindruta):

- Skjut båda halvorna av plisségardinen (Bild 11,2) respektive på handtaget (Bild 11,1) utåt under locket på A-stolpen.
- Fäst alltid handtaget i locket (Bild 11,3). Mörkläggningsgardinen för vindrutan är på så sätt säkrad mot oavsiktlig öppning under färden.

Plisségardin, säkra (sidoruta):

- Skjut alltid plisségardinen i handtaget (Bild 12,1) i påbyggnaden (Bild 12,2). Plisségardinen är på så sätt säkrad mot oavsiktlig stängning.

3.8 Mörkläggningsgardin för förarhytt

- Se till att mörkläggningsgardinen är öppnad och säkrad före färd.

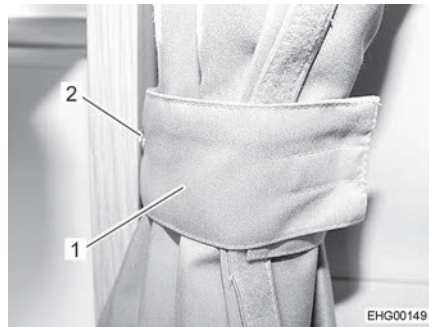

Bild 13 Mörkläggningsgardin, säkrad

Säkra:

- Mörkläggningsgardinens båda halvor måste föras till sidan.
- Säkra mörkläggningsgardinen med omtag (Bild 13,1) och tryckknapp (Bild 13,2).

3.9 Matta i förarhyttpåstigningen (I-modell)

- Ta inte bort mattan från förarhyttpåstigningen. I annat fall riskerar man att halka.

3.10 PVC-golvbeläggning

- ▶ Gasledningar och elkablar har installerats i golvet. Borra aldrig hål eller skruva in skruvar i golvet. Risk för gasexplosion, elektriskt stöt eller kortslutning om någon ledning skadas.

- ▷ Skor med vassa klackar kan efterlämna märken som inte går att ta bort på PVC-golvbeläggningen. Använd därför inte skor med vassa klackar i fordonet.
- ▷ Pålagda gummimattor resp. längre tids inverkan t. ex. av ketchup, morotssaft, kulspeck, blod eller läppstift kan leda till missfärgning av PVC-golvbeläggningen. Avlägsna om möjligt omgående fläckar på golvet.

3.11 TV-apparat

- ▶ Ställ in TV-apparaten på ett säkert ställe innan färden börjar.
- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall! Viloläge betyder: Antennen är riktad bakåt, den är helt nedsänkt och låst i detta läge.

3.12 Kanalspärr (I-modell)

Värmesystemet för bodelen och basfordonets värmesystem, kan sammankopplas eller separeras sinsemellan (med en kanalspärr). Om de båda värmekanalererna är sammankopplade, kan till exempel vindrutan värmas upp, även om fordonet är parkerat och således basfordonets värmesystem, inte fungerar.

Däremot rekommenderas det att stänga kanalspärren under färden och på så sätt separera värmekanalererna sinsemellan. På så sätt, står den fulla prestandan av basfordonets värmesystem till förfogande för rutorna i förarhytten.

Skjutreglaget för kanalspärren sitter längst ut till vänster på instrumentbrädan.

Bild 14 Skjutreglage för kanalspärr

- Öppna kanalspärr:**
- Skjut skjutreglaget (Bild 14,2) hela vägen upp. Kanalspärren (Bild 14,1) är öppnad. Värmesystemet för bodelen värmer även vindrutan.
- Stänga kanalspärr:**
- Skjut skjutreglaget (Bild 14,2) hela vägen ner. Kanalspärren är stängd. Värmesystemet för bodelen och basfordonets värmesystem är separerade sinsemellan.

3.13 Motorhuv (I-modell)

- ▶ När motorhuven är öppen finns risk att skada sig i motorrummet.
- ▶ Motorn kan vara mycket varm även om den har varit avstängd en längre tid. Risk för brännskador!
- ▶ Utför inga arbeten i motorrummet när motorn är igång.
- ▶ Motorhuven ska alltid vara ordentligt stängd och låst när man kör. Kontrollera alltid att motorhuven har låsts när du har stängt. Dra i motorhuven för att kontrollera detta.

Bild 15 Låsspak (motorhuv)

Bild 16 Motorhuv

- Öppna:**
- Drag i låsspaken (Bild 15,1) på instrumentbrädan på fordonets vänstra sida. Motorhuven (Bild 16,1) öppnas.
  - Sväng upp motorhuven framåt och nedåt.
- Stänga:**
- Sväng upp motorhuven uppåt.
  - Tryck på mitten av motorhuven tills den låses hörbart med snäpplåset.
  - Säkerställ att motorhuven är låst korrekt. Dra i motorhuven för att kontrollera detta.

3.14 Fylla på spolarvätska (I-modell)

Bild 17 Påfyllningsöppning (spolarvätska)

- Lås upp och öppna motorhuven.
- Öppna locket (Bild 17,1) på spolarvätskebehållarens påfyllningsöppning.
- Fyll försiktigt på med spolarvätska.
- Stäng locket på spolarvätskebehållarens påfyllningsöppning.
- Stäng motorhuven.

3.15 Snökedjor

- ▷ För att välja lämpliga snökedjor, se bruksanvisningen för basfordonet.
- ▷ Montera endast snökedjor om avståndet mellan däcken och fordonets karosseri är minst 50 mm.
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.
- ▷ Beakta snökejde-tillverkarens monteringsföreskrifter.
- ▷ Använd endast snökedjor som har godkänts av tillverkaren.
- ▷ Sätt inte på snökedjor på lättmetallfälgar.

För användning av snökedjor gäller bestämmelserna och föreskrifterna i respektive land.

- Snökedjor ska alltid fästas på drivhjulen.
- Snökedjans spänning ska kontrolleras efter att man har kört ett par meter.

3.16 Trafiksäkerhet

► Risk för dödsolyckor!

Kontrollera däcktrycket regelbundet före avfärd eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt går sönder. Du kan då tappa kontrollen över fordonet (se avsnittet 13.6).

- Lös inredning kan utsättas för ogynnsamma omgivningsvillkor (storm, is, vibrationer etc.) och måste kontrolleras regelbundet trots att de är noggrant konstruerade och tillverkade. Kontrollera därför att lös inredning sitter korrekt med vissa intervall och före långa turer.

Gå igenom följande checklista före avfärd:

Basfordon

Nr.	Kontroller	Kontrollerad
1	Alla fordonshandlingar finns med	
2	Däck respektive fyllnadstryck i ordentligt skick	
3	Fordonsbelysning, broms- och backljus kontrollerat	
4	Oljenivå i motor, växellåda och servostyrning kontrollerat	
5	Frostskydd och vätska för vindrutespolaranläggningen är påfyllt	
6	Bromsarnas funktionsduglighet	
7	Kontrollera att bromsarna fungerar jämnt runt om	
8	Fordonet kör rakt fram även när man bromsar kraftigt	

Påbyggnad utsida

Nr.	Kontroller	Kontrollrad
9	Markisen helt inrullad	
10	Taket har befriats från snö och is (på vintern)	
11	Utvändiga anslutningar fränkopplade och kablar borttagna/i förvaringsutrymme	
12	Externa stöd har tagits bort	
13	Fast monterade stödben inkörda och fastsatta	
14	Stoppklossar borttagna och på sin förvaringsplats	
15	Fotsteget är indraget (observera varningssignalen)	
16	De utvändiga luckorna stängda och låsta	
17	Ingångsdörren stängd	
18	Fordonets totala höjd inkl. lastat takräcke uppmätt och antecknad. Ha viktvärdena till hands i förarhytten	

Påbyggnad insida

19	Fönster och takluckor är stängda och låsta	
20	TV-apparaten har tagits bort från hållaren och sitter säkert	
21	TV-antennen är indragen (om sådan finns)	
22	Alla lösa delar befinner sig i lådor och skåp eller är fastsurrade	
23	Öppna hyllor är tömda	
24	Diskholocket säkert placerat	
25	Kylskåpsdörren är låst	
26	Kylskåp omställt till 12 V-drift	
27	Alla lådor och luckor är stängda	
28	Dörrarna i vardagsrummet och skjutdörrar har gått i lås	
29	Alla föremål är avlägsnade från den höjbara sängen	
30	Höjbar säng i övre slutställning säkrad	
31	Barnstolar monterade på säten med trepunktsbälten När den främre airbagen på passagerarstolen är aktiverad, får endast framåtriktade bilbarnskydd användas på den främre passagerarstolen.	
32	Vridstolsspärr för förarstolen och passagerarstolen har hakat in	
33	Mörkläggningsgardinerna i förarhytten är öppna och säkrade	
34	Satellitsystemet avstängt	

Gasanläggning

Nr.	Kontroller	Kontrollera
35	Gasflaskorna är ordentligt fastsurrade i gasboxen	
36	Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen	
37	Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd, gasavstängningsventiler stängda ▷ Om en gastryckregulator med crashsensor är installerad kan huvudspärrventil och gasavstängningsventiler förbli öppna.	

Elektrisk anläggning

38	Kontrollera batterispänningen/batterikapaciteten (i %) för startbatteriet och bodelsbatteriet (se kapitel 8). Om batterispänningen/batterikapaciteten som indikeras på panelen är för låg måste respektive batteri laddas. Beakta anvisningarna i kapitel 8 ▷ Påbörja resan med fulladdat start- och bodelsbatteri.	

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du anvisningar för att köra husbilen.

4.1 Köra husbilen

- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört. Om en varningssignal ljuder när motorn startas, kan det vara en indikation på att fotsteget inte är utfällt eller inte är korrekt utfällt.
- ▶ Ett säkerhetsbälte finns monterat vid de sittplatser som får användas under färd. Under färd ska säkerhetsbältet alltid användas.
- ▶ Ta aldrig av säkerhetsbältet under färden.
- ▶ Alla personer som åker med måste sitta på fordonssätena.
- ▶ Dörrspärren får inte öppnas.
- ▶ Undvik att bromsa för kraftigt.
- ▶ Om ett navigationssystem används: ändra endast färdmålet när fordonet står still. Kör till en rastplats/parkeringsplats eller till något annat ställe, där man kan stanna säkert, för att ändra färdmålet.
- ▶ Använd inte navigationssystemets monitor för att spela upp underhållningsinnehåll under körning.

- ▷ Kör långsamt på dåligt väglag.
- ▷ Kör extra försiktigt när du kör ombord på en färja, kör över ojämnheter eller backar. Stora fordon kan svänga ut rätt mycket i sidled när man kör i kurvor eller "fastna" nertill om läget är ofördelaktigt. Underredet eller delar som sitter på underredet, t. ex. motorcykelhållare, kan skadas.

- ▷ Tillverkaren ansvarar inte för skador eller olycksfall som inträffar på grund av att dessa anvisningar inte efterföljs.
- ▷ De beskrivna säkerhetanvisningarna i kapitel 2 måste följas.
- ▷ Den yttre belysningen/förtältsbelysningen släcks automatiskt när motorn startas.

4.2 Körhastighet

- ▶ Fordonet har en kraftig motor. Det står alltså tillräckliga stora reserver till förfogande vid svåra trafiksituationer. Denna höga kapacitet tillåter en hög sluthastighet och en enastående körhastighet.
- ▶ Fordonet erbjuder en stor motståndskraft mot vind. Särskild fara föreligger vid plötslig sidvind.
- ▶ Ojämn eller ensidig lastning förändrar köregenskaperna.
- ▶ På okända vägar kan svåra körförhållanden och överraskande trafiksituationer uppstå. För din egen säkerhet bör du anpassa hastigheten efter den rådande trafiksituationen och omgivningen.
- ▶ Håll gällande hastighetsbegränsningar.

- ▷ Viss lös inredning kan skadas vid högre hastigheter. Om fordonet är utrustat med påbyggnader (t. ex. satellitsystem, taklucka): Kör inte fortare än 160 km/h.

4.3 Bromsar

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

Före varje start

Test-bromsa före varje resa och kontrollera då:

- Fungerar bromsarna?
- Reagerar bromsarna alltid på samma sätt?
- Fortsätter fordonet rakt fram även efter en kraftig bromsning?

4.4 Säkerhetsbälten

4.4.1 Allmänt

Fordonet är i bodelen utrustad med säkerhetsbälten på de sittplatser som föreskrivs i lagen. Sittplatser med säkerhetsbälte kan användas under färd. Beakta gällande, nationella bestämmelser för användning av säkerhetsbälten.

- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Kläm eller skada inte säkerhetsbältena. Skadade säkerhetsbälten skall bytas ut av en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Ändra inte säkerhetsbältenas fästpunkter, upprullningsautomatiken eller låsanordningarna.
- ▶ Varje enskilt säkerhetsbälte ska endast användas av **en** vuxen person.
- ▶ Fäst inte andra föremål med säkerhetsbältet samtidigt som en person använder det.
- ▶ Normala säkerhetsbälten räcker inte som skydd för personer som är mindre än 150 cm långa. I dessa fall krävs extra säkerhetssystem. Beakta respektive certifikat.

- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. När den främre airbagen på passagerarstolen är aktiverad, får endast framåtriktade bilbarnskydd användas på den främre passagerarstolen.
- ▶ Säkerhetsbälten skall bytas ut efter olycksfall.
- ▶ Under färden får stolens ryggstöd inte fällas ner för långt. Säkerhetsbältets skyddsfunktion säkerställs då inte.

4.4.2 Använda säkerhetsbälten på rätt sätt

- ▶ Bältet får inte snurras. Bältet ska sitta slätt mot kroppen.
- ▶ När man spänner fast säkerhetsbältet är det viktigt att man sitter riktigt.

Säkerhetsbältet är korrekt placerat om den nedre delen sitter under magen och över höftbenen. Den övre delen måste vara placerat över bröstet och axeln (inte över halsen). Bältet måste alltid sitta spänt över kroppen. Tjocka kläder bör tas av före färd.

4.5 Bilbarnskydd

- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Spänn fast barnet innan färden börjar, och se till att barnet är fastspänt under hela färden.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Beakta varningsskyltar på fordonet.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får aldrig användas på en stol med aktiverad främre airbag. Detta kan leda till att barn dör eller får allvarliga skador. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sitsraden.

HYW09354

Bild 18 Varningsskylt bilbarnskydd (passagerarsolskydd)

Inga bakåtvända bilbarnskydd på passagerarstolen

Passagerarstolen är utrustad med en airbag. Om denna airbag är aktiverad får inget bakåtvänt bilbarnskydd användas på passagerarstolen. Om airbagen utlöses vid en olycka skulle detta leda till att barnet dör eller får allvarliga skador. På solskyddet finns ett varningsskylt (Bild 18) som uppmärksammar den här risken.

Airbagen för passagerarstolen kan avaktiveras. Anvisningar om detta finns i instruktionsboken till basfordonet.

4.6 Isofix-barnsäkring

- ▶ Följ tillverkarens instruktionsbok när du installerar och tar bort ett bilbarnskydd med Isofix-fästsysteem.
- ▶ Se till att bilbarnskyddet och Isofix-fästsysteemmet är godkända i enlighet med tillverkarens anvisningar.
- ▶ Använd inga bilbarnskydd med stödfötter.
- ▶ Använd endast bilbarnskydd med övre hållrem.
- ▶ Fäst övre hållremmen på förankringspunkten.
- ▶ Fäst inga andra bilbarnskydd eller bälten och föremål på Isofix-fästbyglarna.
- ▶ Om avståndet mellan bilbarnskyddet och bordet är för litet finns det risk för att barnets ben fastnar. Gör därför följande när du använder ett bilbarnskydd: Sänk ner bordet i sängläget (lyftbord) eller skjut det helt mot förarstolen (bord med styv bordsunderdel) eller demontera bordet (hängbord).

- ▷ På fordon med L-formad sittgrupp (I/T68 och 69L) måste dynan på sidoväggen tas bort om Isofix-barnsäkringen används.
- ▷ För fordonen T7433S, T7433Q och T7033P måste nackstöden tas bort innan Isofix-barnstolen kan monteras.

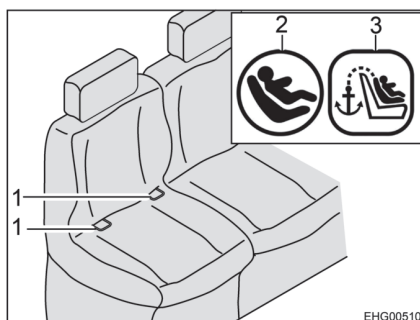

Bild 19 Stol med Isofix

- 1 Fästbygel
- 2 Symbol Isofix
- 3 Symbol övre hållrem

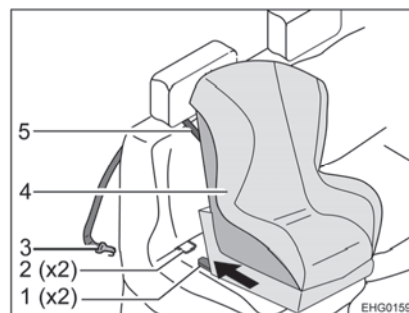

Bild 20 Fastsättning med övre hållrem

- 1 Låsarm
- 2 Fästbygel
- 3 Fästhake
- 4 Barnstol
- 5 Övre hållremsskärp

- Låt låsarm (Bild 20,1) i fästbygel (Bild 19,1 och Bild 20,2) klicka på plats. Ett tydligt klickande ljud ska höras.
- Kontrollera med ett kraftigt ryck om barnstolen (Bild 20,4) sitter fast.
- Tryck ner nackstödet helt.
- Dra övre hållremmen (Bild 20,5) mellan nackstödet och ryggdynan.
- Haka fast fästkorkarna (Bild 20,3) på förankringspunkten på baksidan av nackstödet på fordonssitsen.

Demontering utförs i omvänd ordning.

4.6.1 För Isofix tillåtna sittplatser

Följande tabeller innehåller information om användning av bilbarnskydd.

Modellbeteckning: T338 / T7003S	Sittplats*			
Sittplatsnummer	1	3	4	6
Sittplats lämplig för kategori "universal" med bälte	-	-	X	X
i-Size-sittplats	-	-	-	-
Sittplats lämplig för provningsanordning riktad åt sidan (L1/L2) (ja/nej)	-	-	-	-
Största lämpliga bakåtriktad provningsanordning (R3)	-	-	X	X
Största lämpliga framåtriktade provningsanordning (F3)	-	-	X	X
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskud-dar (B2)	-	-	X	X
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskud-dar (B3)	-	-	-	X

EHG01682

Bild 21 Sittplatser

Modellbeteckning: T7033P / T335; T7433S / T457; T7433Q / T459	Sittplats*			
Sittplatsnummer	1	3	4	6
Sittplats lämplig för kategori "universal" med bälte	-	-	-	-
i-Size-sittplats	-	-	-	-
Sittplats lämplig för provningsanordning riktad åt sidan (L1/L2) (ja/nej)	-	-	-	-
Största lämpliga bakåtriktad provningsanordning (R3)	-	-	X	X
Största lämpliga framåtriktade provningsanordning (F3)	-	-	X	X
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskud-dar (B2)	-	-	X	X
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskud-dar (B3)	-	-	X	X

EHG01683

Bild 22 Sittplatser

Modellbeteckning: T58 / T135; T66S / T328; T67 / T448; T68 / T447; V60 / V132; V66 / V337; V67S / V347; TS67 / T338S	Sittplats*					
	1	3	6	7	9	
Sittplatsnummer	1	3	6	7	9	
Sittplats lämplig för kategori "universal" med bälte	-	-	-	X	X	
i-Size-sittplats	-	-	-	-	-	
Sittplats lämplig för provningsanordning riktad åt sidan (L1/L2) (ja/nej)	-	-	-	-	-	
Största lämpliga bakåtriktad provningsanordning (R3)	-	-	-	X	X	
Största lämpliga framåtriktade provningsanordning (F3)	-	-	-	X	X	
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskuddar (B2)	-	-	-	X	X	
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskuddar (B3)	-	-	-	-	X	
Förklaring: * = 1 - Första sätesrad förarstol; 3 - Första sätesraden passagerarstol; 6 - Andra sätesraden höger; 7 - Tredje sätesraden vänster; 9 - Tredje sätesraden höger X = Lämpad för sittplats - = Inte lämpad för sittplats						

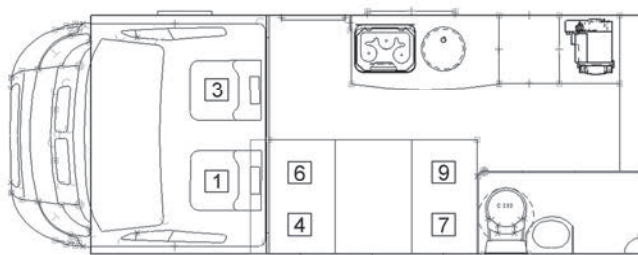

EHG01593

Bild 23 Sittplatser

Modellbeteckning: A60 / A132; A68 / A361; A70 / A464	Sittplats*					
Sittplatsnummer	1	3	4	6	7	9
Sittplats lämplig för kategori "universal" med bälte	-	-	-	-	X	X
i-Size-sittplats	-	-	-	-	-	-
Sittplats lämplig för provningsanordning riktad åt sidan (L1/L2) (ja/nej)	-	-	-	-	-	-
Största lämpliga bakåtriktad provningsanordning (R3)	-	-	-	-	X	X
Största lämpliga framåtriktade provningsanordning (F3)	-	-	-	-	X	X
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskuddar (B2)	-	-	-	-	X	X
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskuddar (B3)	-	-	-	-	-	X
Förklaring: * = 1 - Första sätesraden, förarstolen; 3 - Första sätesraden, passagerarstolen; 4 - Andra sätesraden, vänster; 6 - Andra sätesraden, höger; 7 - Tredje sätesraden, vänster; 9 - Tredje sätesraden, höger X = Lämpad för sittplats - = Inte lämpad för sittplats						

EHG01594

Bild 24 Sittplatser

Modellbeteckning: I67S / I338; I68 / I447	Sittplats*					
Sittplatsnummer	1	3	6	7	9	
Sittplats lämplig för kategori "universal" med bälte	-	-	-	X	X	
i-Size-sittplats	-	-	-	-	-	
Sittplats lämplig för provningsanordning riktad åt sidan (L1/L2) (ja/nej)	-	-	-	-	-	
Största lämpliga bakåtriktad provningsanordning (R3)	-	-	-	X	X	
Största lämpliga framåtriktade provningsanordning (F3)	-	-	-	X	X	
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskuddar (B2)	-	-	-	X	X	
Största lämpliga provningsanordning för barnstolskuddar (B3)	-	-	-	-	X	
Förklaring: * = 1 - Första sätesrad förarstol; 3 - Första sätesraden passagerarstol; 6 - Andra sätesraden höger; 7 - Tredje sätesraden vänster; 9 - Tredje sätesraden höger X = Lämpad för sittplats - = Inte lämpad för sittplats						

EHG01596

Bild 25 Sittplatser

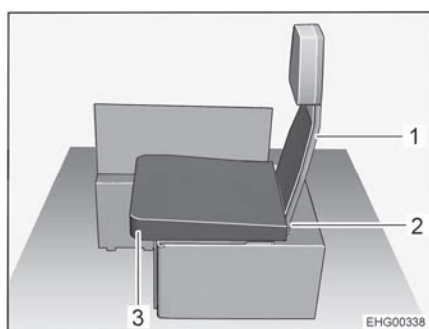

4.7 Isofix-barnsäkring för extra hopfällbara stolar

Isofix-barnsäkringen kan också användas på de extra hopfällbara stolarna. Låsarmarna på Isofix-barnsäkringen och den övre hållremmen fästs då på den runda stången på den nedre änden av ryggstödet på den hopfällbara stolen. Stolar som är godkända för användning av Isofix-barnsäkring beskrivs i avsnittet 4.6.1.

- För att bilbarnskyddet ska sitta säkert måste sitsen på den hopfällbara stolen lutats bakåt något. Sittdynan på den hopfällbara stolen har en lätt kilform. Se till att den plattare sidan av sittdynan vetter mot ryggstödet.

- 1 Ryggstöd (utan ryggdyna)
- 2 Rund stång (ej synlig)
- 3 Sittdyna

Bild 26 Hopfällbar stol

Fästa bilbarnskydd med Isofix:

- Se till att sittdynan (Bild 26,3) ligger på den hopfällbara stolen såsom avbildas i Bild 26.
- Ta bort ryggdynan från ryggstödet (Bild 26,1).
- Haka fast Isofix-låsarmarna på vänster och höger sida på ryggstödet runda stång (Bild 26,2).
- Fäst den övre hållremmen på bilbarnskyddet.
- Styr den övre hållremmen genom öglan på baksidan av den hopfällbara stolen.
- Haka fast kroken på den övre hållremmen på ryggstödet runda stång (i mitten).

- Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok till bilbarnskyddet.

4.8 Förarstol och passagerarstol

- Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning.
- Stolarna måste vara låsta i färdriktning och får inte vridas under färd.

Förarstolen och passagerarstolen är delar av basfordonet. Inställning av stolarna beskrivs i basfordonets bruksanvisning.

För att vrida stolen utan att armstödet kolliderar med ratten, gör så här:

Bild 27 Skjut stolen bakåt

Bild 28 Luta fram ryggstödet

- Skjut stolen helt bakåt på glidskenorna (Bild 27).
- Fäll ryggstödet ca 45° framåt (Bild 28).
- Vrida stolen.

4.9 Ta bort/montera baksätets dyna

▷ Ta inte bort eller montera dynan med våld.

Två piggar är monterade på bältesramen på baksätet. Dynan har två fördjupningar där dessa piggar förs in.

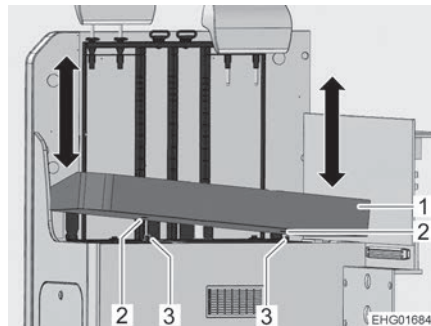

Bild 29 Ta bort dynan

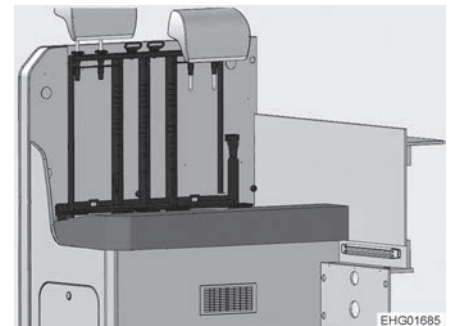

Bild 30 Dyna, korrekt monterad

Ta bort dynan:

- Lyft upp dynan (Bild 29,1) på en sida och ställ den något på sned tills den första piggen (Bild 29,3) lossnar.
- Lyft dynan på den andra sidan tills den andra piggen (Bild 29,3) lossnar.

Montera dynan:

- Sätt på dynan (Bild 29,1) snett, och se till att de båda fördjupningarna (Bild 29,2) riktas in noggrant över de båda piggarne (Bild 29,3).
- Sätt på dynan på den andra sidan.
- Tryck dynan lätt nedåt tills båda piggarne sitter helt i fördjupningarna.
- Kontrollera att dynan är säkert fixerad och inte kan flyttas. Justera vid behov dynans position.

4.10 Nackstöd

- Ställ innan du startar in nackstödet så att bakhuvudet har ett stöd ungefär i höjd med öronen. Nackstöden måste haka fast i en av spärrpositionerna. Nackstödens mellanpositioner (utanför spärrpositionerna) får endast användas när fordonet står still.

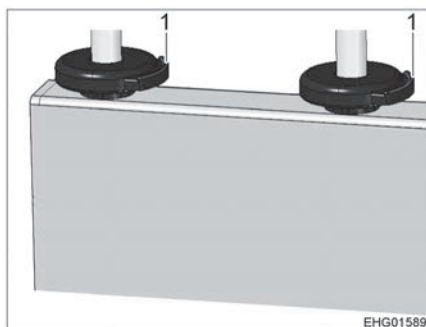

Bild 31 Nackstödet frigöring

Bild 32 Korrekt inställning av nackstöden

Inställning av nackstöden:

- Tryck på frigöringen (Bild 31,1) på de båda styrstängerna på nackstödet.
- Dra nackstödet uppåt eller tryck nedåt tills det har nått lämplig position (Bild 32).
- Säkerställ att nackstödet har hakat fast i en spärrposition.

4.11 Sittplatsernas placering

- När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig i fordonet på de tillåtna sittplatserna. Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- Under körning är det förbjudet att sitta på de längsgående sittbänkarna.
- På sittplatserna gäller bilbälteslagen.

Bild 33 Symbol "Använd inte sittplatsen medan körning"

Sittplatser som inte får användas medan körning, är utrustade med en dekal (Bild 33).

4.12 Hopfällbar stol

- ▶ Använd stolen endast mot färdriktningen.
- ▶ När den hopfällbara stolen är demonterad: Förvara den hopfällbara stolen säkert och surra fast.

Beroende på modell och utrustning kan en hopfällbar extrastol monteras på den längsgående sittbänken.

Den hopfällbara stolen är utrustad med ett säkerhetsbälte.

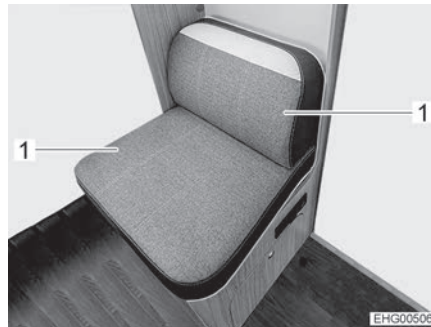

Bild 34 Sittbänk

Montera den hopfällbara stolen:

- Ta av två dynor (Bild 34,1).

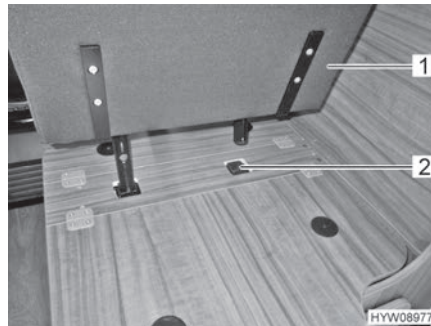

Bild 35 Sätt i den hopfällbara stolen i hållaren

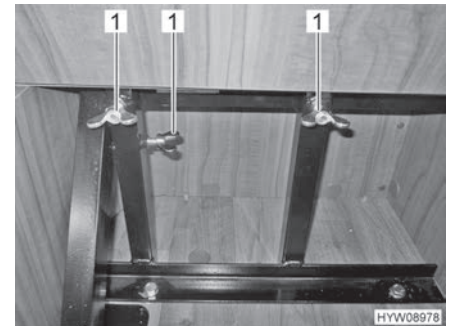

Bild 36 Säkra den hopfällbara stolen med vingmutter

- Sätt den hopfällbara stolen (Bild 35,1) i hållaren (Bild 35,2).
- Fäll upp den uppfällbara hälften av stolens lock eller använd de stora hålen i stolens lock för att komma åt vingmuttrarna på stängerna.
- Säkra den hopfällbara stolen med vingmutter (Bild 36,1).

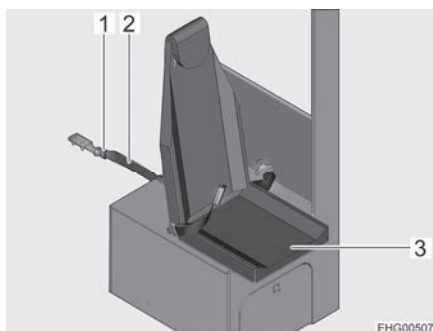

Bild 37 Säkra hopfällbar stol

- För Ford-baserade fordon: flytta passagerarstolen till det bakersta och lägsta läget.
- Sätt i säkerhetsremmen (Bild 37,2) i bältlåset (Bild 37,1).
- Spänn säkerhetsremmen. Säkerhetsremmen får inte vara slak.
- Fäll ned sittytan (Bild 37,3).

- ▷ Om fordonet är försett med höjbar säng måste den hopfällbara stolen monteras ned innan den höjbara sängen sänks.

4.13 Extra hopfällbara stolar

- ▶ Om de hopfällbara stolarna inte är inbyggda får den långsgående sittbänken inte användas under resan.
- ▶ De hopfällbara stolarna får enbart användas med säkerhetsbälte under resan.
- ▶ När en av de extra hopfällbara stolarna är nedmonterade: Förvara ryggstödet för den hopfällbara stolen säkert och surra fast.

- ▷ Om fordonet är försett med höjbar säng ska du demontera de hopfällbara stolarna innan den höjbara sängen sänks.

Beroende på modell och utrustning kan en hopfällbar stol installeras till vänster och höger om de långsgående sittbänkarna (loungebänkar). De hopfällbara stolarna monteras på samma sätt på vänster och höger sida. De hopfällbara stolarna är riktade i färdriktning, utrustade med säkerhetsbälte och får användas under resan.

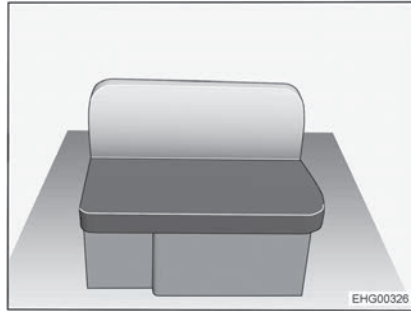

Bild 38 Längsgående sittbänk, höger

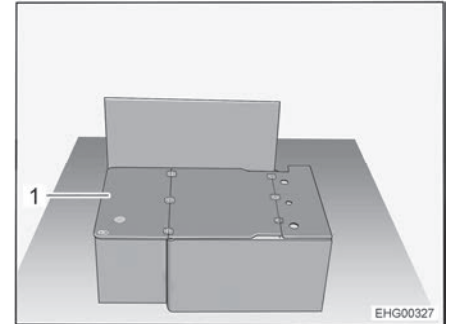

Bild 39 Längsgående sittbänk utan dynor

Montera den hopfällbara stolen:

- Ta bort sittdynan och ryggdynan från den längsgående sittbänken (Bild 38).
- Fäll upp brädan (Bild 39,1) 180° och placera på sittbänkslocket.

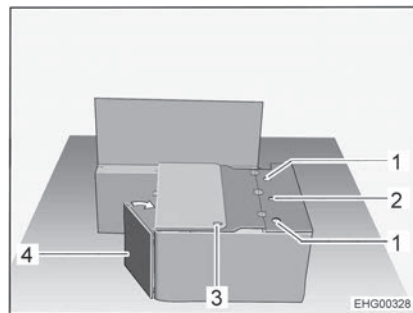

Bild 40 Under ombyggnaden

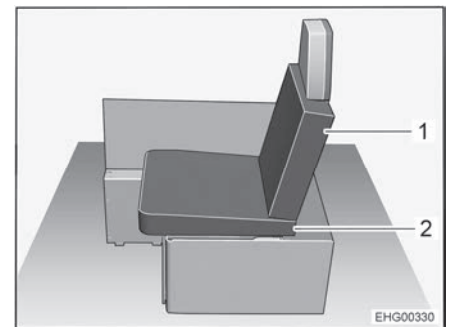

Bild 41 Efter ombyggnad

- Sväng den främre väggen på sittbänken (Bild 40,4) i riktning mot sidoväggen.
- För säkerhetsbältet med bälteåset genom öppningen (Bild 40,3) i sittbänkslocket.
- Sätt i ryggstödet på den hopfällbara stolen i sidofästena (Bild 40,1) och dra åt stjärngreppsskruven på det mittersta fästet (Bild 40,2) handfast.
- Placera en av sittdynorna från den vänstra längsgående sittbänken som sittdyna (Bild 41,2) på sittbänken. Notera kilformen på sittdynan: Sittdynan måste slutta något mot ryggstödet (se Bild 41).
- Fäst en av de medföljande extra dynorna som ryggkudde (Bild 41,1) på ryggstödet på den hopfällbara stolen.
- Förvara de övriga dynorna säkert.

4.14 Klaffstol

- ▶ Använd endast klaffstol under färd om den är korrekt uppfälld.
- ▶ Använd endast klaffstol med säkerhetsbälte.

- ▷ Vid sänkning av den höjbara sängen kan den höjbara sängen kollidera med klaffstolen. För att undvika kollisioner och därmed skador: Fäll ihop klaffstolen innan den höjbara sängen sänks.

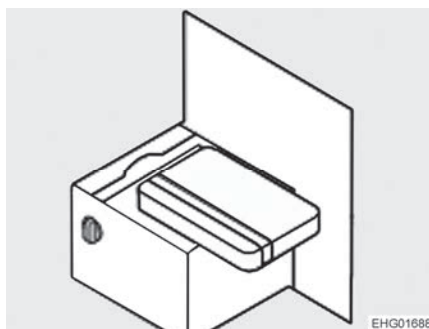

Bild 42 Klaffstol, ihopfälld

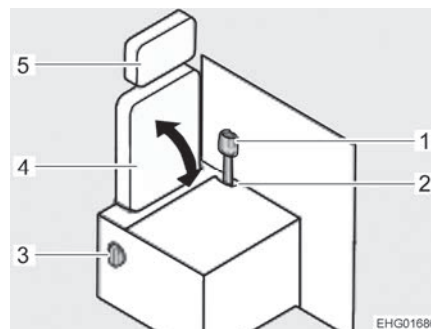
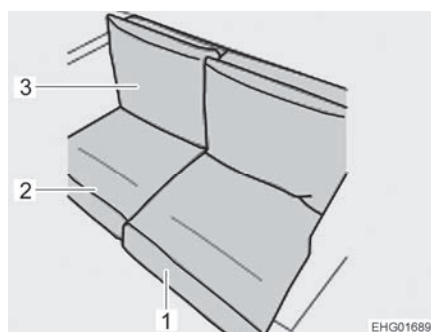

Bild 43 Klaffstol, uppfälld

- 1 Bärlteslås
- 2 Öppning
- 3 Ratt
- 4 Ryggstöd
- 5 Nackstöd

Montera klaffstolen:

- Ta av ryggdyna och sittdyna från sittbänken.
- Fäll upp ryggstödet (Bild 43,4) på klaffstolen genom att vrida på ratten (Bild 43,3).
- För bälteslåset (Bild 43,1) genom öppningen (Bild 43,2).
- Montera och ställ in nackstödet (Bild 43,5) på klaffstolen, se avsnitt 4.10.
- Montera ryggdynan (Bild 44,3) och sittdynan (Bild 44,1 och 2).

- 1 Sittdyna
- 2 Sittdyna
- 3 Ryggdyna

Bild 44 Sittbänk

Fäll ihop klaffstolen:

- Ta bort ryggdyna och sittdyna.
- Ta bort nackstödet. För detta ändamål trycker du på låsspärrarna på styrstängerna, se avsnitt 4.10.
- Stick in bälteslåset (Bild 43,1) i öppningen (Bild 43,2)
- Fäll ryggstödet (Bild 43,4) genom att vrida på ratten (Bild 43,3).
- Montera ryggdynan (Bild 44,3) och sittdynan (Bild 44,1 och 2).

4.15 Elmanövrerad fönsterhiss

- Om fönstret stängs okontrollerat kan personer eller föremål klämmas.
- Även om fordonet lämnas för bara några korta stunder skall nyckeln tas ur rattlåset. Annars kan barn manövrera fönsterhissen och kan därvid skada sig på fönstret.

På förarsidan är fordonet utrustad med en elmanövrerad fönsterhiss.

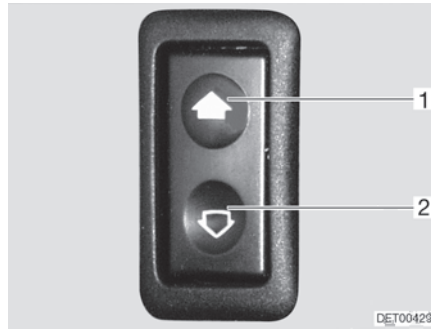

Bild 45 Reglage för elmanövrerad fönsterhiss

- Öppna:** ■ Tryck nedtill (Bild 45,2) på kontakten.
- Stänga:** ■ Tryck upptill (Bild 45,1) på kontakten.

4.16 Elmanövrerade ytterspeglar

Beroende på utförande är fordonet utrustat med elmanövrerade och eluppvärmda ytterspeglar till höger och vänster. Reglagen för inställning av ytterspeglarna och för spegelvärme finns på instrumentbrädan.

Vidvinkelspegeln (Bild 47,1) är inte elmanövrerad i integrerade fordon.

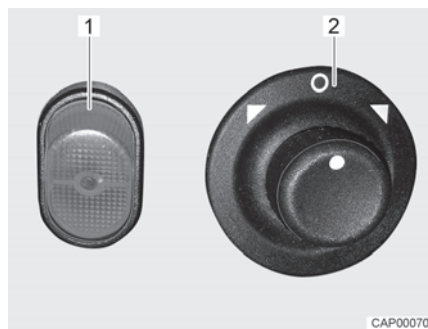

Bild 46 Knapp (elmanövrerade ytterspeglar)

Bild 47 Ytterspegel (I-modell)

- Ställa in speglarna:** ■ Bestäm vilken spegel som ska ställas in. Vrid för detta vridströmställaren (Bild 46,2) åt vänster eller höger.
- Ställ in spegeln. Tryck för att göra detta reglaget (Bild 46,2) i önskad riktning.
- Slå på värmen:** ■ Tryck på knappen (Bild 46,1). Kontrollampen i brytaren lyser orange och visar att spegeluppvärmningen är i bruk.

4.17 Tankning av bränsle för dieselmotor

- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!

Bränslepåfyllningsröret befinner sig på fordonets utsida längst fram till vänster.

4.18 Ad-Blue®

- ▷ För information och anvisningar om Ad-Blue®, se instruktionsboken för basfordonet.

4.19 Bogsering

- ▶ Om det inte går att vrida tändnyckeln i tändningslåset får inte fordonet bogseras. Då är styrningen spärrad.

- ▷ När fordonets motor inte är igång eller det är fel på elsystemet fungerar inte servostyrningen och bromsarna. Det är nödvändigt med stor kraft för att styra och bromsa.

- ▷ Dessutom måste anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet beaktas.
- ▷ Beakta gällande, nationella bestämmelser för bogsering.

När fordonet måste transporteras bort ska det i möjligaste mån ske genom bärgning på en transport eller släpvagn. Om det inte är möjligt rekommenderar vi att alltid använda en bogserstång. Bogserstången måste vara godkänd för fordonets vikt.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om uppställning av fordonet på campingområdet.

- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Använd nivåklossar vid behov. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.
- ▷ Säkra fordonet så att den inte kan rulla iväg.
- ▷ Djur (särskilt möss) kan orsaka stora skador i fordonet. Kontrollera därför regelbundet det uppställda fordonet med avseende på olika spår efter djur, på så sätt kan större skador undvikas.

5.1 Parkeringsbromsen

Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp fordonet.

- ▷ Vid risk för frost lossa och dra åt parkeringsbromsen ibland. På så vis undviks fastfrysning eller fastrostning. Säkra fordonet så att det inte kan börja rulla innan parkeringsbromsen lossas.

5.2 Fotsteg

För att kunna lämna fordonet måste fotsteget vara helt utfällt, se avsnitt 3.6. Gäller inte för I-modellen på grund av kupéinsteg.

5.3 Nivåklossar

- ▷ Nivåklossar medföljer inte vid leverans. Tillbehörshandeln tillhandahåller olika modeller.

Nivåklossar gör det möjligt att utjämna höjdskillnaden så att fordonet står vågrätt på sluttningar och på ojämna uppställningsytor.

5.4 Stöd

5.4.1 Allmänna anvisningar

- ▷ Använd inte de fast monterade stöden som domkraft. Stöden har endast till uppgift att stabilisera fordonet när man har ställt upp det, det förhindrar att baxaxeln fjädrar ned.
- ▷ Se till att inga personer ligger under det upplyfta fordonet.
- ▷ Se till att stöden belastats jämnt när fordonet ställs upp.
- ▷ Drag åt parkeringsbromsen.
- ▷ Vrid, före färden, upp stöden till stoppläget, kör in dem helt och säkra dem.

- ▷ Om man ställer fordonet på mjuk mark som inte är stabil, ska en stor platta placeras under stöden för att förhindra att de sjunker ner i marken.
- ▷ Ställ fordonet så att det står vågrätt. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.

5.4.2 Stödben

- ▷ Beroende på modell är sexkanten är ledad så att hylsnyckeln kan placeras i ett bättre vridläge.

För att stödbenen alltid ska fungera optimalt ska stödets invändiga rör rengöras regelbundet och smörjas med fett.

Beroende på modell kan stödbenen justeras på längden.

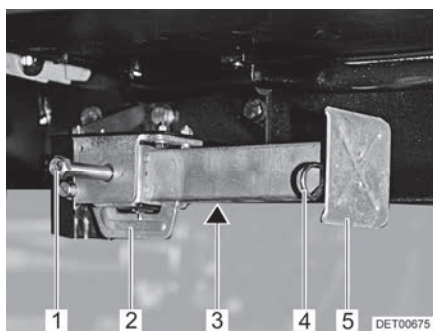

Bild 48 Stödben

- Köra ut:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 48,1) och vrid runt den tills stödbenet står rakt neråt.
  - När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 48,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 48,5).
  - Drag ut stödbensförlängningen så att det har önskad längd.
  - Sätt in sprinten i stödbensförlängningen igen.
  - Vrid sexkanten tills stödbenet helt ligger an mot marken och fordonet står vågrätt.
- Köra in:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 48,1) och vrid runt den tills stödbenet inte längre sitter mot marken.
  - När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 48,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 48,5).
  - Skjut in stödbensförlängningen (Bild 48,5) helt och sätt in sprinten (Bild 48,4) i borrhålet på stödbensförlängningen.
  - Vrid sexkanten (Bild 48,1) tills stödbenet svängs uppåt och spåret (Bild 48,2) är helt vid slutet av skåran (Bild 48,3).

- ▷ Beakta, före färden: Är alla stödben helt inkörda, alla stödbensförlängningar helt inskjutna och säkrade med sprinten?

5.5 230 V-anslutning

Till fordonet kan man ansluta en extern 230 V-försörjning (se kapitel 8).

5.6 Kylskåp

Kylskåpet kan endast drivas med 12 V när bilmotorn är igång. Ställ om kylskåpet på 230 V-drift eller gasdrift när fordonsmotorn är avstängd.

5.7 Markis

- ▷ Om stödbenen inte är uppställda får markisen köras ut högst 1 m.
- ▷ Kör in markisen vid kraftig blåst, samt vid regn- eller snöväder.
- ▷ Gör ett stödben kortare vid lätt regn så att vattnet kan rinna av markisen.
- ▷ Vid lätt vind eller regn skall markisen spännas fast på båda sidor med rep.
- ▷ Kör endast in markisen när markisduken är torr. Om markisen måste köras in när markisduken är blöt: Kör ut markisen så snart som markisduken har torkat.
- ▷ Före inkörning ska löv och grovt smuts avlägsnas från markisen.

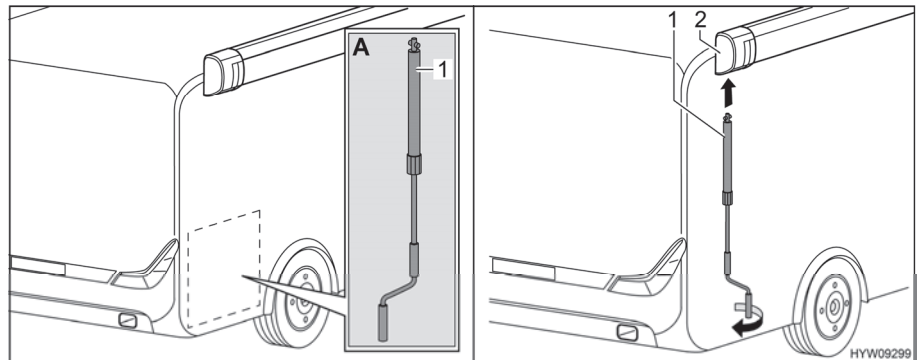

Bild 49 Montera veven

- 1 Vev
- 2 Bajonettfassning

Köra ut markisen:

- Ta ut veven (Bild 49,1) ur det bakre förvaringsutrymmet (Bild 49,A).
- Sätt veven i markisens bajonettfassning (Bild 49,2).
- Vrid veven moturs tills markisen har körts ut högst 1 m.

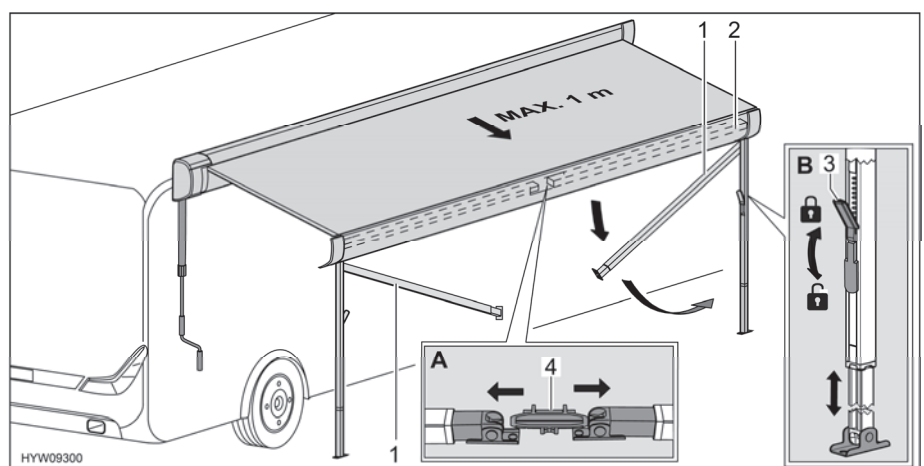

Bild 50 Förbereda stödfötterna

- 1 Stödfot
- 2 Frontlist
- 3 Lås
- 4 Hållare

- Lossa stödfötterna (Bild 50,1) ur fästet (Bild 50,4) i frontlisten (Bild 50,2). Tryck stödfötterna lätt utåt (Bild 50,A).
- Fäll ut stödfötterna.
- Lossa stödfötternas lås (Bild 50,3). Fäll ned låsarmen.
- Dra ut stödfötternas nedre del till önskad längd (Bild 50,B).
- Ställa upp stödfötterna.
- Stäng stödfötternas lås (Bild 50,3). Fäll upp låsarmen.

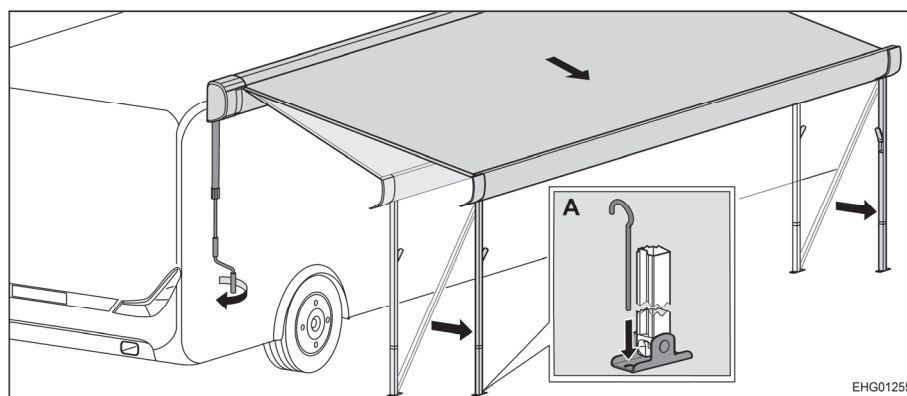

Bild 51 Placera markisen i ändläge

- Kör ut markisen helt med veven. Ompositionera stödfötterna flera gånger.
- Ställ in stödfötterna på önskad höjd.
- Dra bort veven och placera den i det bakre förvaringsutrymmet.
- Fäst stödfötterna med tältpinnar i marken (Bild 51,A).

Fälla in markis:

- Ta bort eventuella spännlinor och tältpinnar.
- Stoppa veven i markisens bajonettfassning och vrid med den medurs, tills markisen kör in till cirka 1 m.
- Rengör stödfötterna vid behov.
- Öppna spärren på stödbenen. Fäll ned låsarmen.
- Skjut in den nedre delen av stödfötterna helt.
- Fäll in de båda stödfötterna efter varandra i frontlisten och låt dem haka in. Tryck då stödfötterna lätt utåt.
- Fortsätt veva tills markisen har körts in helt.
- Dra veven ur bajonettfassningen och lagra den.

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att bo i fordonet.

6.1 Dörrar

- Kör endast med stängda dörrar.

- Markisen på sidan av fordonet kan monteras i olika lutningsvinklar (beroende på hur många brickor som används, se separat monteringsanvisning från tillverkaren). Kontrollera vid inställning av lutningsvinkeln att markisen inte kolliderar med ingångsdörren när den körs ut eller in.

- Låsning av dörrarna kan förhindra att de öppnas av sig själva, t. ex. vid en olycka.
- Låsta dörrar förhindrar dessutom att någon kan komma in i fordonet utifrån t. ex. om du måste stanna vid en ljussignal. I en nödsituation kan det emellertid vara ett problem om dörrarna är låsta.
- Lås alltid dörrarna när du lämnar fordonet.
- Beroende på modell är låsen på förardörren och passagerardörren delar av basfordonet. För dessa modeller beskrivs öppning och stängning av förardörren och passagerardörren i basfordonets instruktionsbok.

6.1.1 Förardörr, ingångsdörr, utsida

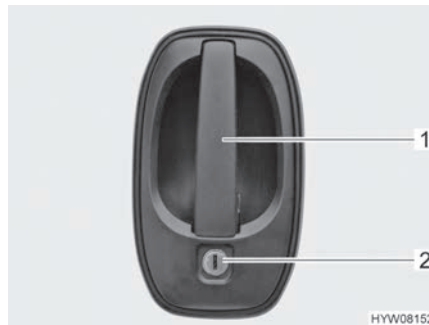

Bild 52 Dörrlås (förardörr/ingångsdörr på utsidan)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 52,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
  - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
  - Drag i dörrhandtaget (Bild 52,1). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 52,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
  - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

6.1.2 Ingångsdörr, insida

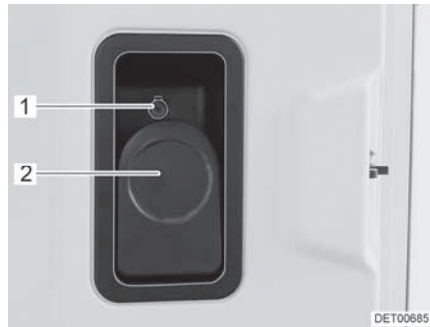

Bild 53 Dörrlås (ingångsdörr insida)

Öppna: ■ Drag i spaken (Bild 53,2).

Låsa: ■ Tryck in låsknappen (Bild 53,1).

6.1.3 Ingångsdörr, insida (dörrhandtag halvrunt)

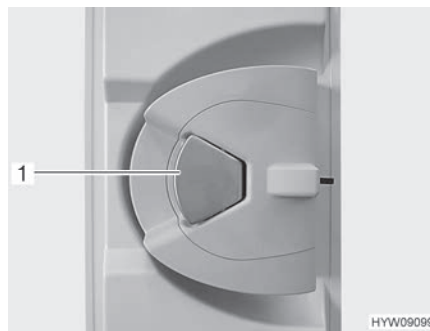

Bild 54 Dörrlås (ingångsdörr insida)

Öppna: ■ Om dörrlåset är låst: Dra en gång i dörrhandtaget (Bild 54,1). Dörren är upplåst.

■ Drag i dörrhandtaget (Bild 54,1). Dörren är öppen.

Låsa: ■ Tryck ned dörrhandtaget (Bild 54,1).

6.1.4 Förardörr, insida (I-modell)

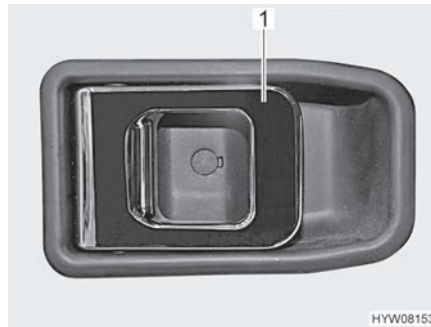

Bild 55 Dörrlås (förardörr, insida)

- Öppna:** ■ Drag i handtaget (Bild 55,1). Dörrlåset låses upp respektive öppnas.
- Låsa:** ■ Tryck ned handtaget (Bild 55,1). Dörrlåset låses.

6.1.5 Insektsskydd på ingångsdörren, utdragbar

- ▷ Öppna insektsskyddet helt innan ingångsdörren stängs.
- ▷ När du öppnar och stänger insektsskyddet, ska du inte trycka på nätet.
- ▷ Håll hundar och katter borta från insektsskyddet.
- ▷ Skjut insektsskyddet helt in i dörrfästet när du ska lämna fordonet.

Bild 56 Insektsskydd

- Stänga:** ■ Ta tag i listen (Bild 56,1) och drag ut insektsskyddet helt.
- Öppna:** ■ Ta tag i listen (Bild 56,1) och ställ tillbaka insektsskyddet till utgångsläget.

6.2 Utvändiga luckor

- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Öppna resp. stäng alla lås på luckan för att öppna och stänga den utvändiga luckan.

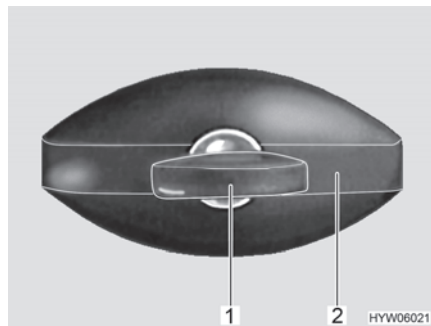
- ▷ Då fordonet lämnas ska samtliga luckor på utsidan stängas.

Luckorna som finns på fordonets utsida har enhetliga låscylindrar. Därför kan man öppna eller låsa dem med en och samma nyckel.

6.2.1 Lucklås, ellipsformat

- ▷ Vid regn kan det komma vatten i det öppna lucklåset. Stäng därför låshandtaget.

- 1 Nyckel i låscylindern
- 2 Låshandtag

Bild 57 Lucklås (ellipsformat, låst)

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 57,1) och vrid ett kvarts varv moturs. Låshandtaget (Bild 57,2) frigörs.
  - Dra ut nyckeln.
  - Låshandtaget vrids ett kvarts varv moturs. Nu är luckan öppen.
- Stänga:**
- Stäng utvändiga luckan helt.
  - Vrid låshandtaget medurs tills det är i vågrätt läge. Lucklåset har nu hakats fast, det är dock inte låst.
  - Stick in nyckeln i låscylindern.
  - Låshandtaget trycks i med nyckeln insatt, nyckeln vrids ett kvarts varv medurs. Låshandtaget är nu låst.
  - Dra ut nyckeln.

6.3 Vädra

- Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilation i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation) monterade. Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.

- ▷ I vissa väderleksförhållanden kan kondens bildas på metallföremål trots att man vädtrar tillräckligt mycket (t. ex. skruvarna på chassigolvet).
- ▷ Karossöppningar (t. ex. kanterna på takluckan, påfyllningsöppningar, luckor osv.) kan vara köldbryggor.

Kondensvatten

Se till att du alltid har en optimal luftcirkulation eller ventilation genom att vädra så ofta som möjligt. Endast om man vädtrar tillräckligt mycket kan man förhindra att kondensvatten bildas om det är kyligt eller kallt ute. När värmeeffekten, luftspridningen och ventilationen anpassas till varandra fås ett behagligt rumsklimat under den kalla årstiden. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspridningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift. Om fordonet står stilla en längre tid bör man vädra regelbundet, bl a för att undvika för kraftig uppvärmning på sommaren.

Ventilera även de förvaringsutrymmen som är åtkomliga utifrån. När fordonet ställs upp i ett stängt utrymme (t.ex. garage) ska även uppställningsplatsen vädras.

6.4 Fönster

- ▷ Fönstren är försedda med mörkläggningsrullgardin och insektsnät. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörkläggningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinen och fönster-rutan. Fönstret kan skadas. Stäng därför mörkläggningsrullgardinen endast till 2/3 vid starkt solljus.
- ▷ Stäng fönstren innan körningen påbörjas.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga fönstrena så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Öppna resp. stäng alla låsarmar på fönstret för att öppna/stänga de överkantshängda fönstren.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla fönster vara stängda.
- ▷ Vid extrema väderleksförhållanden eller stora temperaturskillnader kan det bildas lite kondensvatten på insidan av de dubbla akrylglasrutorna. Rutan är så konstruerad, att kondensvattnet kan avdunsta igen om temperaturen ute stiger. Man behöver alltså inte vara rädd att akrylglasrutan tar skada av kondensvattnet.

6.4.1 Skjutfönster utan lås

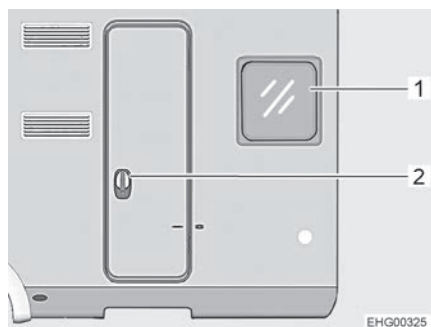
Bild 58 Skjutfönster utan lås

- Öppna:**
- Dra handtaget (Bild 58,1) och skjut samtidigt eller dra handtaget framåt.
  - Öppna fönsterhalvan till önskat läge.
- Stänga:**
- Stäng fönstret till anslaget och låt handtaget haka fast.

6.4.2 Överkantshängt fönster med automatik-spärrar

- ▷ Se till att det överkantshängda fönstret inte står i läget "kontinuerlig väd-ring" medan man kör.
- ▷ När det överkantshängda fönstret öppnas ska det göras utan att vrid-spänningar uppstår. Fönster skall öppnas och stängas med jämn kraft.
- ▷ Öppna det överkantshängda fönstret helt så att spärren lossas innan det stängs.
- ▷ Om låsarmen är utrustad med en låsknapp, så måste låsknappen tryckas in varje gång som låsarmen ska manövreras.
- ▷ Om det överkantshängda fönstret ovanför sittgruppen på höger sida av fordonet är öppet: Innan påbyggnadsdörren öppnas ska det överkants-hängda fönstret stängas (Bild 59). Påbyggnadsdörren och det över-kantshängda fönstret kan annars kollidera och skadas.

- 1 Överkantshängt fönster
- 2 Påbyggnadsdörr

Bild 59 Överkantshängt fönster bred-vid påbyggnadsdörren

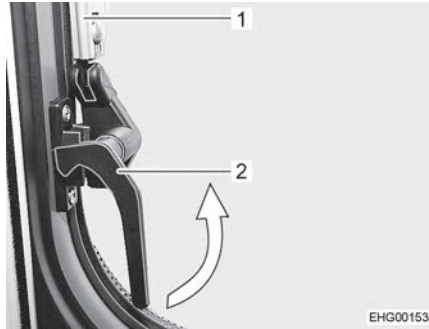

Bild 60 Låsarm, i sidan (i läget "stängd")

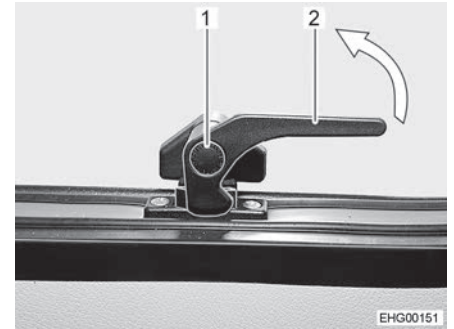

Bild 61 Låsarm, nedtill (i läget "stängd")

Öppna:

- Sväng låsarmarna i sidorna (Bild 60,2) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Tryck på låsknappen (Bild 61,1) på låsarmen nedtill (Bild 61,2) och håll den nedtryckt.
- Sväng låsarmen nedtill (Bild 61,2) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Öppna det överkantshängda fönstret till önskat läge. Automatik-spärren (Bild 60,1) hakar fast automatiskt.

Det överkantshängda fönstret låses i önskat läge.

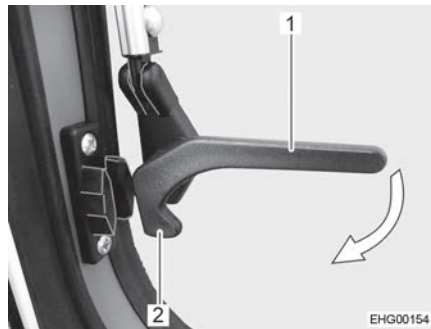

Bild 62 Låsarm, i sidan (i läget "öppet")

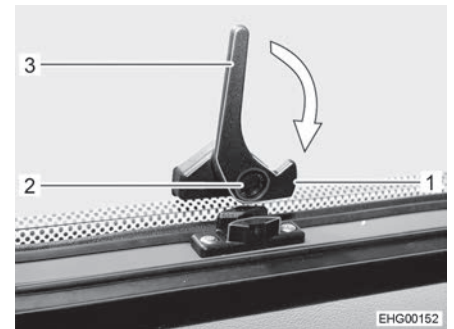

Bild 63 Låsarm, nedtill (i läget "öppet")

Stänga:

- Öppna det överkantshängda fönstret så mycket att spärren frigges.
- Stäng det överkantshängda fönstret.
- Sväng låsarmarna i sidorna (Bild 62,1) en kvarts varv mot fönsterkarmen tills låsspaken (Bild 62,2) hakar fast.
- Tryck på låsknappen (Bild 63,2) på låsarmen nedtill (Bild 63,3) och håll den nedtryckt.
- Sväng låsarmen nedtill (Bild 63,3) en kvarts varv mot fönsterkarmen tills låsspaken (Bild 63,1) hakar fast.

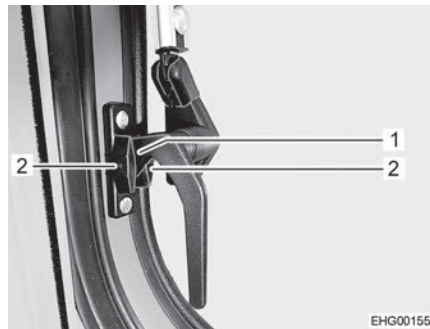

Bild 64 Låsarm, i sidan (i läget "kontinuerlig vädring")

Kontinuerlig vädring

Med hjälp av låsarmarna kan man låsa det överkantshängda fönstret i läget "kontinuerlig vädring".

- Öppna det överkantshängda fönster så som beskrivs ovan.
- Tryck upp det överkantshängda fönstret något.
- Sväng låsarmarna i sidorna ett kvarts varv nedåt. För in låsspaken (Bild 64,1) mellan de båda halvorna av låsblocket.
- Tryck på låsknappen på låsarmen nedtill.
- Sväng låsarmen nedtill ett kvarts varv nedåt.
- För in låsspaken mellan de båda halvorna av låsblocket nedtill. Det överkantshängda fönstret står nu i läget kontinuerlig vädring.

6.4.3 Plisségardin och insektsnät

Fönstren är försedda med plisségardiner och insektsnät. Insektsnätet och plisségardinen går att manövrera oberoende av varandra eller tillsammans.

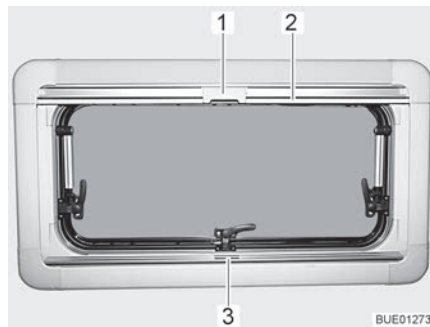

Bild 65 Överkantshängt fönster

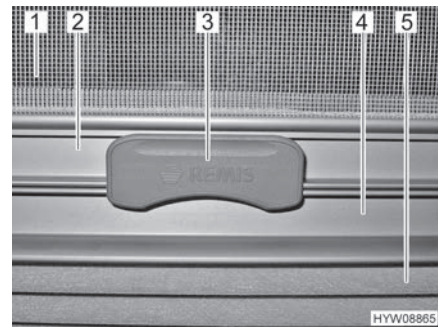

Bild 66 Spärr

Plisségardin

Plisségardinen (Bild 66,5) finns i den nedre rullgardinskassetten.

- Stänga:*
- Ta tag i mitten på plisségardinens list (Bild 65,3 och Bild 66,4) och drag den nerifrån och uppåt och släpp den vid önskad höjd. Plisségardinen stannar på denna höjd.
- Öppna:*
- Ta tag på mitten av plisségardinens list och skjut nedåt.

Insektsnät Insektsnätet (Bild 66,1) finns i den övre rullgardinskassetten.

- Stänga:**
- Drag, med listen (Bild 65,2 och Bild 66,2), ner insektsnätet tills listen stöter mot plisségardinen (Bild 66,4).
  - Lås fast insektsnätets spärr (Bild 65,1 och Bild 66,3) på plisségardinens list. När spärren är låst, kan plisségardinen och insektsnätet justeras samtidigt.
- Öppna:**
- Tryck spärren (Bild 66,3) på insektsnätet uppåt.
  - För långsamt tillbaka insektsnätet med listen (Bild 65,2).

6.4.4 Mörkläggningsrullgardin och insektsnät

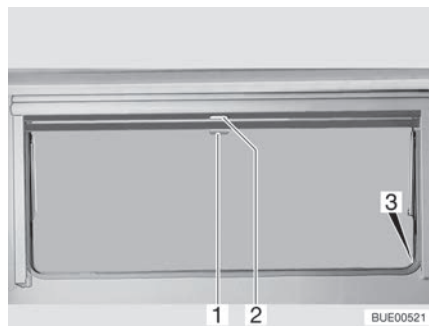

- ▷ Öppna rullgardinerna före körningen. När rullgardinerna är stängda kan fjäderaxeln skadas av vibrationerna.

- ▷ Beroende på fönstrets storlek är rullgardinerna utrustade med ett eller två handtag.

Fönstren är försedda med mörkläggningsrullgardin och insektsnät. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet kan manövreras oberoende av varandra.

- 1 Handtag, insektsnät
- 2 Handtag, mörkläggningsrullgardin
- 3 Spärr

Bild 67 Överkantshängt fönster

Mörkläggningsrullgardin Mörkläggningsrullgardin finns i den övre rullgardinskassetten.

- Stänga:**
- Drag ned mörkläggningsrullgardinen med handtaget (Bild 67,2). När mörkläggningsrullgardinen dras ned helt fäster man det i spärren (Bild 67,3) på båda sidorna på fönsterkarmen.
- Öppna:**
- När mörkläggningsrullgardinen är helt stängd: Tryck ned handtaget (Bild 67,2) och drag det något inåt. Haka av mörkläggningsrullgardinen från spärren till vänster och höger på fönsterkarmen.
  - När mörkläggningsrullgardinen är i mellanläget: Drag handtaget (Bild 67,2) lätt nedåt tills spärren släpper.
  - För långsamt tillbaka mörkläggningsrullgardin med handtaget.

Insektsnät Insektsnätet finns i den övre rullgardinskassetten.

- Stänga:**
- Drag ner insektsnätet med handtaget (Bild 67,1) och fäst det i spärrarna (Bild 67,3) på båda sidorna av fönsterkarmen.
- Öppna:**
- Tryck ned handtaget (Bild 67,1) och drag det något inåt. Haka av insektsnät från spärrarna till vänster och höger på fönsterkarmen.
  - Insektsnätet förs långsamt tillbaka med handtaget.

6.4.5 Takfönster med vridspärrar

- ▷ När de takfönstren öppnas skall det göras utan att vridspänningar uppstår. Takfönster skall öppnas och stängas med jämn kraft.

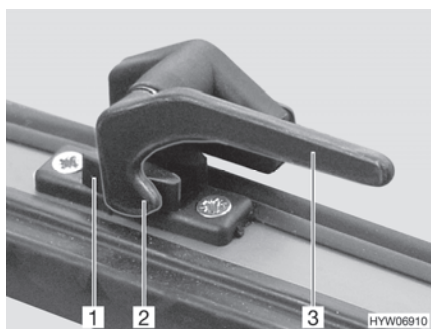

Bild 68 Låsarm i läget "stängd"

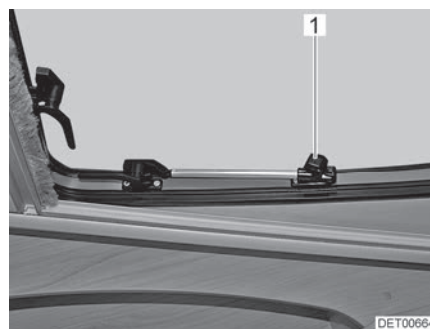

Bild 69 Takfönster med vridspärrar, öppen

- Öppna:**
- Sväng låsarmen (Bild 68,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
  - Det takfönstret öppnas till önskat läge och låses med den lettrade hylsan (Bild 69,1).

Takfönstret låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Vrid den lettrade hylsan (Bild 69,1) tills låsningen släpper.
  - Stäng takfönstret.
  - Sväng låsarmen (Bild 68,3) ett kvarts varv mot fönsterkarmen. Låsspaken (Bild 68,2) är placerad på insidan av fönsterlåset (Bild 68,1).

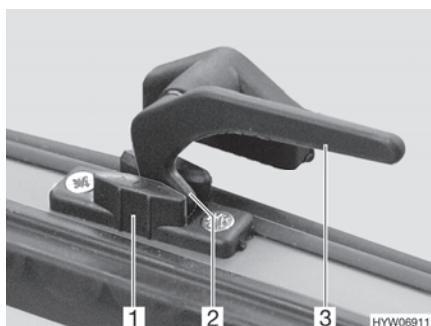

Bild 70 Låsarm i läget "kontinuerlig vädning"

Kontinuerlig vädring

Med hjälp av låsarmen kan man låsa takfönstret i 2 olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädring" (Bild 70)
- I läget "helt stängt" (Bild 68)

För att ställa det takfönstret i läge för "kontinuerlig vädring":

- Sväng låsarmen (Bild 70,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Tryck upp det takfönstret något.
- Vrid tillbaka alla låsarmar. Därvid måste låsspaken (Bild 70,2) föras in i spåret på fönsterlåset (Bild 70,1).

Det takfönstret får inte stå i läget "kontinuerlig vädring" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om det takfönstret står i läget "kontinuerlig vädring". Därför ska man stänga takfönstret helt.

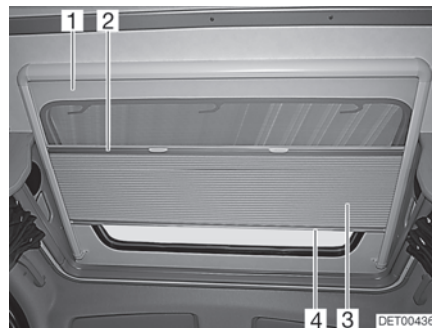
6.4.6 Plisségardin och insektsskydd

Bild 71 Takfönster

Plisségardin

Plisségardinen (Bild 71,3) och insektsskyddet (Bild 71,1) är fastsatta i varandra.

Stänga:

- Ta tag i mitten på plisségardinens kantlist (Bild 71,4) och dra försiktigt ned den.
- Släpp plisségardinen i önskat läge. Plisségardinen stannar i denna position.

Öppna:

- Håll i plisségardinens kantlist (Bild 71,4) och drag sakta tillbaka den.

Insektsskydd

Insektsskyddet och plisségardinen är fastsatta i varandra. När man öppnar insektsskyddet följer plisségardinen med.

Stänga:

- Ta tag i mitten på insektsskyddets kantlist (Bild 71,2) och dra försiktigt ned den.

Öppna:

- Håll i insektsskyddet vid plisségardinens kantlist (Bild 71,4) och drag sakta tillbaka det.

6.4.7 Veckad persienn i fönstret på den alternativa påbyggnadsdörren

- ▷ För att undvika värmeuppbyggnad vid fönstret på den alternativa påbyggnadsdörren, öppna den veckade persiennen (Bild 72,1) lite när den utsätts för direkt värme.

1 Veckad persienn

Bild 72 Alternativ påbyggnadsdörr

6.5 Takluckor

I fordonet finns takluckor med och utan ventilation monterade.

- ▶ Ventilationsöppningarna till ventilationssystemet måste alltid vara öppna. Täck aldrig för ventilationerna, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv.

- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen resp. plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen och takluckan. Takluckan kan skadas. Stäng därför mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen endast till 2/3 vid starkt solljus. Öppna takluckan något eller ställ den i ventilationsläge.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga takluckorna så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Gå inte på takluckorna.
- ▷ Stäng takluckorna innan körningen påbörjas.
- ▷ Kontrollera låset till takluckorna innan resan påbörjas.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla takluckor vara stängda.

6.5.1 Taklucka med snäpplås

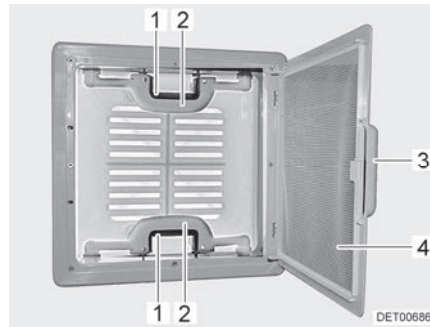

Bild 73 Taklucka med snäpplås

Takluckan kan öppnas antingen på ena sidan eller båda sidorna.

- Öppna:**
- Drag i handtaget (Bild 73,3).
  - Fäll ned insektsskyddet (Bild 73,4).
  - Tryck snäpplåset (Bild 73,1) mot takluckans insida. Tryck samtidigt takluckan uppåt med handtaget (Bild 73,2).
  - Fäll upp insektsskyddet (Bild 73,4) så att det hakar i.
- Stänga:**
- Drag i handtaget (Bild 73,3).
  - Fäll ned insektsskyddet (Bild 73,4).
  - Drag kraftigt ner takluckan med hjälp av båda handtagen (Bild 73,2) så långt, att snäpplåsen (Bild 73,1) går i lås.
  - Fäll upp insektsskyddet (Bild 73,4) så att det hakar i.

Mörklägningsrullgardin

Beroende av utrustningen är taklucka utrustad med en mörklägningsrullgardin. För att stänga och öppna mörklägningsrullgardinen:

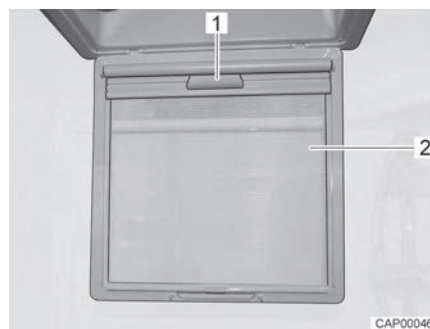

Bild 74 Mörklägningsrullgardin

- Stänga:**
- Drag i handtaget (Bild 73,3).
  - Fäll ned insektsskyddet (Bild 74,2).
  - Dra ned mörklägningsrullgardinen på handtaget (Bild 74,1) tills den låser fast på motsatt sida.
- Öppna:**
- Lossa mörklägningsrullgardinen på handtaget (Bild 74,1) och för den långsamt tillbaka till utgångsläget.
  - Fäll upp insektsskyddet (Bild 74,2) så att det hakar i.

Ventilation Beroende på utrustning är takluckan utrustad med en tvångsventilation (Bild 75,1). Takluckor med tvångsventilation är installerade i bodelen och toaletterummet.

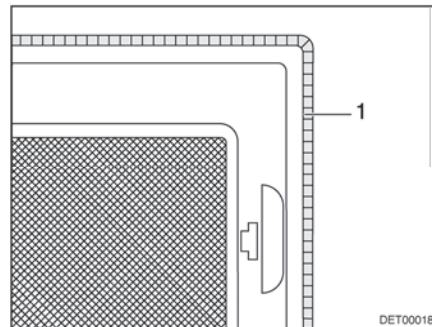
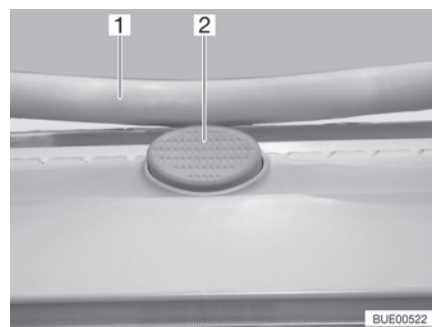

Bild 75 Ventilation

6.5.2 Heki-taklucka (mini och midi)

- ▷ Vid höga hastigheter kan Heki-takluckan skadas. Kör därför inte med fordonet snabbare än 160 km/h.
- ▷ Om fordonet ska transporteras: Lasta inte fordonet baklänges. Heki-takluckan kan skadas annars.

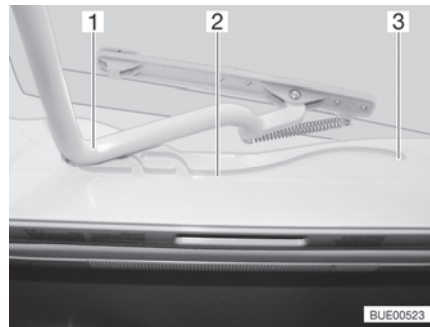

- 1 Bygel
- 2 Låsknapp

Bild 76 Låsknapp (Heki-taklucka)

Heki-takluckan öppnas på ena sidan.

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 76,2) och dra ner bygeln (Bild 76,1) med båda händerna.

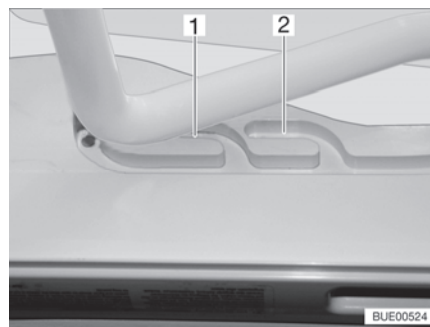
- 1 Bygel
- 2 Spår
- 3 Läge "Taklücke öppen"

Bild 77 Spår (Heki-taklücke)

- Dra in bygeln (Bild 77,1) i spåren (Bild 77,2) till den bakersta positionen (Bild 77,3).

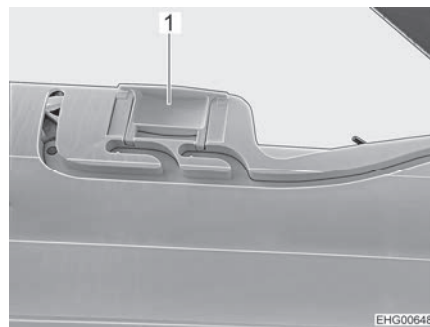
Stänga:

- Tryck bygeln (Bild 77,1) lätt uppåt med båda händerna.
- Skjut tillbaka bygeln i spåren.
- Tryck bygeln uppåt med båda händerna tills bygeln ligger ovanför låsknappen (Bild 76,2).

- 1 Läge för dåligt väder
- 2 Mittläge

Bild 78 Spår (ventilationsläge)

- 1 Regel

Bild 79 Lås (ventilationsläge)

Ventilationsläge

Heki-takluckan kan ställas i två ventilationslägen: Läget för dåligt väder (Bild 78,1) och mittläget (Bild 78,2). Beroende på modell kan takluckan låsas i mittläget med de båda spärrarna (Bild 79,1) till höger och vänster om ramen till takluckan.

- Tryck på låsknappen (Bild 76,2) och dra ner bygeln (Bild 76,1) med båda händerna.
- Drag bygeln till önskad position i spåret (Bild 77,2).
- Tryck bygeln lätt uppåt och skjut in den i det valda spåret (Bild 78,1 eller 2) och lås eventuellt.

Plisségardin Stänga och öppna plisségardinen:

- Stänga:* ■ Drag ut plisségardinen och släpp den i önskad position. Plisségardinen stannar i denna position.
- Öppna:* ■ För tillbaka plisségardinen långsamt till utgångsläget med handtaget.

Insektsskydd Stänga och öppna insektsskyddet:

- Stänga:* ■ Drag ut insektsskyddet med handtaget till motstående handtag på plisségardinen.
- Öppna:* ■ Tryck på handtaget på insektsskyddet baktill. Spärren lossas.
■ Dra långsamt tillbaka insektsskyddet med handtaget.

6.6 Köksbänksförlängning

- ▷ Belasta köksbänksförlängning med max. 5 kg.
- ▷ Observera informationsetiketten.
- ▷ Fäll in köksbänksförlängningen på modell T7033P innan den höjbara sängen sänks.

Under körning och när den inte används fälls köksbänksförlängningen nedåt. I den här positionen hålls den av en magnet.

Bild 80 Köksbänksförlängning (färdläge)

Bild 81 Köksbänksförlängning (arbetsposition)

- Fäll upp:* ■ Vik köksbänksförlängningen (Bild 80) och sväng ut stödet tills det slår i stoppet.
- Fälla ned:* ■ Fäll tillbaka stödet. Köksbänksförlängningen fälls automatiskt nedåt (med en hand).
■ Kontrollera att köksbänksförlängningen är låst (magnet).

6.7 Bord

6.7.1 Hängbord med ledat stödben

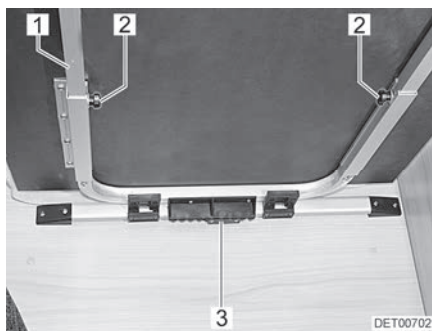

Bild 82 Förskjuta/förstora hängbordet

Bild 83 Bordsskiveförlängning

*Förskjuta bordet i
körriktning:*

- Lyft upp bordsskivan framtill.
- Skjut bordet framåt eller bakåt (från körriktningen sett).
- Släpp bordsskivan i önskad ställning och ställ ner på bordsben.

Hängbordets yta kan förstöras genom att en förlängningsplatta (Bild 83,1) sätts in.

Förstora:

- Lossa de räfflade skruvarna (Bild 82,2).
- Lyft upp bordsskivan något framtill och dra ut det till stoppläget. Bordsförlängningen (Bild 82,1) är helt utdragen.
- Ställ ned bordet.
- Lägg in förlängningsplattan (Bild 83,1) i bordsförlängningen.
- Lyft upp bordsskivan något framtill och dra till stoppläget.
- Drag åt de räfflade skruvarna.

Förkorta:

- Lossa de räfflade skruvarna (Bild 82,2).
- Lyft upp bordsskivan något framtill och drag ut den.
- Ta ut förlängningsplattan (Bild 83,1) och lägg den på säker plats.
- Lyft upp bordsskivan något framtill och dra till stoppläget. Bordsförlängningen (Bild 82,1) är helt inskjuten.
- Ställ ned bordet.
- Drag åt de räfflade skruvarna.

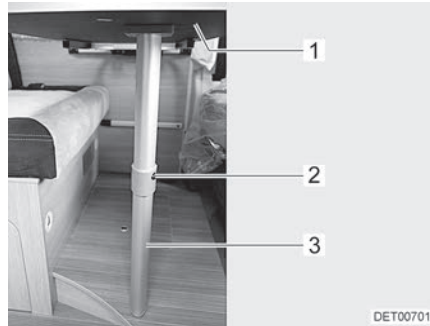

Bild 84 Sängstomme

Tack vara det ledade stödbenet kan bordet användas som sängstomme.

Ombyggnad till sängstomme:

- Lyft upp bordsskivan (Bild 84,1) något framtill.
- Tryck på låsknappen (Bild 84,2) och fäll upp den nedre delen av det ledade stödbenet (Bild 84,3) 90°.
- Sväng bordsskivan ca 45° uppåt och ta bort bordet från fästlisten.
- Sätt in bordet i den nedre fästlisten och ställ ned det på bordsbenets led.

6.7.2 Lyftbord

Bordsskivan kan flyttas i längsgående och tvärgående riktning.

Med tilläggutrustningen "sängkonstruktion" kan bordsskivan dessutom sänkas ner och fungera som sängstomme. Bordet har emellertid ingen steglös höjdjustering. Endast två positioner är möjliga (nersänkt och ej nersänkt).

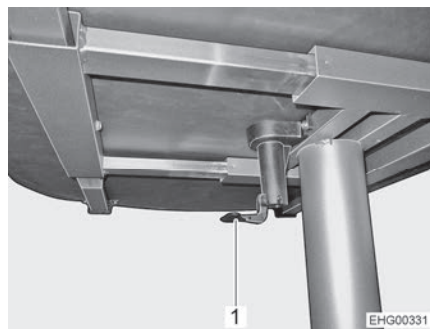

Bild 85 Lyftbord

Flytta bordsskivan i längsgående och tvärgående riktning:

- Fäll ner spaken på det centrala bordslåset (Bild 85,1).
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Fäll upp spaken på det centrala bordslåset.

Sänk ner bordsskivan till sängstomme:

- Dra bordsskivan lätt uppåt.
- Tryck på bordsskiva tills det tar stopp.

För bordsskivan i utgångsläge:

- Dra bordsskivan uppåt tills det tar stopp.
- Tryck ner bordsskivan ca 20 mm.

6.7.3 Bord med ihopfällbar bordsskiva

Bild 86 Bordsskiva

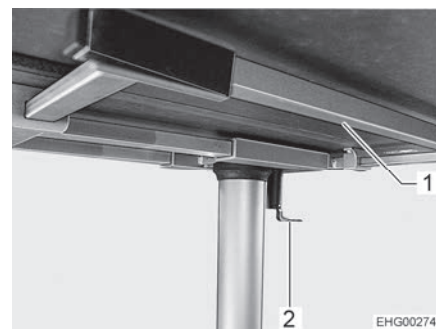

Bild 87 Bordets undersida

Fälla upp bordsskivshalvan:

- Lyft den rörliga bordsskivshalvan (Bild 86,1), fäll ner den och lägg den försiktigt på den andra halvan.
- Skjut in stödramen (Bild 87,1) till stoppläget.

- ▷ Om bordsskivshalvan fälls ned utan att stödramen dragits ut, kan bordsskivshalvan gå sönder.

Fälla ner bordsskivshalvan:

- Skjut ut stödramen (Bild 87,1) till stoppläget.
- Fäll försiktig ner bordsskivshalvan och lägg den på stödramen.

Förskjuta bordsskivan:

- För ned låsarmen (Bild 86,2).
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Fäll upp låsarmen.

6.8 Lampor

- ▷ Ljusbrytarna sitter på olika ställen, beroende på modell. Ljusbrytaren befinner sig antingen direkt bredvid respektive lampa eller i dess lysområde, t. ex. i närheten av sittgruppen.

6.8.1 Spotlight

Justerbara spotlights är installerade i sovdelen.

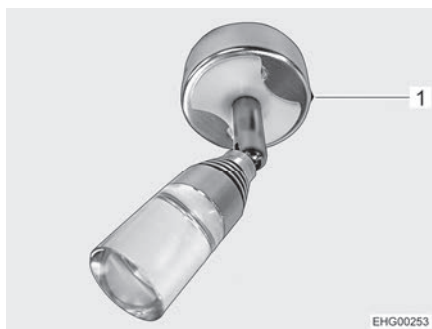

Bild 88 Spotlight (exempelbild)

På brytaren för på-/avstängning (Bild 88,1) kan två olika ljusstyrkor väljas. I spotlightens sockel finns ett USB-uttag.

6.8.2 LED-lampa (I-modell)

LED-lampan för den höjbara sängen finns i taket över den höjbara sängen.

Bild 89 LED-lampa med touch-manövrering

Slå på/av LED-lampan:

- Rör vid LED-lampan (Bild 89). LED-lampan tänds.
- Rör vid LED-lampan igen. LED-lampan släcks.

6.9 TV-anläggning

- Före avfärden ska den platta bildskärmen (om sådan finns) och skärmhållaren placeras i färdläge.

- Du hittar information om hur du använder TV-anläggningen i tillverkarens separata instruktionsbok.

Platt bildskärm i TV-facket

Den platta bildskärmen är fäst i TV-facket på ett utdrag ovanför kylskåpet.

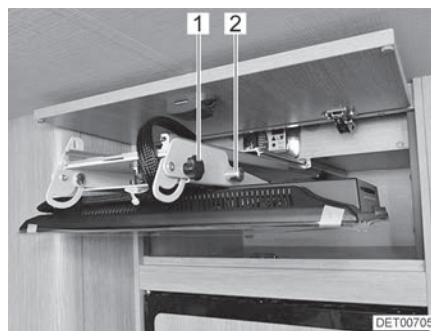

Bild 90 Platt bildskärm i TV-facket

Bild 91 Platt bildskärm i TV-ställning

Ändra platt bildskärm till TV-ställning:

- Öppna TV-facket.
- Dra ut den platta bildskärmen vågrätt ur TV-facket.
- Håll i den platta bildskärmen och dra i låsstiftet (Bild 90,2).
- Vrid den platta bildskärmen nedåt till önskat läge. Om den platta bildskärmen är svår att flytta på kan du öppna T-handtagen (Bild 90,1) på båda sidor av hållaren något.
- Vrid den platta bildskärmen till önskat läge. Dra åt T-handtagen (Bild 91,1) för hand.

Ändra platt bildskärm till färdläge:

- Vrid den platta bildskärmen tills den står parallellt mot skåpfronten.
- Öppna T-handtagen (Bild 91,1) på båda sidor av hållaren något.
- Sväng den platta bildskärmen uppåt, och dra samtidigt låsstiftet (Bild 90,2).
- När den platta bildskärmen ligger uppe mot hållaren ska du släppa låsstiftet (Bild 90,2). Låsstiftet måste haka fast i hållarens hål.
- Skjut den platta bildskärmen vågrätt till stopp i TV-facket.
- Stäng TV-facket.

Platt bildskärm på skåpsväggen

Den platta bildskärmen är fäst inåt eller utåt på ett utdrag på skåpväggen. Låsfjädersnålen kan allt efter monteringsställe befinna sig uppe eller nere.

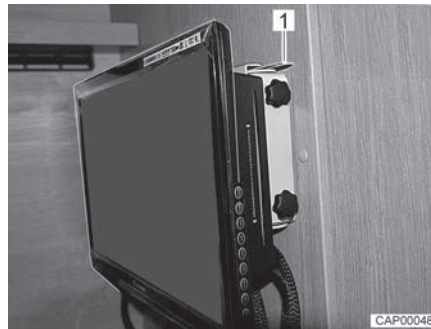

Bild 92 Platt bildskärm i färdläge

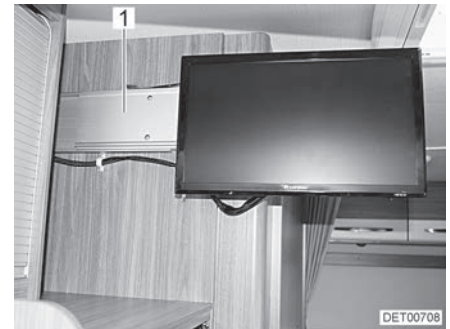

Bild 93 Platt bildskärm i TV-ställning

Ändra platt bildskärm till TV-ställning:

- Koppla ur låsfjäder (Bild 92,1).
- Dra ut den platta bildskärmen vågrätt i riktning fordonets mitt.
- Vrid den platta bildskärmen till önskat läge.

Ändra platt bildskärm till färdläge:

- Vrid den platta bildskärmen tills den står parallellt mot skåpväggen.
- Skjut den platta bildskärmen vågrätt till stopp i hållaren (Bild 93,1). Låsfjädersnålen (Bild 92,1) hakar fast hörbart.

Platt bildskärm över sittbänk

Den platta bildskärmen är fäst på ett utdrag över sittbänkens nackstöd.

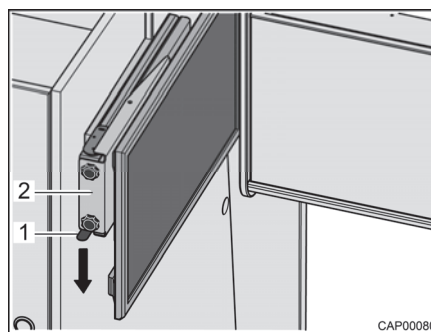

Bild 94 Utdrag med platt bildskärm

Ändra platt bildskärm till TV-ställning:

- Tryck låsfjädersnålen (Bild 94,1) nedåt och dra ut utdraget (Bild 94,2) med den platta bildskärmen vågrätt i riktning mot fordonets mitt.
- Vrid den platta bildskärmen till önskat läge. Den platta bildskärmen kan vridas så långt att den även kan ses från det bakre området.

Ändra platt bildskärm till
färdläge:

- Vrid den platta bildskärmen till utgångsläget.
- Skjut in utdraget (Bild 94,2) med den platta bildskärmen vågrätt fram till anslaget. Låsfjädern (Bild 94,1) hakar fast hörbart.

Platt bildskärm på ledad
arm

Den platta bildskärmen är fäst på en ledad arm.

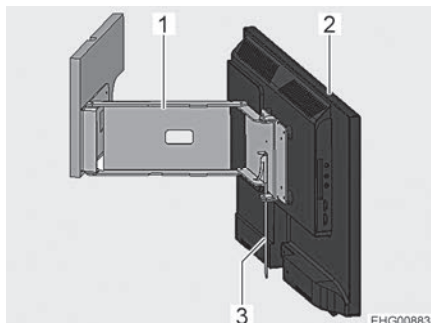

Bild 95 Platt bildskärm på ledad arm

Positionera den platta
bildskärmen:

- Flytta spaken (Bild 95,3). Den ledade armen (Bild 95,1) är upplåst.
- Sväng den platta bildskärmen (Bild 95,2) till önskat läge.

6.10 Sängar

6.10.1 Last

- ▷ Stressa inte sängarna selektivt. Anvisningarna om maximalt tillåtna nyttolaster avser en ytbelastning.

Säng	Max. nyttolast i kg
Höjbar säng	250
Alkovsäng	250
Stapelsäng/Våningssäng (per säng)	100
Enkelsäng	120
Utfällbar säng	120
Bakre tvärsäng	250
Queensäng	250
Fransk säng	250
Säng skapad genom ombyggnad av en sittgrupp	80

6.10.2 Alkopsäng

- ▶ Använd endast alkopsängen när skyddsnätet är upphängt.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i alkopsängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från alkopsängen.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.

- ▷ Alkopsängen får ej belastas utan madrass. Plastdelen kan gå sönder!

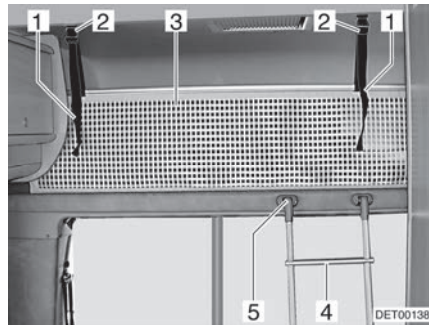

Bild 96 Alkopsäng

Stege För att komma upp i alkopsängen ska man alltid använda den medföljande stegen (Bild 96,4).

Beroende på planritning kan fästet för stegen finnas på olika ställen.

Haka fast: ■ Haka fast stegen med krokarna (Bild 96,5) på alkovramen.

Skyddsnät Skyddsnätet (Bild 96,3) är standard. Det ligger mellan madrassen och ribbbotten. Skyddsnätet ska först monteras när personerna som ska sova där befinner sig i alkoven.

Hänga upp: ■ Haka fast fästbanden (Bild 96,1) i fästena (Bild 96,2) i taket.

Färdläge Det rekommenderas att man fäller upp alkopsängen till färdläge innan avresa.

Bild 97 Alkovsäng i körläge

Bild 98 Alkovsäng i sovläge

Sätt alkovsängen i körläge:

- Tryck upp madrasshyllan (Bild 97,2) och madrassen (Bild 97,1) tills det tar stopp.

Sätt alkovsängen i sovläge:

- Tryck mot madrasshyllan (Bild 97,2) för att lossa spärren.
- Dra ner madrasshyllan och madrassen (Bild 97,1) tills madrasshyllan ligger på sidoramen (Bild 97,3).

6.10.3 Højbar säng

- ▶ Den højbara sängen får belastas med højst 250 kg.
- ▶ De båda skåpen under de højbara sängarna på højer och vänster sida (om befintliga) får belastas med max. 5 kg.
- ▶ Den højbara sängen får aldrig användas som förvaringsutrymme för bagaget. Förvara endast sängkläder för två personer i den.
- ▶ Ta före avfärd bort stegen samt alla lösa föremål från madrassen och förvara dem på ett säkert sätt
- ▶ Säkerställ före avfärd att den højbara sängen är fasthakad i låset.
- ▶ Använd endast den højbara sängen när fallskydden är upphängda.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den højbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den højbara sängen.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.
- ▶ Läslamporna på den højbara sängens undersida ska släckas då den højbara sängen sänks ned. Brandfara!
- ▶ Släck lamporna i den højbara sängen när sängen ska köras upp. Brandfara!
- ▶ Modell T58: Stäng av gasspisen och stäng locket innan den højbara sängen sänks ned till sovläge. Brandfara!

- ▷ För att undvika en kollision mellan den højbara sängen och klaffstolarna: Fäll ihop klaffstolarna innan den højbara sängen sänks.
- ▷ Vid längre stillastående och vid starkt solljus ska den højbara sängen öppnas för att undvika värmeuppgyggnad.

- ▷ Den højbara sängen är utrustad med ett lås i den övre (slutna) slutpositionen.

Bild 99 Höjbar säng med lås

Bild 100 Höjbar säng (I-modell)

Den höjbara sängen finns över den främre sittgruppen.

*Sänka ned den höjbara
sängen:*

- Se till att klaffstolarna är ihopfällda.
- Släck lamporna på undersidan av den höjbara sängen.
- Skjut förarstolen och passagerarstolen framåt så långt det går.
- Vänd på den längsgående sittbänkens ryggdyna.
- Öppna lås.
- Dra sedan ner den höjbara sängen till stoppläget med båda händerna.

*Köra upp den höjbara
sängen:*

- Släck läslamporna i den höjbara sängen.
- Lossa skyddsnätens fästremmar och lägg skyddsnäten under madrasen.
- Tryck upp den höjbara sängen till stoppläget med båda händerna.
- Säkerställ att låset hörbart går i lås.

I-modell Förarstolens och passagerarstolens ryggstöd måste fällas framåt före sänkning av den höjbara sängen. Gör så här:

- Sväng förarstolen och passagerarstolen i färdriktning, lås dem och skjut dem bakåt.
- Lås upp ryggstödet och fäll det helt framåt (Bild 101 och Bild 102).
- Stäng mörkläggningsgardinen i förarhytten.

Bild 101 Förarstol, ryggstöd nedfällda framåt

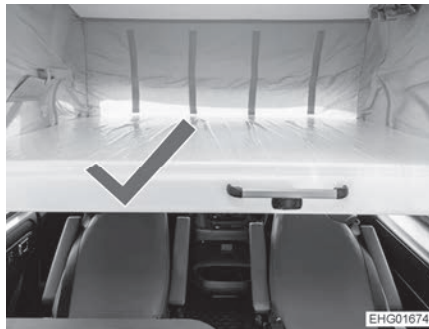

Bild 102 Stolar korrekt inställda

Bild 103 Stolar felaktigt inställda

T-modell

Gör på följande sätt för att den höjbara sängen ska kunna sänkas helt:

- Vid sittgrupp, tvärgående: Ställ båda nackstöden i det nedersta läget.
- För sittgrupp, längsgående och klaffstol:
  - Ta bort nackstöd från klaffstolarna.
  - Fäll ihop klaffstolarna.
  - Ta bort ryggdynan från sittbänken.
  - Sänk ned bordet.

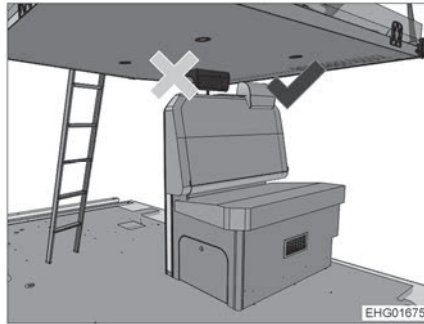

Bild 104 Höjbar säng över sittbänk, tvärgående

Elektrisk höjbar säng för fordon T7033P

- Var uppmärksam på skrapande, tröga eller ryckiga rörelser när den höjbara sängen höjs eller sänks.
- Så snart motorn roterar måste sängen röra sig därefter.
- Motorn till den höjbara sängen är utrustad med en automatisk avstängning som aktiveras om motorn blir för varm på grund av för frekvent användning. Motorn är åter fullt funktionsduglig efter avkylning.
- Lämna aldrig barn utan uppsikt i den elektriska höjbara sängen.
- Se, speciellt vid barn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.
- Använd endast den höjbara sängen i mittpositionen som vistelseort om tilläggsutrustning för omvandling av sängar är integrerad.
- Använd vid behov de monterade skyddsnäten om den höjbara sängen används i ett mellanläge.

▷ **Fara på grund av värmeuppbyggnad!**

Om fordonet står parkerat under en längre tid i höga temperaturer (> 25 °C) och intensivt solljus, finns det en risk för värmeuppbyggnad. I sådana fall, kör endast upp den höjbara sängen så långt att en springa lämnas mellan takluckan och sängens textila bäddutrustning för tillräcklig ventilation.

**Manövrering elektrisk
höjbar säng:**

Kontrollera följande före varje användning av den höjbara sängen:

- Köksbänksförlängningen måste vara utfälld.
- Ryggstöden på förarstolen och passagerarstolen får vara uppriktade till max. 90°, stolarna måste vara framskjutna.

Bild 105 Stolar, förarhytt

- Sittgruppens ryggdynor måste vara borttagna.
- Bordet måste vara sänkt till det nedersta läget.
- Klaffstolar (om sådana finns) måste fällas ut till samma höjd som sittdynorna. Ta bort nackstöden för detta.
- Hyllorna bredvid den höjbara sängen måste vara tomma innan användning (risk för att något går sönder). Föremål som sticker ut i sängens rörelseområde måste skyddas mot fastklämning (risk för att något gör sönder).
- Påbyggnadslampor på överskåp och på väggarna i förarhytten får inte sticka ut i utrymmet för förvaring under färd.

Bild 106 Situation under den höjbara
sängen

- VARNING: Den höjbara sängen får inte köras om det befinner sig personer under den.
- Tryckknappen för att styra den höjbara sängen finns på den lutande fronten.
- Slå på strömförsörjningen för hela fordonet via kontrollpanelen i entréområdet.
- Tryck på tryckknappen för att sänka eller höja den höjbara sängen tills önskat läge har uppnåtts. Den höjbara sängen stannar när den har nått det nedre eller övre ändläget.

Innan avfärd:

- Tryck på tryckknappen för att nå slutpositionen uppe.
- **VARNING:** Ta bort stegen samt alla lösa föremål på madrassen och säkra dem i motsvarande förvaringsutrymmen.

Tilläggsutrustning för omvandling av sängar vid höjbar säng

Observera följande för en säker användning av den höjbara sängen:

- För de svarta markeringarna på skenor och på ramen till takluckan mot madrassens överkant. Det är endast i denna position som stegen får användas som tillträde till sängen.
- Montera alla fallskyddsnät i den höjbara sängens mittläge på de avsedda instickskontaktarna.
- Förvara stegen i det bakre lastutrymmet innan avfärd.

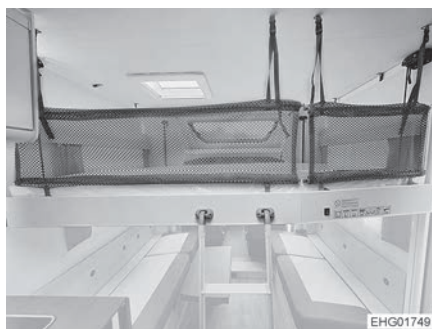

Bild 107 Skyddsnät

Stege

För att komma upp i den höjbara sängen ska man alltid använda den medföljande stegen.

- **Haka fast:** Haka upp stegen (Bild 107,3) med båda byglarna i steghållarna (Bild 107,4) vid den höjbara sängen.

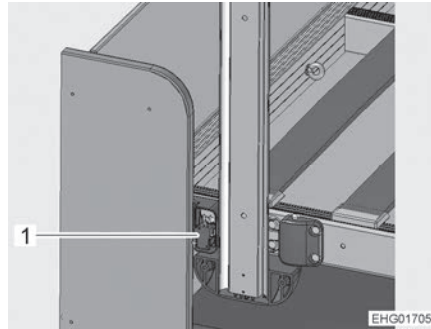
Skyddsnät

- Skyddsnäten (Bild 107,2) med fästremmarna befinner sig under madrassen.
- Skyddsnäten ska först monteras när personerna som ska sova där befinner sig på den höjbara sängen.
- **Hänga upp:** Låt fästremmarna (Bild 107,1) haka fast i hållarna i taket.

- Brandrisk om en spotlight inte är avstängd i höjd med den helt nedsänkta höjbara sängen.

- Släck alltid spotlighten vid sängen när sängen är helt nedfälld. Om spotlighten inte stängs av är en automatisk nödavstängning inbyggd för säkerhet.
- Se till att rullknappen för den automatiska tvångsavstängningen av spotlighten inte täcks av textilier eller andra föremål när den höjbara sängen är helt nedfälld.
- Vid skada eller störning på rullknappen, uppsök omedelbart en auktoriserad verkstad.

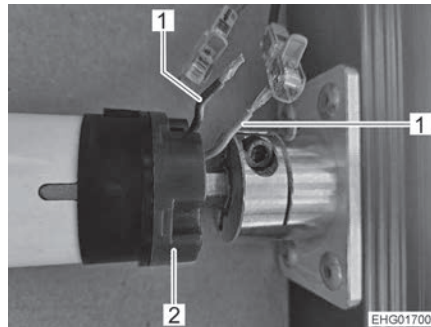
1 Rullgardinsknappar

Bild 108 Automatisk avstängning av spotlight

Om sängen körs upp i ett högre läge tänds spotlightsen igen.

Nödmanövrering elektrisk højbar säng

Om motorn blockeras eller om batteriet är urladdat, kan den höjbara sängen kopplas från motorn för en engångshöjning eller -sänkning och föras till ett av ändlägena med hjälp av en vev eller en skruvdragare.

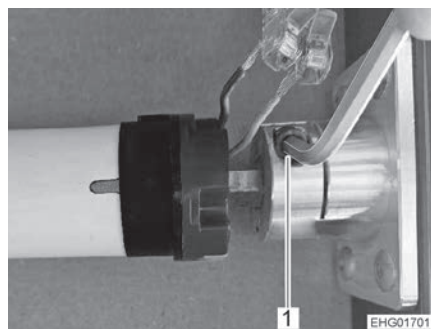

1 Kabel
2 Anslutningskontakt motor/kabel-
stam

Bild 109 Nödmanövrering (1)

Nödsänkning av säng:

- Koppla loss motorns/kabelstammens anslutningskontakt (Bild 109,2).

1 Klämskruv

Bild 110 Nödmanövrering (2)

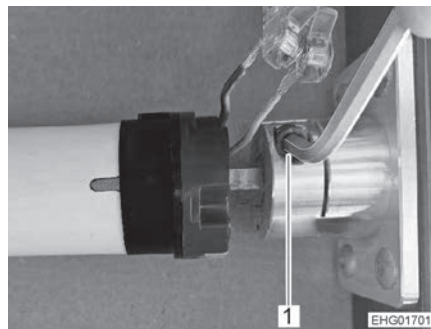
- Dra åt klämskruven (Bild 110,1) medurs.

- 1 Bult
- 2 Säkringsplint

Bild 111 Nödmanövrering (3)

- Dra ut säkerhetssplinten (Bild 111,2).
- Ta bort bulten (Bild 111,1).

- 1 Klämskruv

Bild 112 Nödmanövrering (4)

- Lossa försiktigt klämskruven (Bild 112,1) moturs tills den höjbara sängen långsamt åker ner.

Nödhöjning av säng:

- Ta bort locket till serviceöppningen.
- Flytta den höjbara sängen uppåt med en skiftnyckel (13 mm).
- Dra åt klämskruven (Bild 112,1) medurs.

- 1 Bult
- 2 Säkringsplint

Bild 113 Nödmanövrering (5)

- Montera bult (Bild 113,1).
- Säkra bulten med en splint (Bild 113,2).

Störning/blockering

Om den höjbara sängen inte sänks när strömbrytaren aktiveras, rör sig ojämnt, inte når ändläget (motorn går, men den höjbara sängen rör sig inte) eller rör sig i motsatt riktning: Varning: skaderisk!

Utför följande kontroll- och åtgärdssteg:

- Kontrollera om möbler eller kupédetaljer finns under sängen och avlägsna dessa från rörelseområdet enligt beskrivningen om så behövs. Beakta de allmänna anvisningarna i detta kapitel.
- Ta bort madrassen och kontrollera om vajerlindningen under den vita täckplattan ser ut som på bilden (Bild 114). Använd vid behov en ficklampa. Det är inte nödvändigt att ta bort locket.

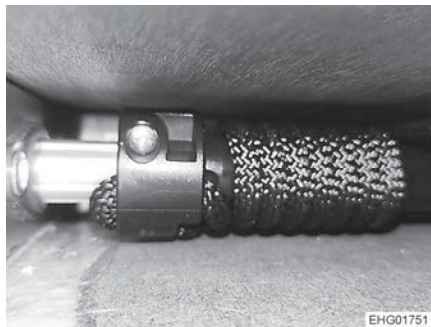

Bild 114 Vajerlindning

- Lindningen får endast vara enkelradig.
- Lindningen måste ligga tätt mot den efterföljande (för jämn höjning och sänkning).
- Tryck på strömbrytaren i riktning "På". Detta ska göra att den höjbara sängen höjs. Om den istället sänks är axeln felaktigt upprullad.
  - Om axeln har lindats fel: Ta en dyna och lägg den på höger sida framför sängens styrskenor.

Bild 115 Höjbar säng

- Tryck försiktigt in strömbrytaren uppåt tills sängen har sänkts helt.
- När sängen befinner sig i det nedersta läget ska axeln rullas upp korrekt vid tryck på knappen "upp", och sängen ska röra sig jämnt uppåt.
- Kontrollera från både vänster och höger sida att upplindningen ser ut som på fotot (Bild 114) och att sängen har höjts jämnt.

- ▷ Om axeln trots vidtagna åtgärder inte rullas upp korrekt, om sängen inte åker uppåt eller om den dras snett, kontakta omedelbart en fackverkstad.

6.10.4 Våningssäng

- ▶ Våningssängen får belastas med högst 100 kg.
- ▶ Använd endast den övre våningssängen med monterade fallskydd.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i våningssängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från våningssängen.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.

Beroende på modell är det bakre utrymmet utrustat med en våningssäng. Våningssängen kan även användas som bakre lastutrymme.

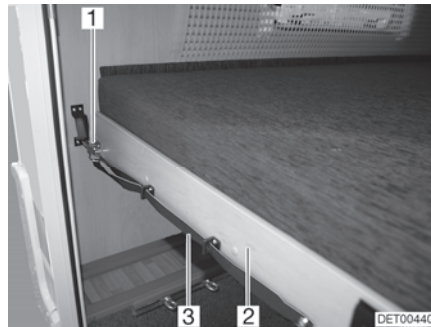

Bild 116 Våningssäng (bak)

Bygga om våningssäng till bakre lastutrymme:

- Dra i bandet (Bild 116,3) och lossa spärren (Bild 116,1).
- Dra fram ribbotten (Bild 116,2) med madrassen så att den hakar i.

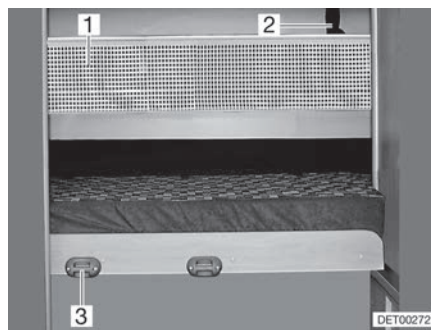

Bild 117 Skyddsnät

Steg

För att komma upp i den övre sängen ska man alltid använda den serie-mässigt medföljande stegen.

Haka fast:

- Haka fast stegen med krokarna (Bild 117,3) på ramen.

Skyddsnät Skyddsnätet (Bild 117,1) är standard. Det ligger mellan madrassen och ribbotten. Skyddsnätet ska först monteras när personen som ska sova där befinner sig i sängen.

Hänga upp: ■ Haka fast fästbanden (Bild 117,2) i hållarna i taket.

6.10.5 Fast säng (gasfjäder)

- ▶ Den fasta sängen är inte utrustad med fallskydd på grund av sin låga höjd. Se, speciellt när det gäller småbarn under 6 år, till att de inte kan ramla ner från sängen. Ansvaret ligger hos tillsynspersonalen.
- ▶ Barn ska använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.

- ▷ Sänk ribbotten innan körning.
- ▷ Belasta inte sängen med tunga föremål under körningen.

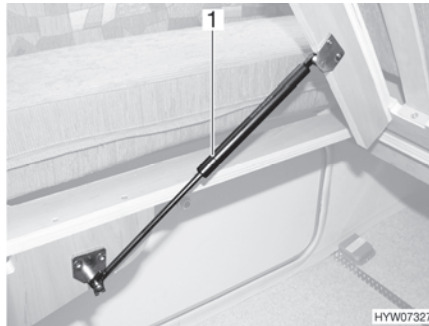

Bild 118 Fast säng

Under sängen finns det ett förvaringsutrymme. Fäll upp sängens ribbotten inifrån för att lägga in eller ta ut sakerna från fordonets förvaringsutrymme.

Öppna: ■ Lyft upp madrassen framtill.
 ■ Lyft ribbotten. Gasfjädrarna (Bild 118,1) håller kvar ribbotten i öppet läge.

Stänga: ■ Tryck ned ribbotten mot gasfjädrarnas motstånd.

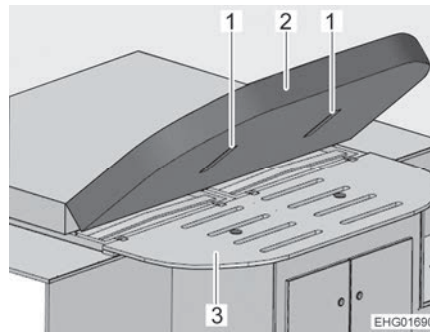
6.10.6 Queensäng (Fordon T433Q)

- ▶ Grepp inte in i riskområdet mellan luckan och underskåpet när queen-sängen sänks.

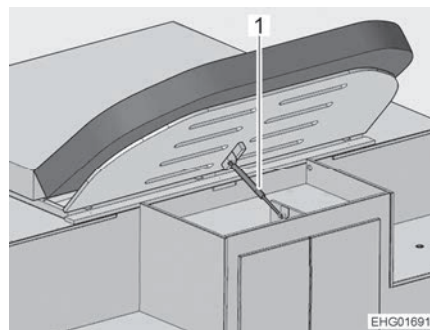

- ▷ Om fordonet har varit avställt under en längre tid: Lyft madrassen för att säkerställa bakomliggande ventilation.

- 1 Kardborrband
- 2 Madrass
- 3 Lucka

Bild 119 Queensäng, madrass upplyft

- 1 Gastrycksdämpare

Bild 120 Queensäng, madrass lyft och säkrad

Ställa in queensäng:

- Öppna luckan (Bild 119,3). Lyft luckan vid framkanten och sväng upp den tills den når anslaget.
- ▷ Madrassen (Bild 119,2) är fäst med kardborreband (Bild 119,1) vid luckan och rör sig tillsammans med luckan. Dessutom säkras luckan och madrassen av en gastryckdämpare (Bild 120,1).
- Stänga luckan: Sänk luckan långsamt och kontrollerat.

6.10.7 Utfällbar säng

- ▶ Använd endast utfällbar säng när skyddsnätet är upphängt.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i utfällbar säng utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från utfällbar säng.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.
- ▶ Utfällbar säng får maximalt belastas med 120 kg.
- ▶ Använd endast den utfällda utfällbara sängen när den är säkrad med säkerhetsremmen. Annars kan utfällbar säng fällas upp om frigöringsknappen dras upp av misstag. Personer som ligger i utfällbara sängar kan fastna mellan sängen och fordonets vägg.
- ▶ När den utfällbara sängen fälls upp, se till att inga kroppsdelar fastnar.

- ▷ När fordonet inte används ska den utfällbara sängen fällas i horisontellt läge så att madrassen kan ventileras. På så sätt förhindrar man mögelbildning.
- ▷ Se till att hållaren (toppern) alltid ligger på plats, även när sängen är ihopfälld.

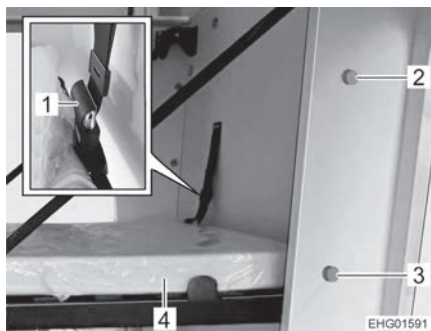

Bild 121 Utfällbar säng

Fäll ihop utfällbara sängen nedåt:

- Ta bort dynan från den enkla sittbänken.
- Dra upp den övre frigöringsknappen (Bild 121,2) och fäll försiktigt ner den utfällbara sängen (Bild 121,4) tills den låser fast i det nedre låset i horisontellt läge.
- Stäng säkerhetsremmen (Bild 121,1) från sidoväggen till den utfällbara sängen.
- Häng upp stegen.
- Ta fram fallskyddet under madrassen och fäst det på taket eller på den övre skåpet framtill till vänster.

Fälla upp utfällbar säng:

- Lossa fallskyddet från taket eller överskåpet och förvara det under madrassen.
- Ta bort stegen.
- Ta bort täcke och kudde.
- Lossa säkerhetsremmen.
- Dra ned den nedre frigöringsknappen (Bild 121,3) och fäll försiktigt upp sängen. Se till att inga kroppsdelar fastnar. Sängen måste låsas fast i vertikal läge i den övre spärren.
- Lägg dynan på den enkla sittbänken.
- Förvara stegen på ett säkert sätt.

6.10.8 Sängyta av bakre enkelsängar

Beroende av utrustningen kan enkelsängar i bakdelen byggas om till sammanhängande sängyta.

- Dra ut breddningsdelen ur konsolen mellan sängarna.
- Lägg in den medföljande extra dynan.

6.10.9 Klättringshjälp bakre säng (A60/A132)

Modellerna A60/A132 är utrustade med en klättringshjälp för den bakre sängen. Ett förvaringsfack är också integrerat i denna klättringshjälp.

Monteringsställe

Klättringshjälpen är installerad på fordonets högra sida under klädskalet (Bild 122,3) framför den bakre sängen.

- Toalettrumsdörren ligger mitt emot klättringshjälpen. Så länge klättringshjälpen är endast delvis utdragen ("nattläge", se Bild 123), kan toalettdörren fortfarande öppnas. Om klättringshjälpen dras ut helt för att ge åtkomst till förvaringsfacket, kan toalettrumsdörren inte längre öppnas helt.

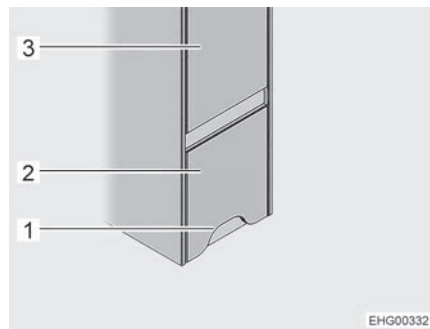

Bild 122 Klättringshjälp (stängd)

- 1 Utsnitt
- 2 Klättringshjälp
- 3 Klädskalet

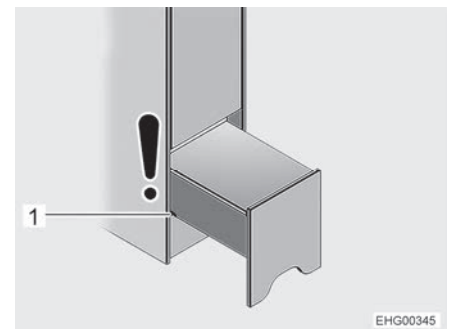

Bild 123 Klättringshjälp (nattläge)

- 1 Första skåran

Använda klättringshjälpen:

- Grip tag i klättringshjälpens (Bild 122,2) utsnitt (Bild 122,1), lyft lätt och dra ut till den första skåran (Bild 123,1) (nattläge).

Bild 124 Klättringshjälp (helt utdragen)

- 1 Utsnitt
- 2 Andra skåran

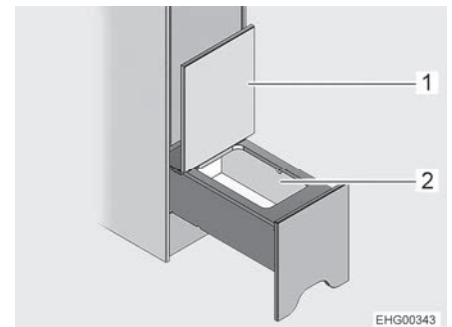

Bild 125 Förvaringsfack

- 1 Lock
- 2 Förvaringsfack

Använda förvaringsfacket:

- Grip tag i klättringshjälpens utsnitt (Bild 124,1), lyft lätt och dra ut till den andra skåran (Bild 124,2).
- Fäll upp luckan (Bild 125,1). Förvaringsfacket (Bild 125,2) är tillgängligt.

6.11 Ombyggnader för sänggående

- ▶ På grund av sin låga höjd har sittgrupperna inte något fallskydd – inte heller när de har omvandlats till en säng. Se, speciellt vid småbarn under 6 år, till att de inte kan ramla ner från sängen. Ansvaret ligger hos tillsynspersonalen.
- ▶ Barn skall använda särskilda barnsängar eller barnresesängar.

- ▷ Beroende på modell kan sittgruppens form och placering avvika från den här beskrivna sittgruppen.
- ▷ Beroende på modell måste dessutom en andra eller flera extra dynor användas. De här extra dynorna ingår inte som standardutrustning på alla modeller.
- ▷ Före ombyggnad av bordet till sängstomme: Lyft eller fäll upp sittdynan så att bordsskivan inte stöter emot sittdynan när den flyttas.

6.11.1 Sittgrupp i mitten

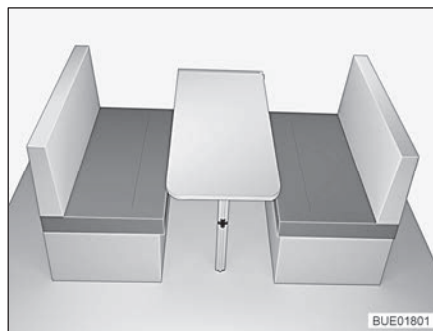

Bild 126 Före ombyggnaden

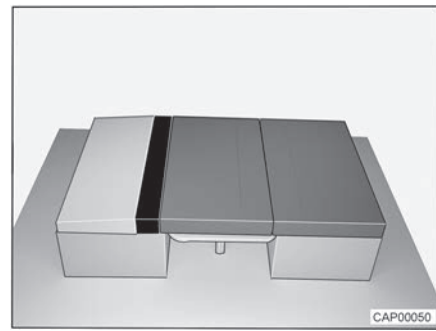

Bild 127 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet till sängstomme (se avsnitt 6.7.1)
- Ta bort och lägg undan ett ryggdynan.
- Lägg en sittdyna på bordet.
- Lägg en ryggdyna platt på sittbänken.
- Placera extra dynan mellan ryggdynan och sittdynan.

6.11.2 Främre sittbänk med längsgående sittbänk

- ▷ Stå inte på den utdragna förlängningen för sänglådan. Detta kan skada förlängningen för sänglådan.

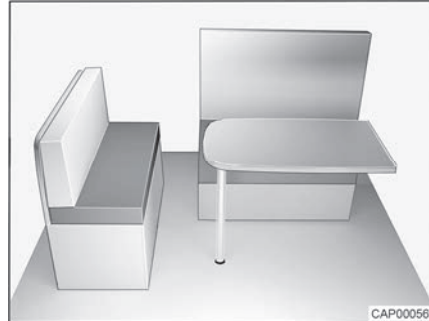

Bild 128 Före ombyggnaden

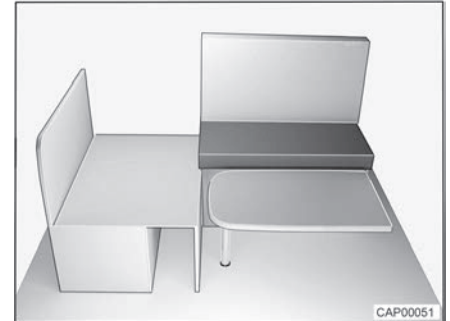

Bild 129 Under ombyggnaden

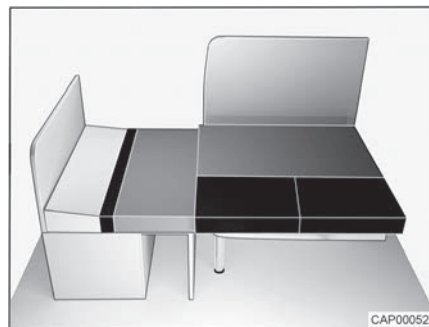

Bild 130 Efter ombyggnaden

- Beroende på modell, lägg in en extra golvplatta på trappsteget till förarutrymmet för att få en plan stödyta.
- Ta bort ryggdynan och sittdynan från den längsgående sittbänken och lägg dem åt sidan.
- Bygg om hängbordet till sängstomme (se avsnitt 6.7.1).
- Fäll upp den längsgående sittbänkens klaff sittplatta.
- Lyft upp förlängningen för sänglådan något vid den längsgående sittbänken.
- Dra ut förlängningen för sänglådan på den längsgående sittbänken tills den går i stopp.
- Fäll ned sittplattan på den längsgående sittbänken.
- Fäll upp sittplattan på den längsgående sittbänken.
- Lägg sittdynan på den längsgående sittbänken på förlängningen för sänglådan.
- Placera ryggdynan på den längsgående sittbänken mellan sittdynan och ytterväggen.
- Lägg sittdynan från den främre sittbänken på bordsskivan.
- Placera två korta extra dynor framför sittdynan.
- Lägg den långa extra dynan på förlängningen för sänglådan.

6.11.3 Främre sittbänk med längsgående sits

- ▷ Stå inte på den utdragna förlängningen för sänglådan. Detta kan skada förlängningen för sänglådan.

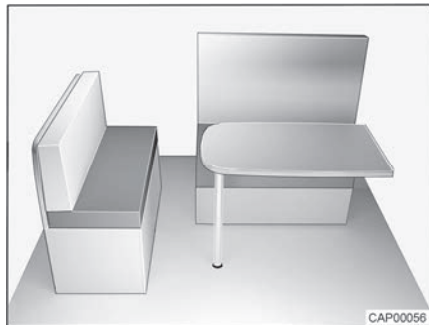

Bild 131 Före ombyggnaden

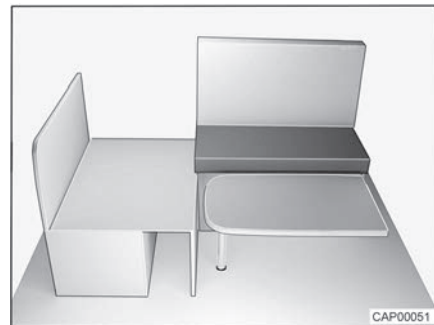

Bild 132 Under ombyggnaden

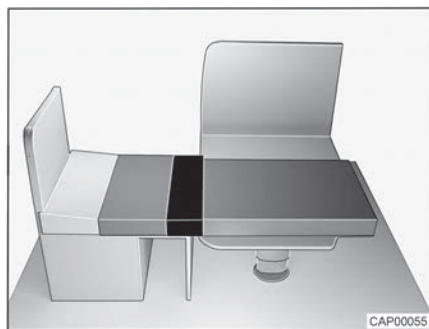

Bild 133 Efter ombyggnaden

- T-modell: Extra golvplatta på trappsteget till förarutrymmet för att få en plan stödyta.
- Ta bort ryggdynan och sittdynan från den längsgående sitsen och lägg dem åt sidan.
- Bygg om lyftbordet till sängstomme (se avsnitt 6.7.2).
- Fäll upp sittplattan på den längsgående sitsen.
- Lyft upp den längsgående sitsen något vid förlängningen för sänglådan.
- Dra ut förlängningen för sänglådan på den längsgående sitsen tills den går i stopp.
- Fäll ned sittplattan på den längsgående sitsen.
- Fäll upp sittplattan på den längsgående sitsen.
- Placera sittdynan på den längsgående sitsen på förlängningen för sänglådan.
- Placera ryggdynan på den längsgående sitsen mellan sittdynan och ytterväggen.
- Lägg sittdynan från den främre sittbänken på bordsskivan.
- Lägg den extra dynan på förlängning för sänglåda.

6.11.4 Främre sittbänk (extrasäng)

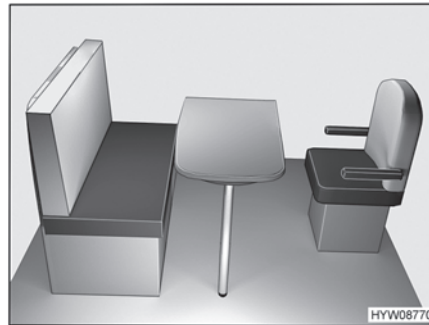

Bild 134 Före ombyggnaden

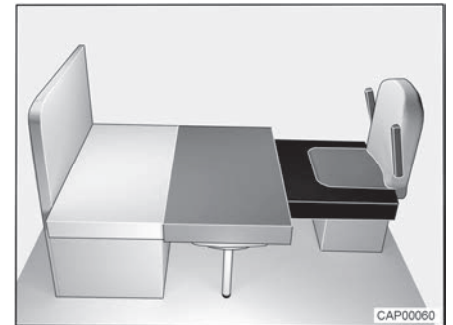

Bild 135 Efter ombyggnaden

- Vrid förarstolen och skjut fram den så långt det går.
- Bygg om bordet till sängstomme (se avsnitt 6.7.1).
- Drag fram sittdynan.
- Lägg ryggdynan mellan sittdynan och bakväggen.
- Lägg extradynan på förarstolen.
- Skjut förarstolen bakåt vid behov.

6.11.5 Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7033P)

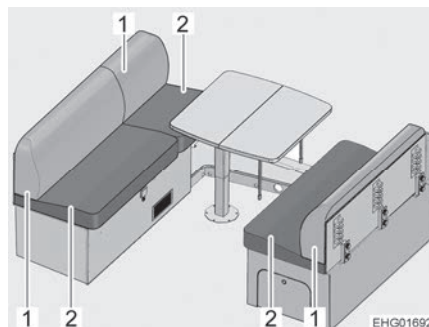

Bild 136 Utgångsläge vid ombyggnad

- 1 Ryggdyna
- 2 Sittdyna

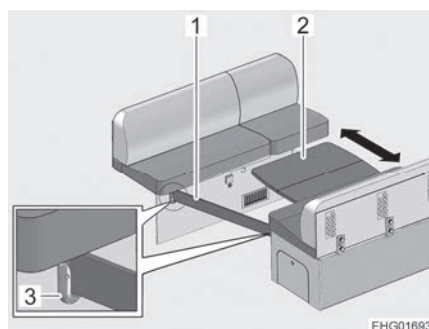

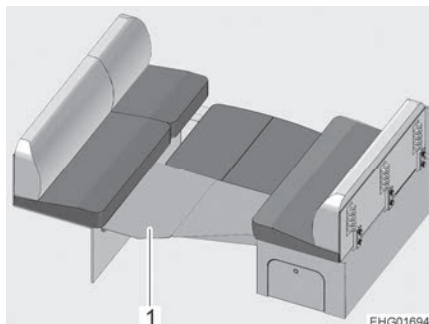
Bild 137 Ombyggnadssituation med travers

- 1 Travers
- 2 Bord
- 3 Upphångningsanordning

- Sänk bordet (Bild 137,2) och skjut det i riktning mot förarhytten. Se till att bordet inte skjuts för långt fram. Den delade sängplattan (Bild 138,1) måste kunna ligga stadigt.

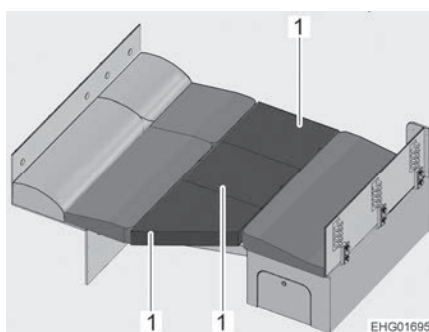
- Häng traversen (Bild 137,1) i de avsedda upphängningsanordningarna (Bild 137,3).

1 Sängplatta

Bild 138 Ombyggnadssituation med sängplatta

- Lägga i den tvådelade sängplattan (Bild 138,1).

1 Extra dyna

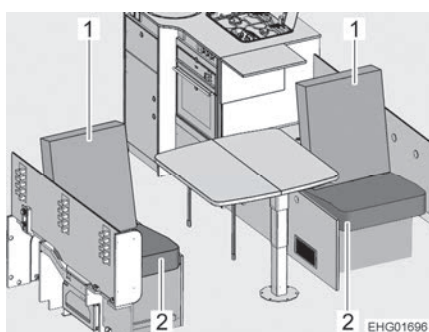
Bild 139 Situation efter ombyggnaden

- Placera ryggdyna, sittdyna och extra dyna (Bild 139,1) enligt vad som visas i Bild 139.

Ombyggnaden sker i omvänd ordning.

Ombyggnad till klaffstolar

De två sittbänkarna kan vid körning byggas om till varsin klaffstol.

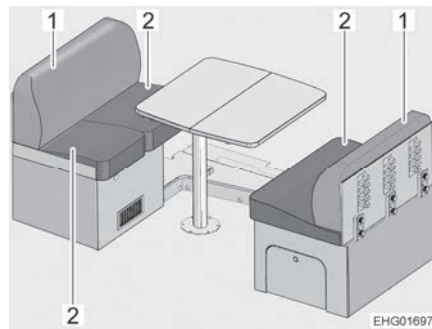
1 Ryggdyna
2 Sittdyna

Bild 140 Klaffstolar, uppfällda

Ombyggnaden beskrivs i avsnittet 4.14.

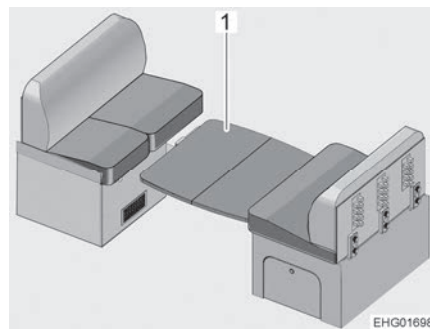

6.11.6 Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7433S/Q)

- 1 Ryggdyna
- 2 Sittdyna

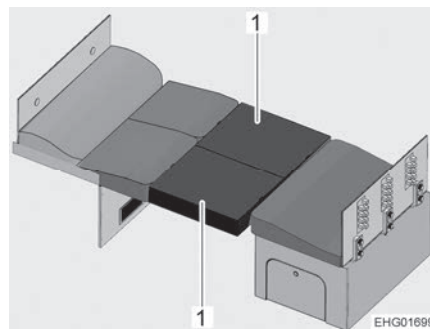
Bild 141 Utgångsläge vid ombyggnad

- 1 Bord

Bild 142 Ombyggnadssituation med bord

- Sänk bord (Bild 142,1) till nedersta läget.

- 1 Extra dyna

Bild 143 Situation efter ombyggnaden

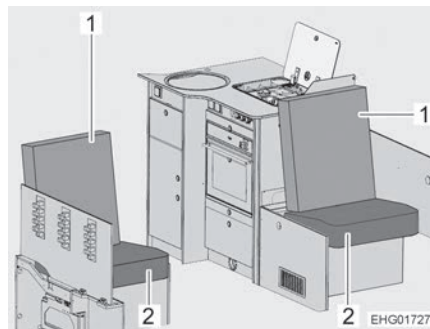
- Placera ryggdyna, sittdyna och extra dyna (Bild 143,1) enligt vad som visas i Bild 143.

Ombyggnaden sker i omvänd ordning.

Ombyggnad till klaffstolar

De två sittbänkarna kan vid körning byggas om till varsin klaffstol.

- 1 Ryggdyna
- 2 Sittdyna

Bild 144 Klaffstolar, uppfällda

Ombyggnaden beskrivs i avsnittet 4.14.

6.11.7 Sittgrupp med utfällbar säng

Den nedan beskrivna sittgruppen finns endast i fordon som är utrustade med en utfällbar säng.

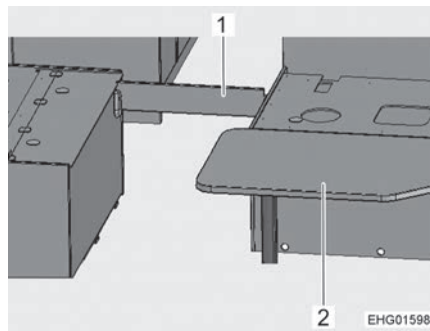

Bild 145 Under ombyggnaden

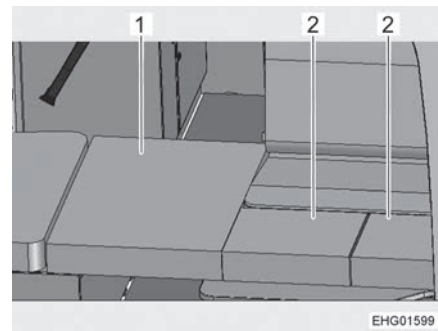

Bild 146 Efter ombyggnaden

- Ta bort sittdynorna och ryggdynorna och lägg dem åt sidan.
- Omvandla bord (Bild 145,2) till sängstomme (se avsnitt 6.7).
- Ta ut extra dynorna och stödbrädorna ur förvaringsfacket.
- Fäll ner den utfällbara sängen till sovläge (se avsnitt 6.10.7).
- Sätt dit stödbrädor (Bild 145,1).
- Lägg sittdynorna på sittbänkarna och skjut dem helt mot väggen.
- Lägg den stora extra dynan (Bild 146,1) på stödbrädan i gången.
- Lägg de små extra dynorna (Bild 146,2) på bordet.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets gasanläggning.

Användning av fordonets gasdrivna apparater beskrivs i kapitel 9.

7.1 Allmänt

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastyckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastyckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Till de inbyggda anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de inbyggda anslutningsförbindelserna.
- ▶ Förbjudet att värma under körning.
- ▶ Förbjudet att laga mat under körning.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.

- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater (t. ex. gasgrill) som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

7.2 Gasflaska

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra inte åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Vid temperaturer under 5 °C ska en avfrostningsanläggning (anti-frost) för gastryckregulatorer användas.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 5 kg-gasflaskor. (Storleken på gasflaskorna kan variera beroende på land.)

- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

- ▷ Fastskruvningarna på gasflaskan är i regel vänstergängade.
- ▷ Gastrycket för gas-installationer måste reduceras till 30 mbar.
- ▷ Ej justerbar gastryckregulator med säkerhetsventil skall anslutas direkt på flaskventilen.
- ▷ Tillbehörshandeln tillhandahåller lämpliga Euro-fyllset resp. Euro-flask-set för att fylla på och ansluta gasflaskorna i olika europeiska länder.
- ▷ Mer information får du hos din återförsäljare eller ditt serviceställe.

Gastryckregulatorn reducerar gasflaskans gastryck till gasapparaternas driftstryck.

Gastryckregulatorn är fast inbyggd i gasboxen. Gasflaskan ansluts via en gashögtrycksslang till gastryckregulator.

Gashögtrycksslangen och dess anslutningar är olika i olika länder. Motsvarande landsanpassade utföranden och adapter erbjuds av tillbehörshandeln.

7.3 Gasförbrukning

- ▷ Uppgifterna för enskilda gasapparaters gasförbrukning är genomsnittliga riktvärden.
- ▷ Spisens gasförbrukning finns i tillverkarens separata instruktionsbok eller på spisens typskylt.

Förbrukare	Gasförbrukning i gram/timme
Värmesystem	ca. 170 - 490 g/tim
Kylskåp	ca. 18 g/tim

7.4 Byta ut gasflaskor

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Efter byte av gasflaskan skall kontrolleras att anslutningsställena är täta. Anslutningar skall sprayas in med läckagespray. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

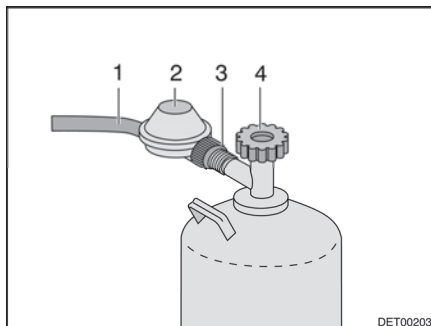
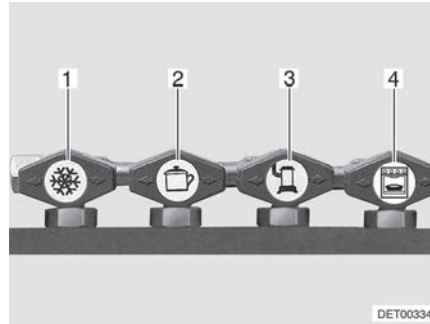

Bild 147 Anslutning gasflaska

- Öppna gasboxens utvändiga lucka (se avsnitt 6.2).
- Om det finns en skyddsplåt: fäll ned skyddsplåten.
- Stäng huvudavstängningsventilen (Bild 147,4) på gasflaskan. Beakta pilriktningen.
- Håll fast gastryckregulatorn (Bild 147,2) och öppna muttern (Bild 147,3) (vanligen vänstergänga).
- Tag bort gastryckregulatorn med gasslangen (Bild 147,1) från gasflaskan.
- Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
- Ställ den fulla gasflaskan i gasboxen.
- Fäst gasflaskan med fästremmarna.
- Sätt gastryckregulatorn (Bild 147,2) med gasslangen (Bild 147,1) mot gasflaskan och drag åt muttern (Bild 147,3) per hand (vanligtvis vänstergänga).
- Om det finns en skyddsplåt: fäll upp skyddsplåten.
- Stäng den utvändiga luckan (se avsnitt 6.2).

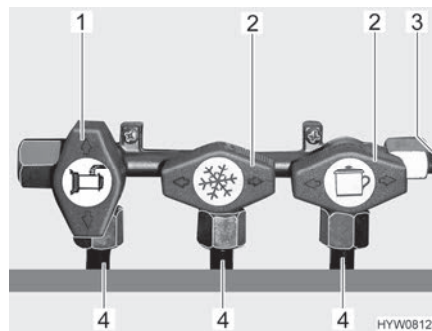
7.5 Gasavstängningsventiler

- 1 Kylskåp
- 2 Spis
- 3 Värmesystem/varmvattenberedare
- 4 Ugn

Bild 148 Symboler för gasavstängningsventilerna

I fordonet finns en gasavstängningsventil (Bild 148) för varje gasapparat. Dessa gasavstängningsventiler befinner sig fram i köket.

- 1 Öppen gasavstängningsventil
- 2 Stängd gasavstängningsventil
- 3 Inkommande gasledning
- 4 Ledning till gasapparat

Bild 149 Läge gasavstängningsventiler (exempel)

- Öppna:** ■ Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat parallellt (Bild 149,1) med den ledning (Bild 149,4) som går till gasapparaten.
- Stänga:** ■ Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat tvärs (Bild 149,2) mot den ledning (Bild 149,4) som går till gasapparaten.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets elektriska anläggning.

Användning av bodelens eldrivna apparater beskrivs i kapitel 9 och i de medföljande instruktionsböckerna.

8.1 Allmänna säkerhetsanvisningar

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Alla elapparater (t.ex. mobiltelefon, kommunikationsradio, TV-apparat, DVD-spelare eller solcellsanläggning) som har installerats i fordonet i efterhand, och används under resan måste ha bestämda egenskaper: Dessa är CE-märke, EMC-provning (elektromagnetisk kompatibilitet) och elektroprovning.

Endast på så sätt kan fordonets funktionssäkerhet garanteras under resan. Annars kan det hända att airbagen aktiveras eller fordonselektroniken störs.

- ▶ Koppla dock för ifrån 230 V-anslutningen och drag in antennerna som skydd för elapparaterna vid åskväder.

- ▶ Kretsarna för 12 V-försörjningen kan stängas av med huvudströmbrytaren på panelen. (Undantag: Värmesystem, fotsteg, central taklampa, satellitsystem (om tillgängligt) och solcellsregulator (om tillgängligt) förblir i drift). Detta är krävs t. ex. för WLTP-testet (globalt standardiserat testutfarande för bestämning av avgasutsläppen).

8.2 Begrepp

Vilospänning

Vilospänningen är batteriets spänning i viloläge, d vs att ström ej tas ut och att batteriet ej laddas.

- ▶ För mätningen måste batteriet ha vilat ett tag. Vänta därför ca 2 timmar efter senaste laddningen eller senaste strömuttag från förbrukare innan vilospänningen mäts.

Viloström

Några elektriska förbrukare som t. ex. klocka och kontrollampor behöver ständigt elektrisk ström; det är apparater i standby-läge, som använder viloström. Denna viloström flyter även när apparaten är fränkopplad.

Djupurladdning

Djupurladdning av batteriet sker om batteriet laddas ur fullständigt genom tillkopplade förbrukare och viloströmmen sjunker under 12 V.

- ▶ Djupurladdning skadar batteriet.

8.3 12 V-nät

- ▷ För **alla** elektriska 12 V-förbrukare från spänningsförsörjningen och för att undvika urladdning av bodelsbatteriet, ställ in batteri-brytaren (Bild 153,11) på el-blocket på "Batterie Aus" (batteri från).

Då fordonet inte är anslutet till en 230 V-försörjning, eller om 230 V-försörjningen är avstängd, försörjer bodelsbatteriet bodelen med 12 V likspänning. Bodelsbatteriet har endast en begränsad energireserv. Därför bör inte elektriska förbrukare som till exempel kylskåp eller värmesystem (cirkulationsfläkt) drivas under en längre tidsperiod utan 230 V-försörjning.

Vid värmedrift slås cirkulationsfläkten på och av genom en termostatsstyrning. Därigenom belastas bodelsbatteriet om ingen 230 V-försörjning är ansluten.

När man lämnar fordonet, stäng av elförbrukarna om möjligt för att spara energireserven i bodelsbatteriet. Det finns två olika scenarier:

Variant 1 (kortvarig frånvaro)

Om fordonet lämnas stående för endast en kort stund kan el sparas genom att man stänger av de elförbrukare som inte behöver vara i drift under frånvaron (t. ex. belysning). För att göra detta, stäng av de elektriska förbrukarna som inte behövs med deras tillhörande strömbrytare. Kylskåpet och/eller värmen kan lämnas på under en kortvarig frånvaro.

Variant 2 (längre frånvaro)

Om fordonet lämnas stående under en längre tid är det skäl att stänga av de så många elförbrukare som möjligt. Detta är möjligt genom att stänga av 12 V-huvudströmbrytaren på panelen (se avsnittet 8.5.1). Varning: Detta stänger också av kylskåpet! Laddningsregulator för solpanel (tilläggsutrustning) den central taklampa, värmesystemet, fotsteget (inte på I-modellerna) och satellitsystemet förses fortfarande med el.

8.3.1 Bodelsbatteri Typ AGM

- ▷ Klämma av och på samt byta bodelsbatteriet får endast göras av fackpersonal. Vid felaktig anslutning finns genom nötdande kabel risk för kortslutning och bränder. För tillgång till bodelsbatteriet måste stolen och dess vridmekanism monteras bort på Stellantis-baserade fordon. Dessa komponenter är säkerhetsrelevanta och måste monteras fackmannamässigt med skruvlåsning och i enlighet med specificerade vridmoment. På Ford-baserade fordon tas sittlocket bort från sittgruppens sittlåda för åtkomst till bodelsbatteriet.
- ▷ Resan skall påbörjas endast med fulladdat bodelsbatteri. Därför skall bodelsbatteriet laddas minst 20 timmar innan resan påbörjas.
- ▷ Utnyttja varje möjlighet som finns för att ladda bodelsbatteriet medan du är på väg.
- ▷ Efter resan skall bodelsbatteriet laddas upp helt.
- ▷ Före tillfällig avställning skall batteriet laddas minst 20 timmar.
- ▷ För laddning av bodelsbatteriet skall laddningsmodulen i el-blocket användas. Vid extern laddning: Använd en reglerad laddare som är avsedd för den här batteritypen och bodelsbatteriets kapacitet.
- ▷ Vid långa stilleståndstider (4 veckor eller längre): Koppla bort bodelsbatteriet med batteri-brytaren från 12 V-nätet eller ladda det regelbundet.

- ▷ Vid byte av bodelsbatteriet använd bara batteri av samma typ med samma specifikation som det ursprungliga monterade batteriet. Avvikande batteri endast efter godkännande från fordonstillverkaren.
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ När ett batteri är frånkopplat, aktivera inte tändningen. Risk för kortslutning!
- ▷ Beakta såväl batteritillverkarens underhållsanvisningar som bruksanvisningen.

- ▷ Batteriet kräver inget underhåll. Underhållsfri betyder:
Det är inte nödvändigt att kontrollera syrenivån.
Det är inte nödvändigt att smörja in batteripolerna.
Även ett underhållsfri batteri måste laddas.
Rekommendation: Genomför alla 6 till 8 veckor en fullständig laddningscykel. Beroende av batterikapaciteten och av laddaren tar laddningscykeln 24 till 48 timmar.

Monteringsställe

Basfordon Stellantis: I förarutrymmet under den högra stolen.
Basfordon Ford: Under sittgruppen i bodelen.

Urladdning

Genom viloströmmen, som ständigt förbrukas av några elektriska förbrukare, urladdas bodelsbatterierna.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet. Det kan leda till deformationer, värmeutveckling och brännskador.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

Även ett fullt laddat bodelsbatteri djupurladdas genom viloström (apparater i standby-läge).

Vid låga utetemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Batteriets självurladdning beror även på temperaturen. Vid 20 till 25 °C uppgår självurladdningstakten till ca 3 % av kapaciteten/månad. Vid stigande temperatur ökar självurladdningstakten till: Vid 35 °C uppgår självurladdningstakten till ca 20 % av kapaciteten/månad.

Ett äldre batteri har ej längre full kapacitet.

Ju fler elektriska förbrukare som är anslutna desto snabbare förbrukas bodelsbatteriets energireserv.

- ▷ Förbrukare som själva el-blocket, panelen, värmaren, solcellsladdningsregulatorn (i förekommande fall) och andra enheter förbrukar en liten mängd standby-ström och laddar därmed, med tiden, ur batteriet i bodelen. Därför bör du ställa batteri-brytaren (Bild 153,11) på el-blocket på "Batterie Aus" (batteri från) om fordonet inte ska användas under en längre tid.
Laddningsregulatorn för solpanel fortsätter att fungera. För att inaktivera laddningsregulator för solpaneler måste motsvarande säkring (Bild 153,10 "Solar") dras ut.

8.3.2 Litiumbatteri TELECO TLI 104 (tilläggsutrustning)

TLI 104 är ett kraftfullt LiFePO₄-batteri som har utvecklats speciellt för användning i husbilar. Följ följande bruks- och skötselanvisningar för att säkerställa maximal livslängd.

- ▷ Läs noggrant den originalinstruktionsbok för Teleco TLI litiumbatteri som bifogas i fordonsmappen.

Systembeskrivning

Litiumbatterier erbjuder betydligt mer användbar kapacitet och högre ladd- och urladdningsströmmar vid samma dimensioner som AGM-batterier. Ett integrerat **batterihanteringssystem (BMS)** övervakar spänningar, strömmar och temperaturer och skyddar cellerna.

- **Beredskapsdrift:** Vid varianter med Bluetooth förblir BMS aktivt och orsakar en låg egenförbrukning.
- **Förvaring:** Vid längre stillestånd bör batteriet stängas av helt respektive kopplas bort elektriskt för att undvika en gradvis djupurladdning.
- **Kyla:** Vid temperaturer under 0 °C är laddning inte tillåten och spärras av BMS. Urladdning är möjlig upp till -20 °C med reducerad effekt enligt Teleco-specifikation.

Läsa av laddningsstatus:

- Tryck på batterisymbolen på kontrollpanelen uppe till höger. De 4 blå LED-indikatorerna visar kapaciteten (beroende på hur många LED-indikatorer som lyser):
  - ● ● ● (4 LED-indikatorer): **75 % – 100 %** (helt klar att tas i drift)
  - ● ● ○ (3 LED-indikatorer): **50 % – 75 %** (normal drift)
  - ● ○ ○ (2 LED-indikatorer): **25 % – 50 %** (idealiskt laddningstillstånd för förvaring/vinterförvaring)
  - ○ ○ ○ (1 LED-indikator): **Upp till 25 %** (ladda snart igen)
  - ○ ○ ○ (ingen LED-indikator): **Batteriet är urladdat** – Ladda omedelbart för att undvika skador!

Temperaturinstruktioner

Eftersom inget internt värmesystem är installerat är batteriet känsligt för frost. BMS blockerar laddningsprocessen automatiskt vid temperaturer under 0 °C. Först när kupén har värmts upp av värmesystemet tar batteriet upp laddningsström igen.

Stänga av (vinterförvaring)

För att förhindra urladdning från dolda förbrukare, stäng av batteriet manuellt vid icke-användning (längre än 1 till 2 veckor).

Följ den beskrivna ordningen vid avstängning strikt.

- Dra ur solcellskontakten (endast vid tilläggsutrustning Solar): Koppla loss den trepoliga kontakten för solceller från EBL (Block 6). Viktigt: Koppla alltid från solcellerna först.
- Slå på takbelysning (för funktionskontroll).

1 Knapp

Bild 150 Knapp för litiumbatteri

Monteringsställe knapp

- Tryck på knappen (Bild 150,1) och håll intryckt i 5 sekunder.

Basfordon Stellantis (Fiat/Citroen): på sidan i stolsramen

Basfordon Ford: på ovansidan av varje batterihölje (knapparna måste tryckas in en och en)

- Utför kontroll: När batteriet är avstängt måste takbelysningen slockna.
- Ställ batteri-brytaren på EBL till "Av".
- Dra ut 50-A-säkringen och 20-A-säkringen på batteriet och förvara dem på ett säkert sätt, se avsnitt 8.10.1.

Viktigt vid återstart:

Gör i exakt motsatt ordning.

Anslut solcellskontakten som det sista steget när batteriet är aktivt och säkringarna är på plats.

Skötselanvisningar

- Risk för djupurladdning: Låt aldrig batteriet vara helt urladdat (0 %) under en längre tid. Cellerna i batteriet kan skadas irreversibelt.
- Undvik konstant urladdning till 100 %. Om fordonet är anslutet till landström utan att användas under flera veckor, belastar det cellerna.
- Förvaring: 50 till 70 % laddningsnivå är idealiskt. Kontrollera status varannan månad.

Felsökning och hjälp

- Displayen på kontrollpanelen förblir svart: Kontrollera om avstängningsknappen har tryckts in av misstag.
- Batteriet laddas inte trots landström: Värm upp kupén till över 5 °C vid frost.
- Aktivera batteriet från nödavstängningen:
  - Ansluta uttag på utsidan: Anslut fordonet till 230 V. Den interna EBL-laddaren börjar ladda.
  - Slå på batteriet: Slå på/aktivera batteriet med knappen.
  - Förladda: Låt laddas i minst 30 minuter så att spänningen återigen är tillräcklig och det interna EBL-reläet kan styras.
  - Dra åt relä: Slå på reläet igen via displayen/kontrollpanelen.
  - Booster-laddning: Därefter kan laddning ske via booster igen med motorn igång.

Monteringsställe TLI 104

Basfordon Stellantis: Under passagerarstolen (istället för AMG)

Basfordon Ford: I sittlådan till vänster eller höger (istället för AGM)

8.3.3 Ladda batteri över 230 V-försörjningen

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

8.3.4 Ladda batteri med fordonets motor (generator)

När fordonsmotorn är igång addas bodelsbatteriet och startbatteriet av fordonsgeneratoren. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt av ett relä i el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets resp. startbatteriets laddningstillstånd kan avläsas på panelen.

8.3.5 Ladda startbatteri

- ▶ Batterisyrans i batteriet är både giftig och frätande. Därför ska all kontakt med hud eller ögon absolut undvikas. Vid kontakt skall du genast spola med mycket vatten (hud, ögon, kläder, föremål) och söka upp en läkare vid behov.
- ▶ Om man laddar batteriet med hjälp av en extern laddare finns risk för explosion. När polklämmorna kläms fast kan det bildas gnistor. Ladda därför batteriet endast i rum med god ventilation och långt borta från öppen eld eller eventuell gnistbildning. När batterierna laddas kan det uppkomma gaser som tränger ut.
- ▶ Vid laddning av startbatteriet med hjälp av en extern laddare ska batteriet alltid tas ut ur fordonet.
- ▶ När du kopplar bort batteriet ska du alltid koppla bort minuspolen först och sedan pluspolen. Vid anslutning, gå tillväga i omvänd ordning.

- ▷ Anslut inte batterikabeln med fel poler (röd kabel -> pluspol, svart kabel -> minuspol).
- ▷ När ett batteri är frånkopplat, aktivera inte tändningen. Risk för kortslutning!
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ Kontrollera att den externa laddaren får användas till batteriet innan det laddas.
- ▷ Beakta basfordonets och laddarens instruktionsböcker.
- ▷ Vid överladdning skadas batteriet och går ej att reparera.

Monteringsställe

Basfordon Stellantis: I fotutrymmet på den vänstra förarplatsen under ett plastskydd.

Basfordon Ford: Under förarstolen.

Laddning med extern laddare

När man laddar startbatteriet med hjälp av en extern laddare gör du följande (följ originalbruksanvisningen från chassitillverkaren):

- Stäng av bilmotorn.
- Stäng av alla elektriska förbrukare.
- Slå ifrån huvudbrytaren 12 V på panelen. Kontrollampan slocknar.
- Koppla ifrån batteri-brytaren på el-blocket.
- Drag ut nätkontakten från el-blocket.
- Stäng av alla gasförbrukare och stäng alla gasavstängningsventiler samt gasflaskans huvudavstängningsventil.
- Skapa åtkomst till startbatteriet. För att göra detta, ta bort plasthöljet i fotutrymmet på den vänstra förarplatsen.
- När man kopplar bort batteripolerna finns risk för kortslutning. Därför ska man först koppla bort minuspolen och sedan pluspolen på startbatteriet.
- Ta ut startbatteriet ur fordonet.
- Kontrollera om den externa laddaren är fränkopplad.
- Den externa laddaren ansluts till startbatteriet. Observera polerna: Anslut först polklämman "+" till batteriets pluspol och anslut därefter polklämman "-" till batteriets minuspol.
- Tillkoppla den externa laddaren.
- Informationer om batteriets laddningstid hittar du i bruksanvisningen för respektive laddare.
- Information om batteriestyrkan finns på batteriet.
- Den externa laddaren fränkopplas i omvänd ordningsföljd.

8.3.6 Laddningsboostern för bodelsbatteriet

- ▶ Genomför inga underhålls- eller reparationsarbeten på apparaten. Risk för elchock och brandrisk.
- ▶ Om huset eller kablarna är skadade: Ta inte apparaten i drift. Skilj apparaten från strömförsörjningen.
- ▶ Säkerställ att ingen vätska tränger in i apparaten.
- ▶ Apparatdelarna kan bli mycket varma under drift. Berör inte apparaten. Förvara inga värmekänsliga föremål i närheten av apparaten.

- ▷ Använd som bodelsbatteri endast batterityper som stöder laddningsboostern.
- ▷ Om batteritypen byts: Ställ in och låt programmera laddningsboostern på ett serviceställe.

Under körning laddas bodelsbatteriet av fordonets generator. Fluktuationer i laddningsströmmen och ett spänningsfall mellan generator och bodelsbatteri påverkar bodelsbatteriets effekt negativt. Laddningsboostern är till för att hålla laddningsströmmen från generatormotorn konstant och utjämna eventuella spänningsfall.

- ▷ Laddningsboostern är fabriksinställd på använt bodelsbatteri. Laddningsboostern arbetar automatiskt så snart panelen är tillkopplad. När panelen är fränkopplad är också laddningsboostern avaktiverad.

Vid hög värmeutveckling ser en inbyggd fläkt till att laddningsboostern inte överhettas.

Monteringsställe säkringar för spänningssensorer

För monteringsställe av säkringar för spänningssensorer se avsnitt 8.10.1 "12 V-säkringar".

Monteringsställe laddningsbooster

Basfordon Stellantis: Under den vänstra förarplatsen (bakom el-blocket).
Basfordon Ford: Under passagerarstolen (bakom el-blocket).

8.4 El-block (TEB310)

- ▷ Ventilationsspringor får ej övertäckas. Risk för överhettning!

- ▷ Beroende på modell är inte alltid alla platserna i säkringshållaren be-lagda.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillver-karen.

Bild 151 Monteringsställe för el-block (Stellantis), liknande avbildning

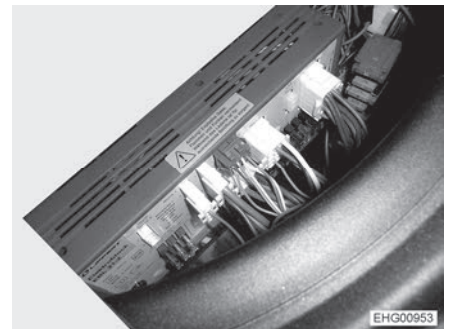

Bild 152 Monteringsställe för el-block (Ford), liknande avbildning

Monteringsställe

Basfordon Stellantis: Under den vänstra förarplatsen.
Basfordon Ford: Under passagerarstolen.

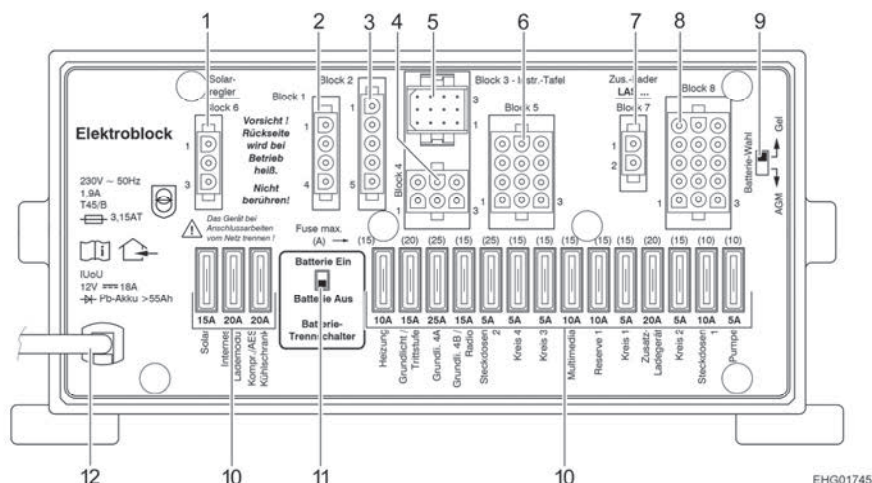

Bild 153 El-block (TEB310), liknande avbildning

- 1 Block 6: Laddningsregulator för solpanel (om sådan finns)
- 2 Block 1: Kylskåp
- 3 Block 2: Styrledningar
- 4 Block 4: Värmesystem, grundbelysning (belysning i ingången), fotsteg
- 5 Block 3: Panel
- 6 Block 5: Reserv, uttag, grundbelysning
- 7 Block 7: Extra laddare
- 8 Block 8: Förbrukare, TV, vattenpump, reserv, multimedia, uttag
- 9 Omkopplare batterival (Gel/AGM)
- 10 Säkringar
- 11 Batteri-brytare ("Batterie Ein/Aus" (batteri till/från))
- 12 Nätanslutning 230 V~

Funktioner

El-blocket har följande funktioner:

- El-blocket laddar bodelsbatteriet. Startbatteriet erhåller endast en underhållsladdning genom el-blocket.
- El-blocket övervakar spänningen för bodelsbatteriet.
- El-blocket fördelar strömmen till 12 V-strömkretsarna och säkrar dessa. Till uttagen kan apparater med maximalt 10 A anslutas.
- El-blocket innehåller anslutningar för en laddningsregulator för solpanel, en extra laddare samt ytterligare styr- och övervakningsfunktioner.
- El-blocket skiljer startbatteriet elektriskt från bodelsbatteriet då fordonets motor är avstängd. Så kan bodelens 12 V-förbrukare inte ladda ur startbatteriet.
- Batteri-brytaren i el-blocket skiljer alla förbrukare från bodelsbatteriet.

El-blocket arbetar endast tillsammans med en panel.

Strömmen som görs tillgänglig av el-blockets interna laddningsmodul är begränsad till 18 A och är uppdelad i laddningsström och konsumentström.

8.4.1 Batteri-brytare

- ▷ När batteri-brytaren har kopplats till igen: Ta grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg, värme och reserv 4 i drift igen (beroende på modell). Koppla kort till huvudbrytaren 12 V. Detta gäller även om bodelsbatteriet har kopplats bort och anslutits igen.

Batteri-brytaren kopplar ur alla 12 V-förbrukare för bodelen. Dra dessutom ut säkringen för solcellsregulatorn. Därigenom förhindras långsam urladdning av bodelsbatteriet om fordonet inte används under längre tid (t. ex. tillfällig avställning).

Batterierna kan fortsätta laddas från el-blocket även om batteri-brytaren är fränkopplad.

Till- och fränkoppling:

- Skjut upp batteri-brytaren: Batteri till ("Batterie Ein").
- Skjut ner batteri-brytaren: Batteri från ("Batterie Aus").

8.4.2 Batteriväljare

- ▶ **Explosionsrisk!**
Om batteriväljaren är felaktigt inställd kan det bildas knallgas.

- ▷ Felaktig inställning av batteriväljaren skadar bodelsbatteriet.
- ▷ Ändra inte batteriväljarens inställning från fabrik.

Monteringsställe

Batteriväljaren sitter på elblocket.

8.4.3 Batteriövervakning

- ▷ Ett urladdat bodelsbatteri ska laddas upp fullständigt igen så snart som möjligt.

Batteriövervakningen i elblocket mäter spänningen i bodelsbatteriet.

Om batterispänningen sjunker under 10,5 V stänger batteriövervakningen i elblocket av alla 12 V-förbrukare.

Åtgärder:

- Samtliga elektriska förbrukare som inte är absolut nödvändiga ska stängas av med tillhörande strömbrytare.
- Slå på 12 V-försörjningen med 12 V-huvudbrytaren för kort drift om det behövs. Detta är emellertid endast möjligt om batterispänningen ligger över 11 V. Om spänningen ligger under detta värde kan 12 V-försörjningen först slås på igen efter att bodelsbatteriet har laddats.

8.4.4 Laddning av batteriet

När fordonsmotorn är igång kopplas bodelsbatteriet och startbatteriet samman via ett relä i el-blocket och laddas av fordonsgeneratorn. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt igen av el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets polspänning kan avläsas på panelen.

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen via CEE-uttaget laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

8.4.5 Kabelns ytskikt "SAT-förberedning"

Tilldelning till

Ledarfärg	Signal	Anslutning
Svart	D+	Kontaktfördelare rad 6 lila
Brun	Plus	Block 5/stift 9 (säkring grundbelysning 15 A)
Vit	Minus	Block 5/stift 12

8.5 Panel (TP 310)

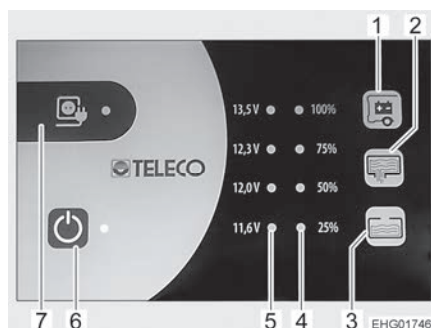

Bild 154 Panel (TP 310)

- 1 Knapp för fråga efter spänningen för bodelsbatteriet
- 2 Knapp för fråga om fyllnivå i färskvattentank
- 3 Knapp för fråga om fyllnivå i avloppstank
- 4 Lysdiodskala för tanknivå
- 5 Lysdiodskala för batterispänning
- 6 Huvudbrytare 12 V och grön lysdiod
- 7 Symbol nätanslutning och gul lysdiod

Avseende brytare och knappar på panelen handlar det om sensor-knappfält. Kopplingsfunktionen aktiveras genom beröring.

Nätanslutning

Den gula lysdioden lyser vid symbolen nätanslutning "⚡" (Bild 154,7) när fordonet är anslutet till en extern nätanslutning. Lysdioden lyser då också med avstängd panel.

- ▷ Av säkerhetsskäl kan huvudbrytare 12 V (Bild 154,6) inte slås på när fordonsmotorn är igång, för att förhindra att panelen används under körning.

8.5.1 Huvudbrytare 12 V

Med huvudbrytaren 12 V (Bild 154,6) kopplas panelen och bodelens 12 V-försörjning till eller från.

Undantag: Beroende på modell förblir grundbelysning (belysning i ingångsområdet), värmesystem, satellitsystem och fotsteg (inte på I-modeller) funktionsklara.

Slå på:

- Tryck på knappen "⏻" (Bild 154,6): 12 V-försörjningen för bodelen är påslagen. Lysdioden lyser grönt.

Slå från:

- Tryck på knappen "⏻" (Bild 154,6) på nytt: 12 V-försörjningen för bodelen är avstängd. Lysdioden släcks.

- ▷ Slå ifrån 12 V-försörjningen på panelen när fordonet lämnas. Därigenom förhindras en onödig urladdning av bodelsbatteriet.
- ▷ Förbrukare som styrenheter (t.ex. laddningsregulator för solpanel eller panel) eller fast installerade apparater (t.ex. fotsteg) fortsätter att dra ström från batterikapaciteten, även om 12 V-försörjningen på panelen är avstängd. Därför ska bodelsbatteriet kopplas bort från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid. Detta görs med brytaren på el-blocket.

8.5.2 Lysdiodskala för batterispänning

Lysdiodskalan (Bild 154,5) visar batterispänningen för bodelsbatteriet enligt följande:

- Alla lysdioder lyser: Batteriet är fulladdat.
- Gul och röd lysdiod lyser: Batteriet är djupt urladdat.
- Endast röd lysdiod lyser: Batteriet är urladdat.
- Röd lysdiod blinkar: Batteriet är djupt urladdat.

Visning av batterispänningen:

- Tryck ner knapp "⏻" (Bild 154,1): Bodelsbatteriets spänning visas.

Följande tabeller är ett hjälpmedel för att tolka spänningen för bodelsbatteriet, som visas på panelen, på rätt sätt.

Batterispänning (värden under pågående drift)	Drift under kör- ning (fordonet kör, ingen nätanslut- ning)	Batteridrift (fordonet står, ingen nätanslut- ning)	Nät drift (fordonet står, nä- tanslutning)
Under 11,0 V (röd lysdiod blinkar)	Batteriet är djupurladdat, ingen laddning genom generatorn	Batteriet är djupt urladdat	Batteriet är djupurladdat, ingen laddning genom strömförsörjningen
12,2 V eller mindre Djupurladdning föreligger (batterilarm) (röd lysdiod lyser)	12 V-nät överbelastat	Om förbrukarna är avstängda: Batteri tomt	12 V-nät överbelastat
12,7 V till 13,5 V (röd, gul, och en grön lysdiod lyser)	Batteriet laddas inte av generatorn	Om förbrukarna är påslagna: Batteriet överbelastat	Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt
	12 V-nät överbelastat ¹⁾	Normalt område	12 V-nät överbelastat ¹⁾
	Batteriet laddas inte av generatorn ¹⁾		Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt ¹⁾
13,5 V (alla lysdioder lyser)	Batteriet laddas	Förekommer endast kortvarigt efter laddning	Batteriet laddas

¹⁾ Om spänningen inte stiger över detta område under flera timmar.

8.5.3 Lysdiodskala för tanknivå

Lysdiodskalan (Bild 154,4) visar fyllnivån i färskvattentanken eller avloppstanken.

Visa nivå: Tryck ner knapp "F" (Bild 154,2): Färskvattentankens fyllnadsnivå visas med hjälp av lysdiod.

Tryck ner knapp "A" (Bild 154,3): Avloppstankens fyllnadsnivå visas med hjälp av lysdiod.

Nivåindikering

LED-indikator	Tankens fyllnadsnivå
Alla lysdioder lyser	Tank full
3 lysdioder lyser	Tank ungefär 3/4 full
2 lysdioder lyser	Tank ungefär 1/2 full
Lysdiod 1 tänds	Tank ungefär 1/4 full
Nedre lysdiod blinkar	Tank tom

- För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

8.6 230 V-nät

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Fordonets elektriska anläggning måste kontrolleras minst vart tredje år av utbildade elektriker. Om fordonet används ofta rekommenderas en årlig kontroll.

230 V-nätet försörjer:

- eluttaget med skyddskontakt för apparater med maximalt 10 A
- kylskåpet
- el-blocket
- elvärmen

De elektriska förbrukarna som är anslutna till bodelens 12 V-nät förses med spänning från bodelsbatteriet.

Fordonet ska anslutas till en extern 230 V-försörjning så ofta som möjligt. Laddningsmodulen i el-blocket laddar då automatiskt bodelsbatteriet. Dessutom laddas startbatteriet med en underhållsladdning på 6 A.

8.6.1 230 V-anslutning (CEE-uttag)

- ▷ Överspänningar kan skada de anslutna apparaterna. Orsaker till överspänningar kan vara blixtnedslag, oreglerade spänningskällor (t. ex. bensingeneratorer) eller strömanslutningar på färjor.

Krav på 230 V-anslutningen

- Anslutningskabeln, stickförbindelsen vid försörjningsstället och stickförbindelsen på fordonet måste uppfylla IEC 60309. Den beteckning som är vanlig i handeln för stickförbindelsen är "CEE blå".
- Använd gummislangsledning H07RN-F med minst 2,5 mm² ledningsdiameter och maximalt 25 m längd.
- Skyddskontakt-stickförbindelse (Schuko) är inte tillåten. Likaså är det inte tillåtet att mellankoppla CEE/Schuko-adaptorn.

8.6.2 Anslut 230 V-försörjningen

- ▶ Den externa 230 V-försörjningen måste vara säkrad via en RCD (30 mA) (tidigare känd som FI-brytare).
- ▶ Kabeln måste vara helt borttagen från kabeltrumman, för att förhindra överhettning.
- ▶ I tveksamma fall eller när 230 V-försörjningen inte finns till förfogande eller är felaktig, ta kontakt med den som driver försörjningsanordningen.

- ▷ 230 V-anslutningen är i fordonet utrustad med en RCD.
- ▷ Säkringslådan kan avvika från den avbildade typen vad gäller mått, antal ledningsskyddsbrytare och ledningsskyddsbrytarens utlösningssvärde. Säkringslådans utförande beror på modell, utrustning och land där fordonet är registrerat.

Fordonet kan anslutas till en extern 230 V-försörjning.

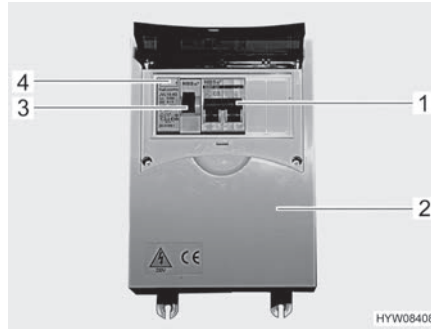

Bild 155 230 V-säkringslåda med ledningsskyddsbrytare och RCD (huvudbrytare)

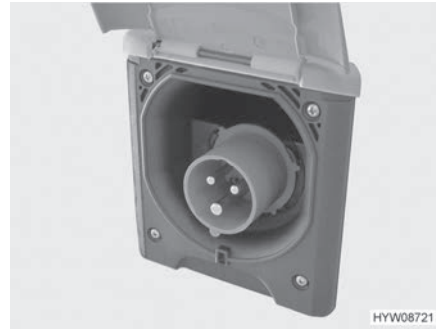

Bild 156 230 V-anslutning på fordonet (CEE-uttag)

Ansluta fordon:

- Kontrollera om strömförsörjningsanordningen är lämplig vad gäller anslutning, spänning, frekvens och ström.
- Kontrollera om kablarna och anslutningarna är lämpliga.
- Kontrollera stickförbindelsen och kabeln efter synliga skador.
- Stäng av RCD (huvudbrytare, Bild 155,3) i säkringslådan (Bild 155,2).
- Öppna höljet på 230 V-anslutningen i fordonet (Bild 156) och stick in stickkopplingen. Kontrollera så att låsklacken i den fjäderspända klapplocket är ikopplad.
- Stick in kontakten på anslutningskabeln i uttaget på strömförsörjningsanordningen. Se till att låsklacken i det fjäderspända klapplocket är ihopkopplat här också.
- Koppla på Den RCD (huvudbrytare, Bild 155,3) i säkringslådan.

Kontrollera RCD:

- När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen, tryck på kontrollknappen (Bild 155,4) på RCD (Bild 155,3) i säkringslådan (Bild 155,2). RCD måste lösa ut.
- Slå på RCD-brytaren (Bild 155,3) igen.

Dela förbindelse:

- Stäng av RCD (huvudbrytare, Bild 155,3) i säkringslådan (Bild 155,2).
- Lös låsklacken vid strömförsörjningsanordningen och dra anslutningskabelfns kontakt ur uttaget.
- Lossa låsklacken vid fordonet, dra stickkopplingen och stäng höljet på 230 V-anslutningen.

8.7 LTE-WIFI-router (tilläggsutrustning)

Bild 157 LTE-WIFI-router

Fordonet har en LTE-WIFI-router, en invändig antenn och en utvändig antenn.

Datahastigheterna (upp- och nerladdningshastighet) och datavolymer är beroende av användarens aktuella abonnemang hos nätleverantören och var fordonet befinner sig för närvarande.

- Information om manövrering finns i den separata instruktionsboken för WIFI-systemet.

8.8 Solcellsanläggning (tilläggsutrustning)

- Ändringar i kabeldragningen eller säkringen kan orsaka problem och äventyra säkerheten. Varje icke auktoriserad modifiering medför att garantin upphör att gälla.
- Låt endast auktoriserad specialist utföra ändringar på solcellsanläggningen.

Solpaneler är monterade på fordonets tak för att generera elektrisk energi. En laddningsregulator för solpaneler som styr och optimerar batteriladdningen är inbyggd bakom elektroblocket och laddförstärkaren.

Om 12 V-huvudbrytaren och batteri-brytaren på elektroblocket är avstängda förblir laddningsregulator för solpaneler aktiv. För att inaktivera laddningsregulator för solpaneler måste motsvarande säkring (Bild 153,10 "Solar") dras ut.

- Laddningsregulatorn för solpanel är fabriksinställd vid leverans. Vid den första installationen måste batteritypen ändras från Gel till AGM via appen.

Första installation

Förutsättningen för den första konfigurationen är att Victron-appen är installerad på en mobil apparat. Victron-appen kan laddas ner från Android App Store eller iPhone App Store.

För att kunna styra solcellsanläggningen via app måste appen anslutas till solcellsanläggningen via Bluetooth. För detta krävs en PIN-kod. PIN-koden finns på produktetiketten från Victron, vilken medföljer fordonshandlingarna. Förvara produktetiketten på ett säkert sätt.

Så snart anslutningen har upprättats kan solcellsanläggningen styras via appen.

Anvisningar för drift

För att kunna använda solcellsanläggningen så effektivt som möjligt, följ nedanstående anvisningar.

- Undvik skugga. Parkera fordonet så att ingen skugga från byggnader eller träd faller på solpanelerna. Se till att även lös inredning inte kastar skugga på solpanelerna.
- Se till att du alltid har en god ventilation. Håll ventilationsspringor fria (t.ex. genom att ta bort löv). Höga temperaturer kan minska solpanelernas effektivitet eftersom de ökar det elektriska motståndet.
- Kontrollera regelbundet tillståndet på de anslutna batterierna. Batteriernas kapacitet påverkar systemets effektivitet avsevärt.
- Håll koll på energiproduktionen och laddningskapaciteten för att kunna reagera tidigt på prestandaförluster.

▷ Observera anvisningarna avseende skötsel i avsnitt 11.1.7.

8.9 Extrabelysning (tilläggsutrustning)

Om fordonet är utrustat med extrabelysning ovanför förarhytten, styrs extrabelysningen tillsammans med helljuset.

Se till att övriga trafikanter inte bländas när extrabelysningen används.

Strömbrytaren för extra belysning är monterad till vänster på instrumentbrädan, under rattomkopplaren.

**Felmeddelanden/
störningar**

Förekommande felaktiga funktioner eller störningar kan leda till att extrabelysningen inte fungerar som den ska.

Vid störningar, uppsök en auktoriserad fackverkstad så snart som möjligt.

8.10 Säkringar

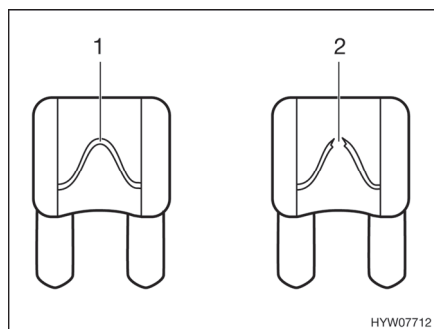

- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut när strömförsörjningen är frånslagen.
- ▶ Du får inte byta skruvade säkringar själv. Uppsök en auktoriserad fackverkstad för att byta ut dem.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut mot nya säkringar med samma säkringsvärde.

8.10.1 12 V-säkringar

De förbrukare som är anslutna till 12 V-försörjningen i bodelen är skyddade via separata säkringar. Säkringar är åtkomliga på olika monteringsställena i fordonet.

- 1 Oskadat säkringselement
- 2 Avbrutet säkringselement

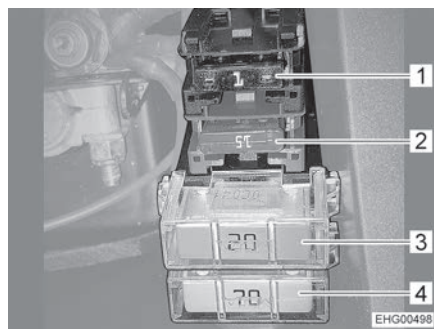
Bild 158 12 V-säkring

En intakt 12 V-säkring känner man igen genom det oskadade säkringselementet (Bild 158,1). Om säkringselementet är avbrutet (Bild 158,2) ska säkringen bytas ut.

För att byta säkringar skall funktion, värde och färg för de enskilda säkringarna avläsas ur efterföljande uppgifter. Om du behöver byta en säkring ska endast flatsäkringar med följande värden användas.

Säkringar vid startbatteriet

Säkringarna är monterade i närheten av startbatteriet. Startbatteriet finns under ett lock i benutrymmet för den vänstra förarplatsen på Stellantis-baserade fordon och under förarstolen på Ford-baserade fordon.

- 1 Flatsäkring 1 A/svart (spänningssensorer startbatteri)
- 2 Flatsäkring 15 A/blå (styrning relä)
- 3 Jumbo-flatsäkring 20 A/gul (starterbatteri för kylskåp)
- 4 Jumbo-flatsäkring 70 A/beige (säkring startbatteri)

Bild 159 Säkringar vid startbatteriet med laddningsbooster

För I-modellerna har startbatteriet också säkring för ytterspeglar.

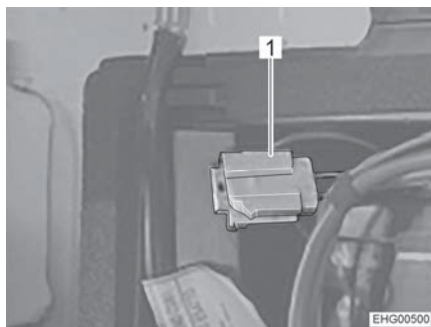

Bild 160 Säkring för ytterspeglar

- 1 Flatsäkring 1 A/gul
(styrning och värmesystem ytter-
speglar)

Säkringar vid bodelsbatteriet

Säkringarna finns monterade i säteskonsolen på den högra förarhyttplatsen för Stellantis-baserade fordon och i B-pelaren på Ford-baserade fordon.

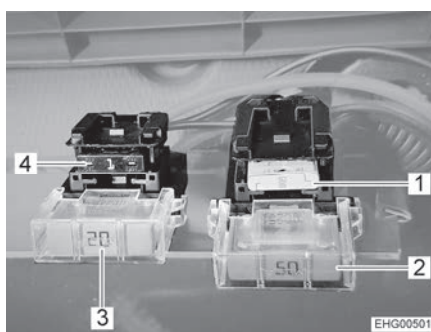

Bild 161 Säkringar vid bodelsbatteri med laddnings-booster (Stellantis)

- 1 Flatsäkring 2 A/grå
(spänningssensorer EBL)
- 2 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd
(säkring bodelsbatteri)
- 3 Jumbo-flatsäkring 20 A/gul
(bodelsbatteri för kylskåp)
- 4 Flatsäkring 1 A/svart
(spänningssensorer bodelsbatteri)

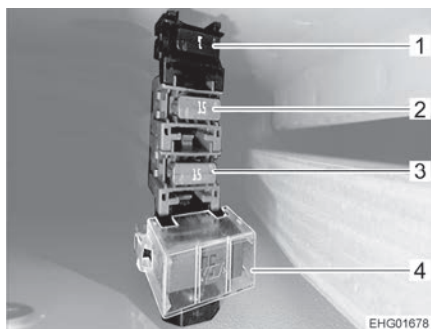

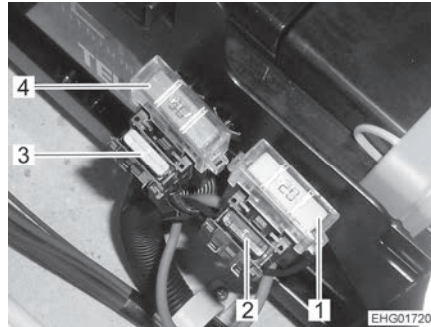
Bild 162 Säkringar vid bodelsbatteri med laddningsbooster (Ford)

- 1 Flatsäkring 1 A/svart
(spänningssensorer bodelsbatteri)
- 2 Flatsäkring 15 A/blå
(laddkrets startbatteri)
- 3 Flatsäkring 15 A/blå
(styrning relä)
- 4 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd
(säkring startbatteri)

Säkringar för litiumbatteri

Säkringarna är inbyggda under passagerarstolen på basfordonet Stellantis, och i sittlådan under sittbänken på basfordonet Ford.

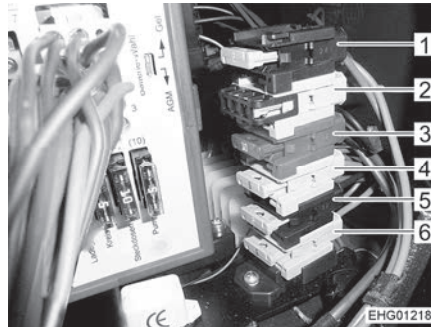

- 1 Flatsäkring 20 A/gul
- 2 Säkring 1 A/svart
- 3 Säkring 2 A/grå
- 4 Säkring 50 A/röd

Bild 163 Säkringar litiumbatteri

Säkringar bredvid el-blocket

Säkringarna finns monterade i sitskonsolen på den vänstra förarplatsen för Stellantis-baserade fordon och under passagerarstolen på Ford-baserade fordon.

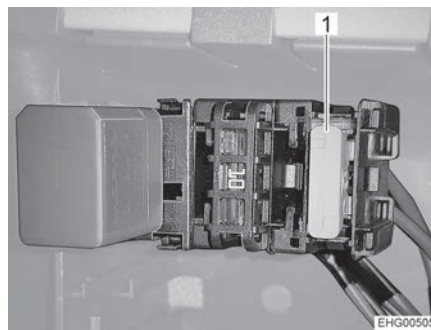

- 1 Flatsäkring 2 A/grå (WIFI-router)
- 2 Flatsäkring 5 A/ljusbrun (förberedelse för solpaneler)
- 3 Flatsäkring 10 A/röd (satellitsystem)
- 4 Flatsäkring 5 A/ljusbrun (sidomarkeringslampor)
- 5 Flatsäkring 2 A/grå (styrning D+)
- 6 Flatsäkring 5 A/ljusbrun (sidomarkeringslampor)

Bild 164 Säkringar bredvid el-blocket

Säkring på B-stolpen (Stellantis)

På B-stolpen säkringen för plussignalen "Tändning på, fordon" sitter på fordonets högra sida.

- 1 Flatsäkring 2 A/grå (plussignal "Tändning på, fordon")

Bild 165 Säkring på B-stolpen, högra sidan av fordonet (Stellantis)

På A-, T- och V-modellerna är säkringen installerad bakom en plastpanel, i I-modellerna bakom högtalaren.

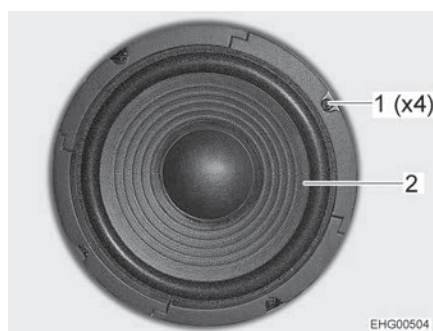

- 1 B-stolpe
- 2 Skruv
- 3 Plastlock

Bild 166 Plastlock på A-, T- och V-modeller

Byta säkring på A-, T- och V-modeller:

- På B-stolpen (Bild 166,1) dra ut 2 skruvar (Bild 166,2) och ta försiktigt bort plastlocket (Bild 166,3).
- Byt säkring (Bild 165,1).
- Placera plasthöljet på B-stolpen och fäst det med två skruvar.

- 1 Skruv
- 2 Högtalare

Bild 167 Högtalare för I-modeller

Byt säkring på I-modeller:

- Skruva ur 4 skruvar (Bild 167,1) och ta försiktigt bort högtalaren (Bild 167,2).
- Byt säkring (Bild 165,1).
- Sätt fast högtalaren och säkra den med 4 skruvar.

Säkring på B-stolpen (Ford)

På B-stolpen bakom förarsätet är en säkringshållare monterad, till exempel för säkringen för plus-signalen "Tändning på, fordon" (flatsäkring 2 A/grå).

Bild 168 Klädsel B-stolpe (Ford)

Säkringshållaren är monterad på anslutningsvägen. För att byta en säkring måste klädseln (Bild 168,1) på B-stolpen tas av.

På vänsterstyrda fordon är säkringshållaren monterad i vänster B-stolpe.

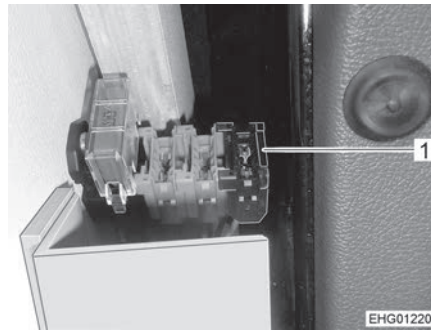

Bild 169 Säkringshållare på vänsterstyrda fordon (Ford)

Byta säkring på vänsterstyrt fordon (Ford):

- Ta av klädseln från B-stolpen (Bild 168,1). Gör det genom att lossa kardborrbandet och ta av skruvarna.
- Byt säkring i säkringshållaren (Bild 169,1).
- Sätt på klädseln på B-stolpen med kardborrband och skruvar igen.

På högerstyrda fordon är säkringshållaren monterad i höger B-stolpe.

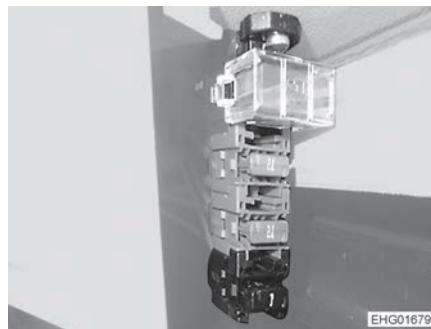

Bild 170 Säkringshållare på högerstyrda fordon (Ford)

Byta säkring på högerstyrt fordon (Ford):

- Ta av klädseln från B-stolpen (Bild 168,1). Gör det genom att lossa kardborrbandet och ta av skruvarna.
- Byt säkring i säkringshållaren (Bild 170).
- Sätt på klädseln på B-stolpen med kardborrband och skruvar igen.

Säkring för Thetford-toalett

Toaletten har en underhållsfri säkring som återställs automatiskt.

8.10.2 230 V-säkringslåda

- ▷ Kontrollera alltid RCD när anslutningar görs till 230 V-försörjningen, kontrollera den minst en gång var 6:e månad.

- ▷ Säkringslådan kan avvika från den avbildade typen vad gäller mått, antal ledningsskyddsbrytare och ledningsskyddsbrytarens utlösningssvärde. Säkringslådans utförande beror på modell, utrustning och land där fordonet är registrerat.

- 1 Kontrollknapp
- 2 RCD (huvudbrytare)
- 3 Ledningsskyddsbrytare

Bild 171 230 V-säkringslåda med ledningsskyddsbrytare och RCD (huvudbrytare)

En RCD kopplar bort den elektriska anläggningen om en felström på 30 mA överskrids. RCD fungerar också som huvudbrytare. Den efterkopplade ledningsskyddsbrytaren (10 A) (Bild 171,3) säkrar 230 V-nätet.

Kontrollera RCD:

- När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen: Tryck på kontrollknappen (Bild 171,1). RCD (Bild 171,2) måste lösa ut.

Monteringsställe

Beroende på modell och utrustning kan 230 V-säkringen vara monterad på följande platser:

- I klädsåpet
- I den längsgående sitsens sittlåda

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns anvisningar och information om fordonets fast installerade apparater.

Hänvisningarna refererar endast till användningen av fast installerade apparater.

Vidare information om fast installerade apparater får du i den instruktionsboken för fast installerade apparater som bifogas separat med fordonet.

9.1 Allmänt

- ▷ Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad.

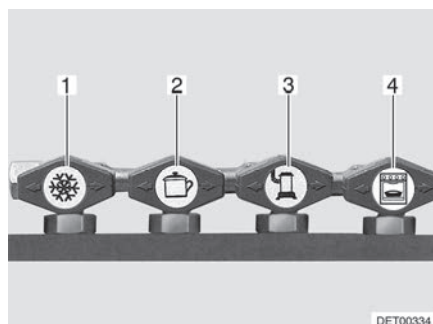

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken för respektive apparat.

I fordonet finns, beroende på modell, olika fast installerade apparater som värmesystem/varmvattenberedare, spis och kylskåp.

I den här instruktionsboken beskrivs endast användningen och egenskaperna för de installerade apparaterna.

Före idrifttagande av en gasdriven installerad apparat öppnas huvudavstängningsventilen på gasflaskan och respektive gasavstängningsventil.

- 1 Kylskåp
- 2 Spis
- 3 Värmesystem/varmvattenberedare
- 4 Ugn

Bild 172 Symboler för gasavstängningsventilerna

9.2 Värmesystem/Varmvattenberedning

Med värmesystemet kan man värma upp både inne i fordonet (genom uppvärmning av rumsluften) och även värma upp varmvatten (varmvattenberedarfunktion). Följande anvisningar gäller även när värmesystemet endast används som varmvattenberedare.

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
  - ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Explosionsrisk!
  - ▶ Avgaserna från värmesystemet kan orsaka förgiftning i slutna utrymmen (t.ex. garage, verkstäder, färjor). Om fritidsfordonet parkeras i slutna utrymmen:
    - Stäng av vämesystemet på kontrollenheten.
    - Avaktivera timer/tidsinställningsfunktion.
  - ▶ Använd inte apparaten på platser där brandfarliga ångor eller damm kan bildas, t.ex. i närheten av bensinstationer, bränsle-, kol-, trä- eller spannmålslager eller liknande.
  - ▶ Utrymmet ovanför och bakom värmesystemet får ej användas som stuvutrymme.
  - ▶ Skorstenen får inte tillslutas eller byggas på.
  - ▶ Varmvattnet kan värmas upp till 65 °C. Skållningsrisk!
-
- ▷ Cirkulationsfläkten kopplas automatiskt på när varmluft-värmesystemet sätts igång och förblir kontinuerligt igång. Därigenom belastas bodelsbatteriet extremt om fordonet inte är ansluten till någon extern 230 V-försörjning. Kom ihåg att bodelsbatteriet endast har en begränsad energireserv.
  - ▷ Slå aldrig på varmvattenberedning om det inte finns vatten i den.
  - ▷ Värmesystemets varmvattentank ska tömmas om det finns risk för frost och varmvattenberedningen inte ska användas.
  - ▷ Använd endast varmvattenberedning med max. temperatur när stora varmvattenmängder krävs. Apparaten skyddas på så sätt mot kalkavlagringar.
-
-
- ▷ Använd inte vattnet uppvärmt av värmesystemet som dricksvatten.
  - ▷ Kör värmesystemet regelbundet (minst en gång var tredje månad) i ett par minuter under full effekt för att åtgärda kondensvatten. På så sätt undviker man luktbildning.

Första idrifttagandet

När man sätter på värmen första gången kan man för en kort stund känna en lätt röklukt. Ställ genast värmen på brytaren på högsta nivå. Öppna fönster och dörrar och lufta väl. Rök och lukt försvinner efter kort tid utan åtgärd.

9.2.1 Modeller med avgaskanal på höger fordonssida

- ▶ Om förtältet är uppställt och värmesystemet är påslaget i gasdrift kan dess avgaser samlas i förtältsrummet. Kvävningsrisk! Se till att du alltid har en god ventilation.

9.2.2 Säkerhetsbrytare

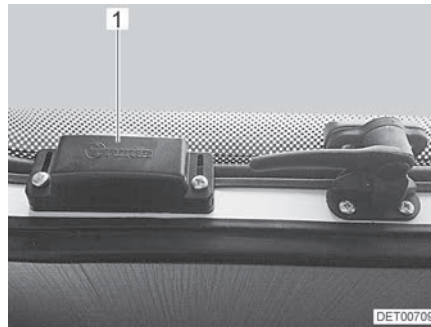

Bild 173 Säkerhetsbrytare

På fordon där skorstensröret till avgaserna från värmesystemet är placerad under en ventilationsruta finns det en risk för att avgaser kommer in fordonet när ventilationsrutan är öppen. Därför finns det en säkerhetsbrytare (Bild 173,1) vid ventilationsrutan på dessa fordon.

När värmesystemet används och ventilationsrutan öppnas bryter den automatiska avstängningsfunktionen värmesystemet. Detta gäller även när ventilationsrutan öppnas i läget för "kontinuerlig vädning".

Om värmesystemet är igång när ventilationsrutan öppnas sätts värmesystemet igång igen automatiskt när ventilationsrutan stängs.

9.2.3 Uppvärmning på rätt sätt

- ▷ Luftmunstyckena måste vara fria och får inte blockeras resp. ställas för, allt för att möjliggöra en fri luftström och förhindra värmeuppbyggnad.
- ▷ Föremål som placeras framför luftmunstyckena kan skadas av värmeuppbyggnaden.
- ▷ Om luftströmmen är blockerad under en längre tid kan värmeuppbyggnaden leda till skada på fordonet.

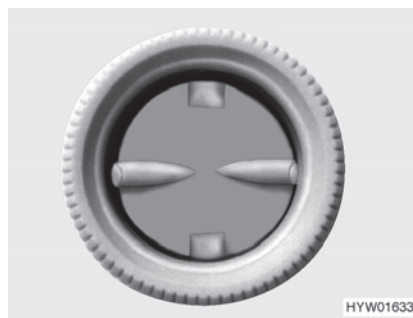

Bild 174 Luftmunstycke (varmluftvärmesystem)

Varmluftspredning

Det finns flera luftmunstycken (Bild 174) monterade i fordonet som leder varm luft från karrossens värmesystem till bodelen. Luftmunstyckena kan ställas in så att varmluften kommer ut precis där man vill ha den.

Om fordonets egna luftmunstycken på instrumentbrädan är i öppet läge under uppvärmning kan varmluften cirkulera och strömma ut. För att förhindra detta skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspridningen i basfordonet stå på cirkulationsluft.

Inställning av luftmunstyckena

- Helt öppna: Kraftig varmluftström
- Halvt eller delvis öppen: Reducerad varmluftström

När alla luftmunstycken är fullständigt öppna kommer mindre varmluft ut ur varje enskilt luftmunstycke. Om bara några luftmunstycken öppnas strömmar dock mer varmluft ut ur varje enskilt luftmunstycke.

9.2.4 Värmesystem och varmvattenberedning (Truma Combi)

- ▶ När det elektriska värmeelementet (tilläggsutrustning Truma Elektro) i värmesystemet är i drift, använd inte samtidigt kraftfulla elektriska apparater som t.ex. vattenkokare, kaffebryggare eller hårtork för att undvika att säkringen vid landströmsanslutningen löser ut och att landströmsuttaget överbelastas.

- ▷ Om värmesystemet är frånkopplat på grund av risk för frost ska varmvattentanken tömmas.

- ▷ Modeller med 230 V eldrift kan endast användas om fordonet är anslutet till 230 V-nätet.
- ▷ Strömförsörjningen till värmestyrningen upprätthålls även när 12 V-huvudbrytaren är avstängd.

Kontrollenheter

Beroende på utrustning är en av följande två kontrollenheter installerad. Se bruksanvisningen från tillverkaren för information om hur produkten ska användas.

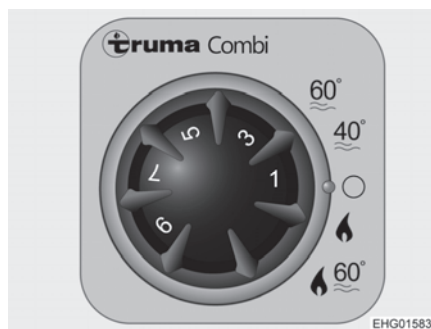

Bild 175 Truma CP classic

Bild 176 Truma CP plus

Driftlägen

Värmesystemet kan drivas i olika driftlägen:

- Värmedrift (med eller utan varmvattenberedning)
- Varmvattenberedning (endast varmvattenberedning)

Uppvärmning

I värmedriften kan även varmvattnet värmas upp när värmesystemet slås på. Om värmesystemet stängs av för att den önskade rumstemperaturen är uppnådd fortsätter värmesystemen av varmvattnet tills den inställda vattentemperaturen uppnåts.

En temperatursensorn mäter rumstemperaturen.

Värmesystemet kan vid driftläge "endast värmesystem" köras med tom varmvattentank.

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
  - Slå på värmesystemet på kontrollenheten och ställ in önskad värmenivå.
  - Ställ in värmdriften på "endast värmesystem" eller "värmesystem och varmvattenberedning".

Cirkulationsfläkten slås på automatiskt så snart värmesystemet tas i bruk.

- Slå från:**
- Stäng av värmesystemet på kontrollenheten.
  - Stäng gasavstängningsventilen "värmesystem/varmvattenberedare" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

När värmesystemet har stängts av kan cirkulationsfläkten fortsätta gå så att även restvärmen kan utnyttjas.

Varmvattenberedning

I driftläget "varmvattenberedning" fungerar inte värmesystemen av fordonet. I detta driftläge värms endast varmvattnet upp till 40 °C eller 60 °C.

**Slå på
varmvattenberedningen:**

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
- Slå på värmesystemet på kontrollenheten och ställ in "Varmvattenberedning".

9.2.5 Dieselvärme och varmvattenberedning (Truma Combi D / DE)

Värmesystem och varmvattenberedning (Truma Combi D / DE) drivs med diesel.

Funktionerna, kontrollenheterna och manövreringen motsvarar värmesystem Truma Combi, se avsnitt 9.2.4.

Mer information finns i dokumentationen från värmesystemets tillverkare.

9.2.6 Säkerhets-/avtappningsventil

Värmesystemet är utrustat med en säkerhets-/avtappningsventil (Bild 177). Säkerhets-/avtappningsventilen gör så att vattnet i varmvattenberedningen inte fryser till is när det är frost och värmesystemet inte är påslagen.

- ▷ Öppna säkerhets-/avtappningsventilen och töm värmesystemet om fordonet inte ska användas under en längre tid.
- ▷ Vid temperaturer på under 2 °C öppnas säkerhets-/avtappningsventilen automatiskt. Säkerhets-/avtappningsventilen kan inte stängas förrän temperaturen vid den ligger över 6 °C.
- ▷ Vattenpumpen och vattenarmaturerna skyddas inte mot frost genom säkerhets-/avtappningsventilen.

- ▷ Säkerhets-/avtappningsventilens tömningsrör måste alltid vara fritt från smuts (t. ex. löv, is).

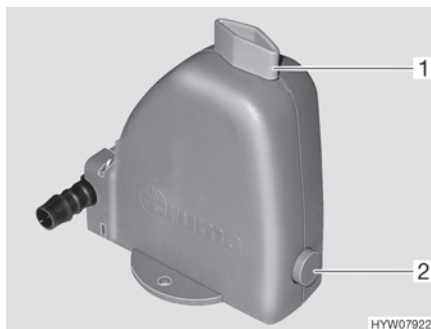

Bild 177 Säkerhets-/avtappningsventil

Monteringsställe Se avsnittet 10.2.7.

Fylla på/tömma varmvattentanken

Varmvattentanken försörjs med vatten från vattentanken.

Fylla varmvattentanken med vatten:

- Slå på 12 V-försörjningen på panelen.
- Stäng säkerhets-/avtappningsventilen. Ställ vredet (Bild 177,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 177,2).
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftbubblor. Endast därigenom säkerställs att varmvattentanken är vattenfylld.
- Stäng samtliga vattenkranar.

Tömma varmvattentanken:

- Stäng av värmesystemet på kontrollenheten.
- Öppna säkerhets-/avtappningsventilen. Vrid då vredet (Bild 177,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 177,2) skjuts ut. Nu töms varmvattentanken via säkerhets-/avtappningsventilen utomhus.
- Kontrollera att varmvattentanken är helt tömd (ca 12 liter).

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.2.7 Väggekamin

Frisk luft och avgas från värmesystemet leds bort i en två kammar-väggekamin.

- ▷ Ställ fordonet så, att väggekaminen har tillräckligt med frisk luft.
- ▷ Väggekaminen måste alltid stå fritt. Täck inte över väggekaminen.
- ▷ Vid camping under vintern, måste väggekaminen vara fri från snö och is.
- ▷ Kontrollera regelbundet väggekaminen, beroende av väderleken (snö, lövfall, smuts, o.s.v.). Rengör väggekaminen vid behov.
- ▷ Vid tvätt av fordonet skall vattenstrålen inte riktas direkt på väggekaminen.
- ▷ Om du inte följer detta, kan en problemfri funktion av värmesystemet inte garanteras.

Bild 178 Väggekamin (varmluft-värme-system)

Väggekaminen finns monterad på den vänstra sidoväggen.

9.2.8 Elektrisk golvvärme (tilläggsutrustning)

► För modeller med elektrisk golvvärme: Borra aldrig hål i eller skruva in skruvar i golvet. Var försiktig med vassa föremål. Värmetrådarna kan skadas - risk för elektrisk stöt eller kortslutning.

► Regulatorn får inte täckas över. Risk för överhettning!

► Den elektriska golvvärmen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.

► Den elektriska golvvärmen kan inte värma upp hela bodelen.

Monteringsställe

Reglaget för den elektriska golvvärmen är monterad i i närheten av 230 V-säkringslåda.

Driftlägen

Den elektriska golvvärmen har fyra driftlägen:

- 0 "från"
- 20 V "låg värmeeffekt"
- 22 V "medelhög värmeeffekt"
- 24 V "hög värmeeffekt"

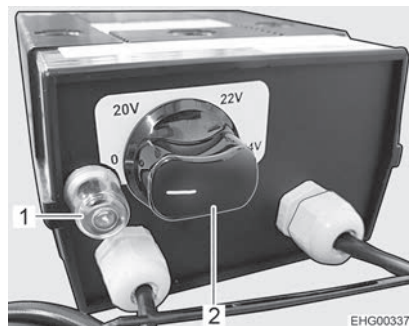

Bild 179 Reglage för elektrisk golvvärme

Slå på:

- Anslut fordonet till 230 V-försörjningen (se avsnitt 8.6.1).
- Ställ vridregulatorn (Bild 179,2) på önskad värmeeffekt.

Stäng av: ■ Ställ vridregulatorn (Bild 179,2) på "0".
När golvvärmen har stängts av stannar värmen kvar ett tag i golvet (restvärme).

Om regulatorn överbelastas aktiveras överbelastningsskyddet. Stiftet (Bild 179,1) skjuts ut.

**Slå på
överbelastningsskyddet:**

■ Tryck in stiftet (Bild 179,1) på överbelastningsskyddet igen när regulatorn har svalnat.

9.3 Spis

- ▶ Lämna inte gasspisens utan tillsyn när den är i drift. Stäng av gasspisens även när du lämnar den för en kort stund (t. ex. vid toalettbesök).
- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Förbjudet att laga mat under körning.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Gasspisens och gasugnen får inte användas för uppvärmning.
- ▶ Använd grytlappar eller grytvantar vid hantering med varma kastruller, stekpannor el. dyl. Risk för skador!

- ▷ Ställ inte varma kastruller på gasspisens lock, diskhollock eller diskbänk.

9.3.1 Gasspis

- ▶ När man använder gasspisens, dvs när gaslågan brinner, får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som t. ex. kökshanddukar, servetter, i närheten av gasspisens. Brandfara!
- ▶ Den kompletta tändningsproceduren måste vara synlig uppifrån, ställ inte kastruller och liknande i vägen.
- ▶ Om det finns flamskyddsplåt: Använd alltid flamskyddsplåten när du använder gasköket. Ta bort flamskyddsplåten och placera den på ett säkert ställe före färden.
- ▶ Gasspisens locket stängs med hjälp av fjäderspänning. Risk att skada sig när locket stängs!
- ▶ Beakta separat instruktionsbok för gasspisens.

- ▷ Gasspisens lock av glas kan ej användas som kokplatta.
- ▷ Gasspisens lock får aldrig stängas när spisen är i bruk.
- ▷ Gasspisens lock får ej belastas tungt när det är stängt.
- ▷ Låt gasspisens lock vara öppet tills brännaren inte avger någon värme längre. Glasplattan kan annars spricka.

- ▷ Använd endast kastruller och stekpannor vars diameter passar till gasspisen.
- ▷ När flammen slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ Gasspisen har en automatisk gasavstängning. Mer information finns i den separata instruktionsboken till gasspisen.

Fordonets kök har en gasspis med 2 lågor.

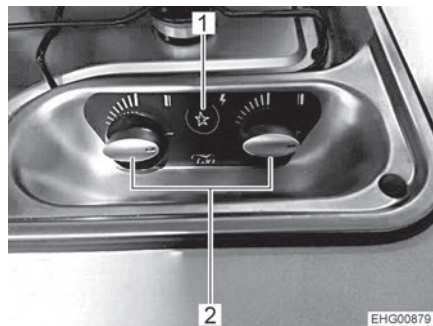

Bild 180 Reglage, knappar för gasspis

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "spis".
  - Öppna gasspisens lock.
  - Fäll upp eller ställ upp flamskyddsplåten, beroende på modell.
  - Vrid vridregulatorn (Bild 180,2) till önskad låga till tändningsläge (stor låga).
  - Tryck in vridregulatorn och håll den intryckt.
  - Tryck på tryckkontakten (Bild 180,1). Nu bildas tändgnistor vid brännaren.
  - När flammen brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
  - Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.
  - Upprepa proceduren om lågan inte tänds.
- Slå från:**
- Ställ vridregulatorn på 0-läget. Flammen slocknar.
  - Stäng gasavstängningsventilen "spis" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

9.3.2 Gasugn med grill (Thetford Duplex)

- ▶ Ventilationsöppningarna på gasugnen måste alltid vara öppna.
- ▶ När man tänder och använder ugnen/grillen får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som kökshanddukar, kläder eller liknande, i närheten av gasugnen. Brandfara!
- ▶ Vid tändningen och vid grillning ha alltid luckan för gasgrillen öppen.
- ▶ Upprepa proceduren om lågan inte tänds. Kontrollera vid behov om det finns gas och/eller ström till gasugnen.
- ▶ Om gasugnen/grillen fortfarande inte fungerar: Stäng gasavstängningsventilen och kontakta servicestället.

- ▶ Om lågan släcks av misstag: Vrid vridregulatorn till läget "0" och låt brännaren vara avstängd minst 1 minut. Tänd sedan på nytt.
- ▶ I grilläge ska värmeskölden dras ut och luckan vara helt öppen.

- ▷ Före första användningen skall gasugnen sättas på i högsta temperatur i 30 minuter utan att ha något i den.
- ▷ När flammen slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

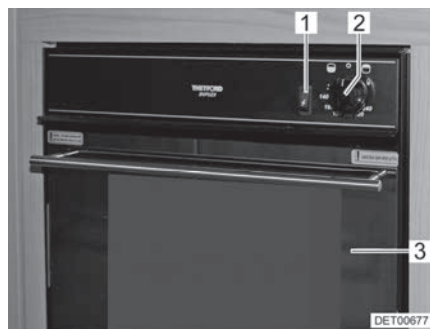

Bild 181 Gasugn med grill

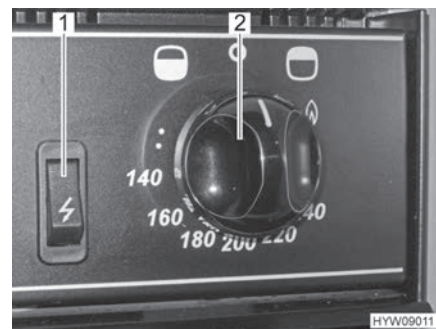

Bild 182 Reglage (gasugn med grill)

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "ugn".
  - Öppna ugnsluckan (Bild 181,3) helt.

- Slå på ugnen:**
- Tryck vridregulatorn (Bild 181,2 och Bild 182,2) och ställ den moturs (i riktning mot ugn-symbolen "🔥") till maximal ställning.
  - Tryck på vridregulatorn (Bild 181,2 och Bild 182,2) under 5 till 10 sekunder. Gasen strömmar till brännaren.
  - Tryck på tändaren (Bild 181,1 och Bild 182,1) tills lågan tänds.
  - När flammen brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
  - Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.

- Slå på grillen:**
- Tryck vridregulatorn (Bild 181,2 och Bild 182,2) och ställ den medurs (i riktning mot grill-symbolen "🍖") till flammans symbol.
  - Tryck på vridregulatorn (Bild 181,2 och Bild 182,2) under 5 till 10 sekunder. Gasen strömmar till brännaren.
  - Tryck på tändaren (Bild 181,1 och Bild 182,1) tills lågan tänds.
  - När flammen brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
  - Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.

- Slå från:**
- Vrid med vridregulatorn (Bild 181,2 och Bild 182,2) till "0". Flammen slocknar.
  - Stäng gasavstängningsventilen "ugn" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

9.4 Kylskåp

Medan man kör får kylskåpet endast vara i drift via 12 V-nätet. Vid höga omgivningstemperaturer uppnår kylskåpet inte längre full kyleffekt.

- ▷ Montera alltid kylskåpets ventilationsgaller innan fordonet lämnas. Annars kan det komma in vatten om det regnar.

9.4.1 Kylskåpets ventilationsgaller

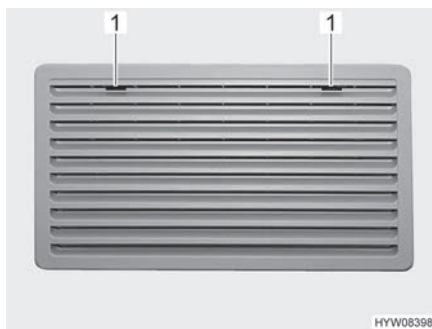

Bild 183 Kylskåpets ventilationsgaller (Thetford stort)

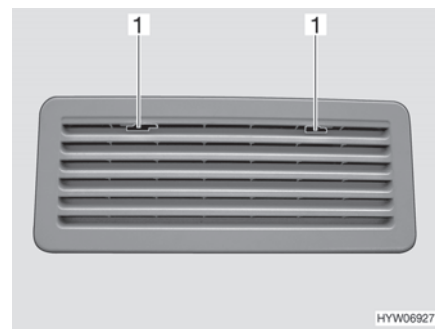

Bild 184 Kylskåpets ventilationsgaller (Thetford litet)

- Ta av:
- Skjut spärren (Bild 183,1 eller Bild 184,1) till mitten.
  - Ta av kylskåpets ventilationsgaller.

9.4.2 Thetford modellserie N4000

- ▷ Välj endast en energikälla.
- ▷ Även när 12 V-försörjningen är fränkopplad, flyter en svag elektrisk ström som belastar bodelsbatteriet. Stäng alltid av kylskåpet vid tillfällig avställning.
- ▷ Beakta separat instruktionsbok för kylskåpet.

Driftlägen

Kylskåpet har 3 driftlägen:

- Gasdrift
- 230 V-drift
- 12 V-drift

Driftläget ställs in på LCD-pekskärmen eller med LED-reglaget. Steglös reglering av kyleffekt är endast möjlig vid gas- eller 230 V-drift, ej i 12 V-drift.

Det aktuella driftläget visas med en tänd symbol på kontrollenheten:

- A Kylskåpet väljer automatiskt en lämplig energikälla
- 230 V-drift
- 12 V-drift
- Gasdrift

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen är på så snart huvudströmbrytaren på panelen är påslagen. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.

- ▷ Vid 12 V-drift försörjs kylskåpet endast med spänning från fordonets startbatteri. Startbatteriet förser kylskåpet endast med 12 V när fordonets motor går. Det sker ingen kylning när fordonsmotorn är avstängd. Via el-blocket försörjs kylskåpet dock fortfarande med styrspänning från bodelsbatteriet. Ställ om till gasdrift vid längre körpauser för att inte ladda ur bodelsbatteriet.
- ▷ Vi rekommenderar att kylskåpet drivs med 12 V-drift under färd. När fordonet står stilla rekommenderar vi att kylskåpet drivs med 230 V-drift, om det finns en 230 V-anslutning. I alla övriga fall kan kylskåpet drivas med gasdrift.

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Kylskåpet får inte användas med fordonsgas.

- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

LCD-pekskärm

Kylskåpet kan manövreras via LCD-pekskärmen.

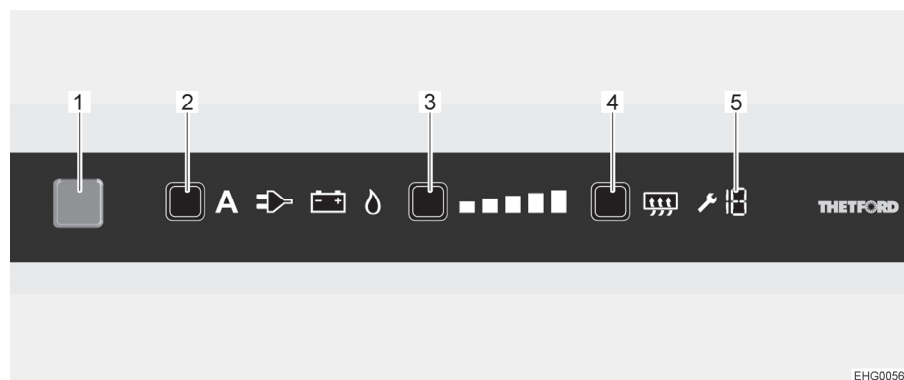

Bild 185 LCD-pekskärm

- 1 På/Av-knapp
- 2 Energivalknapp
- 3 Kylnivåknapp
- 4 Anti-kondensat-knappen
- 5 Felkodvisning

Koppla till på LCD-pekskärmen:

- För gasdrift, öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
- Tryck på På/Av-knappen (Bild 185,1) i en sekund. Knappen tänds blå. Senast valda inställning visas.

Välj energikälla på LCD-pekskärmen:

- Tryck på energivalknappen (Bild 185,2) flera gånger tills önskad energikälla har valts.

Välj kylnivå på LCD-pekskärmen:

- Tryck på kylnivåknappen (Bild 185,3) flera gånger tills önskad kylnivå har valts. Den aktuella kylnivån indikeras av lysande staplar.

Slå från på LCD-pekskärmen:

- Tryck på På/Av-knappen (Bild 185,1) i cirka 2 sekunder. Alla lampor slocknar. Kylskåpet är avstängt.
- För gasdrift, stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

LED-reglage

Kylskåpet kan manövreras med LED-reglaget.

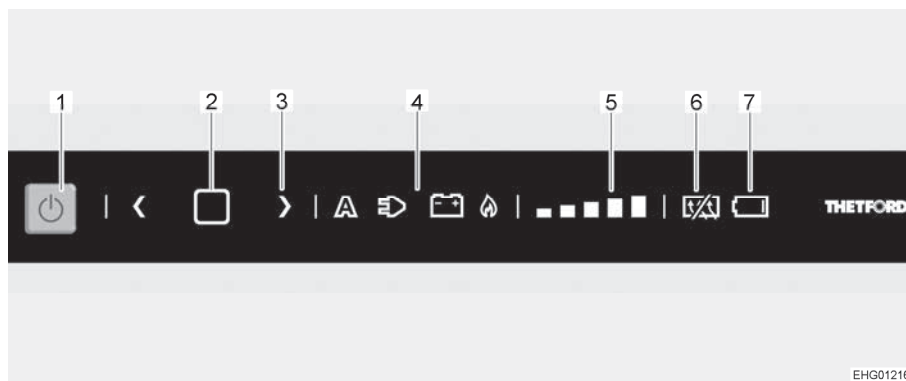

Bild 186 LED-reglage

- 1 På/Av-knapp
- 2 Bekräftelseknapp
- 3 Pilknapp
- 4 Symbol för energikälla
- 5 Kylnivåindikator
- 6 Anti-kondensat-indikering
- 7 Indikering Batteri tomt (tillval)

- Om bekräftelseknappen inte trycks in inom 10 sekunder under en manövrering blir lamporna mörkare och den valda inställningen sparas inte.

Koppla till med LED-reglaget:

- För gasdrift, öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
- Tryck på På/Av-knappen (Bild 186,1) i en sekund. Knappen tänds blå. Senast vald inställning lyser.

Välj energikälla med LED-reglaget:

- Tryck in bekräftelseknappen (Bild 186,2) i två sekunder tills symbolen för energikällan (Bild 186,4) börjar blinka.
- Välj önskad energikälla genom att trycka på en pilknapp (Bild 186,3).
- Tryck på bekräftelseknappen (Bild 186,2) för att bekräfta valet.

Välj kylnivå med LED-reglaget:

- Tryck in bekräftelseknappen (Bild 186,2) i två sekunder tills symbolen för energikällan (Bild 186,4) börjar blinka.
- Tryck på bekräftelseknappen (Bild 186,2) igen. Kylnivåindikatorn (Bild 186,5) börjar blinka.
- Välj önskad kylnivå genom att trycka på en pilknapp (Bild 186,3).
- Tryck på bekräftelseknappen (Bild 186,2) för att bekräfta valet.

Slå från med LED-reglaget:

- Tryck på På/Av-knappen (Bild 186,1) i cirka 2 sekunder. Alla lampor slocknar. Kylskåpet är avstängt.
- För gasdrift, stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

- ▷ För manöverfunktioner, se den separata instruktionsboken för kylskåpet.

9.4.3 Lås till kylskåpsdörr

- ▷ Under färd skall kylskåpsdörren alltid vara stängd och spärrad i det stängda läget.

- ▷ När kylskåpet är avstängt ska kylskåpsdörren låsas i ventilationsläget. På så sätt förhindrar man mögelbildning.

Kylskåpsdörren kan låsas i två lägen:

- Stängd kylskåpsdörr under resa och när kylskåpet används
- Lätt öppnad kylskåpsdörr som ventilationsläge då kylskåpet är avstängt

Thetford

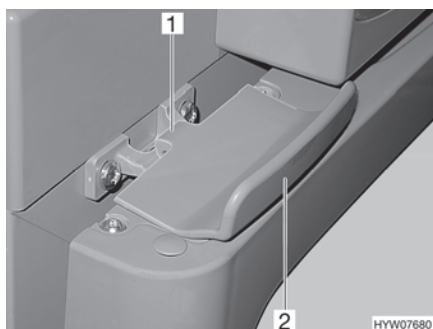

Bild 187 Lås till kylskåpsdörr, låst (Thetford)

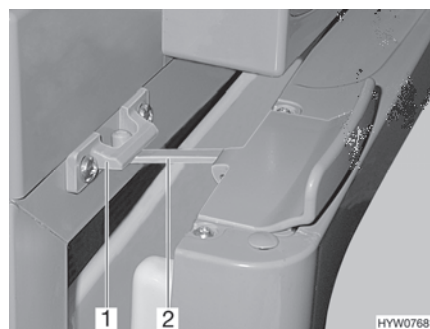

Bild 188 Kylskåpsdörr i ventilationsläge (Thetford)

Öppna: ■ Öppna kylskåpsdörren med handtaget (Bild 187,2). Låset (Bild 187,1) lossas automatiskt.

Stänga: ■ Kylskåpsdörren stängs helt. Kontrollera att låsen går in i sitt läge.

Låsa i ventilationsläge: ■ Öppna kylskåpsdörren något.
■ För upp låset (Bild 188,2) och haka fast det i låsfästet (Bild 188,1). Därvid stannar kylskåpsdörren i öppet läge.

9.5 Klimatanläggning Truma Aventa Compact Plus (tilläggsutrustning)

- ▷ Kylkretsloppet får enbart öppnas av tillverkaren eller av en auktoriserad fackverkstad.
- ▷ Luftintag och -utsläpp får ej blockeras.
- ▷ Åk inte i nedförs- eller uppförsbackar som lutar mer än 8 % när klimatanläggningen är igång. I annat fall kan kompressorn skadas.
- ▷ Kör inte klimatanläggningen i kylläge under en längre tid om fordonet står på lutning (max. 8 % / 4°). Kondensvatten kan tränga in i kupén.

- ▷ Klimatanläggningen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Den externa 230 V-försörjningen måste säkras med minst 10 A. Annars är det inte möjligt att använda klimatanläggningen på rätt sätt.
- ▷ Uppvärmning vid yttre temperaturer under 4 °C är inte möjligt, eftersom värmeeffekten då avtar kraftigt. Mellan 4 och 7 °C kopplar apparaten kort in avfrosthingsprocesser. Vid yttre temperaturer över 7 °C är värmeeffekten inga begränsningar.
- ▷ Rikta alltid fjärrstyrningen mot apparaten vid användning.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Driftlägen

Klimatanläggningen kan köras i följande driftlägen:

- Automatik
- Kylning
- Värmesystem
- Cirkulation
- Avfuktning
- Nattläge

Fjärrstyrning

Alla funktioner i klimatanläggningen kan styras via fjärrstyrningen. Fjärrstyrningen kopplas till klimatanläggningen via Bluetooth.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets sanitetssystem.

10.1 Vattenförsörjning, allmänt

- ▶ Fyll endast på vattentanken från försörjningsledning som har dricks-vattenskvalitet.
- ▶ Vid påfyllning får endast slangar eller behållare användas som är godkända för dricksvatten.
- ▶ Påfyllningsslang eller behållare ska före användning spolas noga med dricksvatten (två till tre gånger tankens volym).
- ▶ Töm påfyllningsslang eller behållare fullständigt efter användning och stäng öppningar till påfyllningsslang eller behållare.
- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet (se kapitel 11).

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada efter senast en minut. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

Fordonet är utrustat med inbyggd vattentank. En elektrisk vattenpump pumpar vattnet till olika ställen där man kan ta vatten. Vattenpumpen startar automatiskt och pumpar vatten när en vattenkran öppnas.

Det smutsiga vattnet samlas i avloppstanken. På panelen kan avläsas hur full vattentanken eller avloppstanken är.

- ▷ Innan man öppnar någon vattenkran måste 12 V-försörjningen på panelen tillkopplas. Vattenpumpen arbetar inte annars.

Monteringsställe för vattenpumpar

Den dränkbara pumparna finns i vattentanken.

10.2 Vattentank

Beroende på modell rymmer vattentanken mellan 97 l och 122 l.

- Av körsäkerhetsskäl och av registreringstekniska skäl måste volymen minskas under körning. När vatten tappas av med hjälp av ratten för säkerhetsavtappning (se avsnitt 10.2.4), kvarstår en restvolym på ca 20 l i vattentanken.

10.2.1 Påfyllningsöppning för dricksvatten, med lock

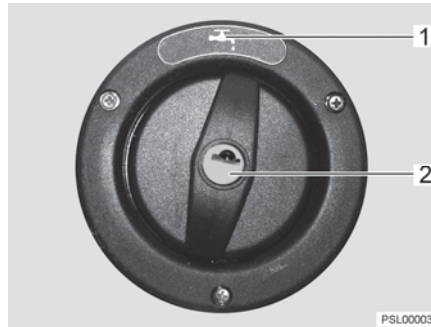

Bild 189 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten

Påfyllningsöppningen för dricksvatten är beroende på modell placerat på fordonets vänstra eller högra sida.

Påfyllningsöppningen för dricksvatten är märkt med symbolen "🔑" (Bild 189,1). Locket låses och låses upp med nyckeln till de utvändiga låsen (utvändiga luckorna).

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 189,2) och vrid ett kvarts varv moturs.
  - Locket tas av.
  - Fyll på vattentanken med dricksvatten.
- Stänga:**
- Skruva på locket till påfyllningsöppningen för dricksvatten.
  - Vrid nyckeln ett kvarts varv medurs.
  - Dra ut nyckeln.
  - Kontrollera att locket sitter ordentligt fast på påfyllningsöppningen för dricksvatten.

10.2.2 Påfyllning av vattensystem

- Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada efter senast en minut. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

- När vattentanken fylls på kan vattenmängden avläsas på panelen.

- Ställ fordonet vågrätt.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.

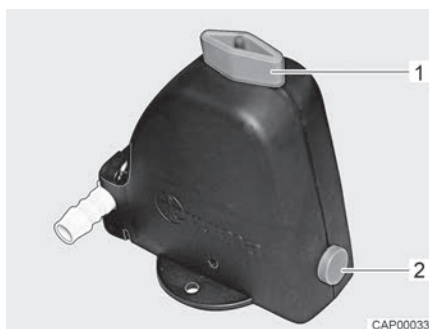

Bild 190 Säkerhets-/avtappningsventil öppen

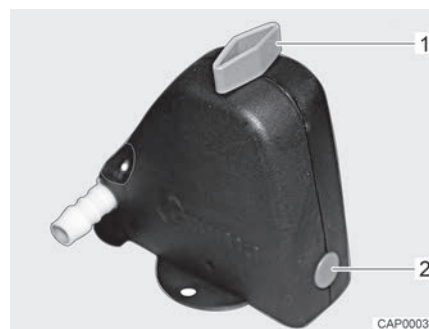

Bild 191 Säkerhets-/avtappningsventil stängd

- Stäng säkerhets-/avtappningsventilen. Ställ vredet (Bild 190,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 190,2). Den stängda säkerhets-/avtappningsventilen visas i Bild 191. Vid temperaturer lägre än 6 °C kan säkerhets-/avtappningsventilen inte stängas.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Stäng vattentankens utloppsöppning.
- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten på fordonets utsida.
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllnig används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas. Kallvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Stäng påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Kontrollera att vattentankens lock är tätt.

10.2.3 Fylla på vatten efteråt

- Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

Fyll vattentanken med dricksvatten enligt följande:

- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten (Bild 189).
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllnig används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Stäng påfyllningsöppningen för dricksvatten.

10.2.4 Minska vattenvolymen för körning

- Beakta fordonets högsta tekniskt tillåtna lastvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

Ratt

Ratten är monterad på vattentanken.

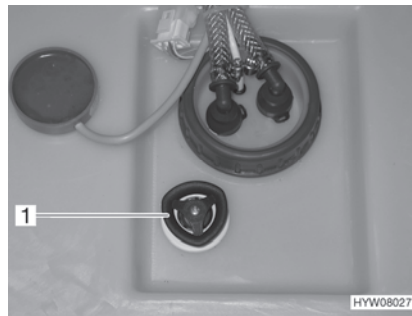

Bild 192 Vattentank med ratt

- Stänga:**
- Vrid ratten (Bild 192,1) på vattentanken medurs till stoppläget.
  - Fyll på vattentanken med dricksvatten.
- Öppna:**
- Vrid ratten (Bild 192,1) på vattentanken moturs till motståndet. Vattnet rinner ut tills ca 20 liter är kvar.

10.2.5 Tappa av vatten

Bild 193 Vattentank med ratt

- Vrid ratten (Bild 193,1) på vattentanken moturs mot motståndet till stoppläget för att öppna utloppsöppningen helt.

10.2.6 Tömma vattensystemet

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att 12 V-försörjningen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.

Töm och lufta vattensystemet enligt följande. Så här undviks frostsador och avlagringar:

- Ställ fordonet vågrätt.
- Stäng av 230 V-försörjning. För detta stäng av 230 V-säkring (se avsnitt 8.10.2). Den externa 230 V-anslutningen kan förbli ansluten för laddning av batteriet.
- Stäng av 12 V-försörjningen på panelen.
- Ta varmvattenberedningen ur funktion (se avsnitt 9.2.4).

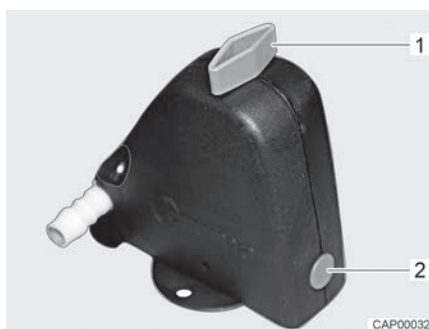

Bild 194 Säkerhets-/avtappningsventil stängd

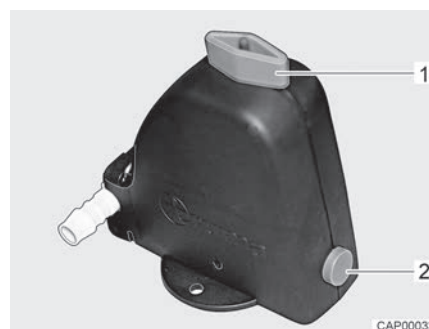

Bild 195 Säkerhets-/avtappningsventil öppen

- Öppna säkerhets-/avtappningsventil (Bild 194). Vrid vredet (Bild 194,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 194,2) skjuts ut. Den öppna säkerhets-/avtappningsventilen visas i Bild 195.
- Öppna vattentankens utlopp (se avsnitt 10.2.5).

- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Fäst handduschen upptill i duschläge.
- Håll upp vattenpumpen tills vattenledningarna är helt tömd.
- Kontrollera att vattentanken verkligen har tömts helt.
- Blås ut vattnet som är kvar i vattenledningarna (max. 0,5 bar). Drag då bort slangen från vattenpumpen och blås in i slangen.
- Rengör vattentanken och skölj den noga.
- Låt vattensystemet torka så länge som möjligt.
- När systemet har tömts ska alla vattenkranar vara öppna i mittläge.
- Låt säkerhets-/avtappningsventilen förbli öppen.

10.2.7 Monteringsställe för säkerhets-/avtappningsventil

Monteringsstället för säkerhets-/avtappningsventilen skiljer sig beroende på modell.

Modell	Monteringsställe ¹⁾
T58 / T135 T66S / T326 T67 / T448 T68 / T447 I67S / I338 I68 / I447	I den vänstra sittgruppens sittlåda bakom luckan
A60 / A132	I sängstommen bakom dörren till höger
A68 / A361 A70 / A464	I klädskalet nere
V60 / V132	I förvaringsskåpet under den tvärgående sängen
V66 / V337 V67S / V347	Under vänster säng, i det nedre facket i klädskalet (ta bort lock)
T7003S	I den vänstra sittgruppens sittlåda bakom luckan
T7003S / T335, T7433S / T457, T7433Q / T459, T7003S / T338	I kökets underskåp
T7033P	I den vänstra sittgruppens sittlåda
TS67 / T338S	I kökets underskåp

¹⁾ Anvisningarna till vänster och till höger ska alltid ses i korriktningen

10.3 Avloppstank

▷ Tillsätt så mycket frostskyddsmedel i avloppstanken (t. ex. koksalt) att avloppsvattnet inte kan frysa.

▷ Kokande vatten får aldrig hällas direkt i fatutloppet. Kokande vatten kan leda till deformationer och otäthet i avloppsvattensystemet.

▷ Avloppstanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

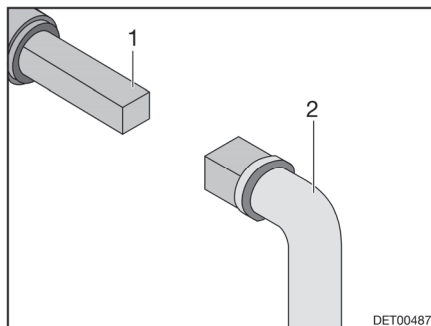

Bild 196 Handhavande avloppsventil

Avloppsventilen för tömning av avloppsvattnet är, beroende på modell, placerad på husbilens vänstra eller högra sida.

Fyrkant för att öppna avtappningskranen finns kan nås direkt under fordons golv.

Tömning:

- Sätt nyckeln (Bild 196,2) mot fyrkanten (Bild 196,1).
- För att öppna avtappningskranen vrid fyrkanten ett kvarts varv.
- Avloppstanken töms helt.
- För att stänga avloppsventilen vrid tillbaka fyrkanten till stopp.

10.4 Toalettrum

▷ Transportera ingen last i duschkaret. Duschkaret eller andra inredningsföremål i toalettrummet kan skadas.

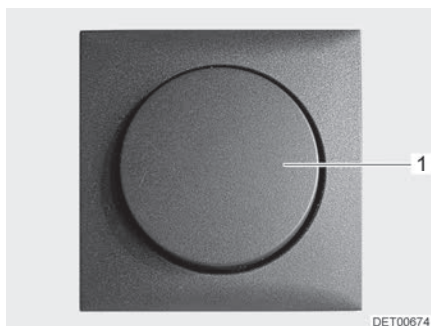

Bild 197 Ljusbrytare för toalettrum

Bild 198 Ljusbrytare för toalettrum

Vippknappen för toalettbelysningen är beroende på modell monterad på olika ställen i toalettrummet.

Toalettrumets ljusbrytare (Bild 197,1 eller Bild 198,1) sitter till exempel under badrumsskåpet eller under tvättstället.

- ▷ För att ventiler under eller efter duschning resp. för att torka blöta kläder skall toalettdörren stängas och toalettens taklucka eller fönster öppnas. Luften kan då cirkulera bättre.
- ▷ Stäng duschdraperiet för duschen helt så att inte något vatten kan tränga in mellan tvättrumets vägg och duschkaret.
- ▷ Ta bort tvålrester från duschkaret och tvättstället efter duschen, annars kan det bildas sprickor i duschkaret.
- ▷ Duschen bör torkas upp efter användning för att förhindra fuktangrepp.
- ▷ Ytterligare information om rengöring av toaletttrummet finns i avsnittet 11.2.

Bild 199 Klädstång för torkning av tvätt

Klädstång för torkning av tvätt

På den hopfällbara klädstången (Bild 199,1) under takluckan kan man hänga upp handdukar och tvätt på tork.

Duschgaller

Duschgallret är av massivt trä. Duschgallret skyddar duschkaret och ser till att golvet hålls torrt även efter att man har duschat.

Bild 200 Duschgaller

Var uppmärksam på följande för en lång livslängd:

- Lyft ur duschgallret (Bild 200,1) ur duschen innan du duschar.
- Lägg tillbaka duschgallret i duschkaret efter det att du har duschat.
- Behandla duschgallret med en luddfri trasa och vanlig träolja i fiberriktning (följ tillverkarens anvisningar).

10.5 Vario-toaletterum

- ▷ Vrid endast ut toaletterumsbeklädningens innerdel när toalettdörren är stängd.
- ▷ När du bygger om till duschkabin ska du utföra omvandlingsstegen i angiven ordningsföljd.
Om den lilla vridväggen vrids för tidigt hamnar den bakom den stora vridväggen och skador kan uppstå. Dessutom kan då våtutrymmesdörren inte längre öppnas.

- ▷ Beroende på modell kan Vario-toaletterummet vara spegelvänt monterat jämfört med denna bild. Ombyggnaden sker då likaså spegelvänt mot det visade Vario-toaletterummet.

Beroende på modell har fordonet ett Vario-toaletterum. Vario-toaletterummet kan enkelt byggas om så att man får en sluten duschkabin. Toaletten skyddas mot sprutvatten.

10.5.1 Vario-toaletterum med två vridväggar

Bild 201 Toalettstol, vriden mot väggen

Bild 202 Stor vridvägg, vriden

Ombyggnad till duschkabin:

- Vrid toalettstolen mot väggen (Bild 201).
- Innan du beträder våtutrymmet: Vrid den stora vridväggen (Bild 202,1) åt sidan med det monterade tvättstället.

Bild 203 Liten vridvägg, vriden

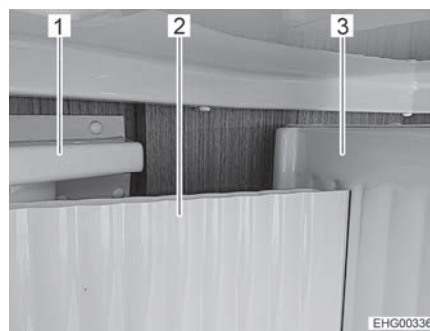

Bild 204 Korrekt läge för den lilla vridväggen

- Beträd våtutrymmet.
- Stäng våtutrymmesdörren (Bild 203,1 och Bild 204,1).

▷ Placera **alltid** den lilla vridväggen (Bild 203,2 och Bild 204,2) **framför** den stora vridväggen (Bild 204,3)! Tryck **inte** den lilla vridväggen **bakom** den stora vridväggen! Annars finns det risk för att man blir inlåst i våtutrymmet eftersom våtutrymmesdörren kanske inte längre kan öppnas.

■ Vrid den lilla vridväggen (Bild 203,2 och Bild 204,2). Den lilla vridväggen är i rätt läge när den står framför den stora vridväggen (Bild 204,3).

▷ Torka duschkaret efter duschandet. Det får inte bli något vatten kvar i duschkaret.

▷ Rikta inte vattenstrålen direkt mot våtutrymmets väggar, mot väggbeklädnader, mot plisségardiner eller mot toaletten.

▷ Placera inte handduschen i duschkaret medan vattnet rinner från den.

▷ När våtutrymmet rengörs med hjälp av handduschen: Håll ett avstånd på minst 30 cm till alla ytor.

▷ Vid rengöring av våtutrymmet kan vatten rinna ut genom våtutrymmesdörren och komma in i vagnens bodel. Torka upp utspillt vatten omedelbart. Dessutom kan vatten passera genom toaletten till uppsamlingskärlet. Töm i så fall uppsamlingskärlet. Uppsamlingskärlet är åtkomlig via toalettluckan på utsidan av fordonet.

10.5.2 Vario-toaletttrum med vridvägg och plisségardin

Bild 205 Toalettstol, vriden mot väggen

Bild 206 Stor vridvägg, vriden

Ombyggnad till duschkabin:

■ Vrid toalettstolen mot väggen (Bild 205).

■ Innan du beträder våtutrymmet: Vrid den stora vridväggen (Bild 206,1) åt sidan med det monterade tvättstället.

Bild 207 Plisségardin, stängd

- Beträd våutrymmet.
- Stäng våutrymmesdörren.
- Stäng plisségardinen (Bild 207,1). Dra plisségardinen mot den stora vridväggen (Bild 207,2) tills magnetspärren håller plisségardinen på plats.

- ▷ Torka duschkaret efter duschandet. Det får inte bli något vatten kvar i duschkaret.
- ▷ Rikta inte vattenstrålen direkt mot våutrymmets väggar, mot väggbeklädnader, mot plisségardiner eller mot toaletten.
- ▷ Placera inte handduschen i duschkaret medan vattnet rinner från den.
- ▷ När våutrymmet rengörs med hjälp av handduschen: Håll ett avstånd på minst 30 cm till alla ytor.
- ▷ Vid rengöring av våutrymmet kan vatten rinna ut genom våutrymmesdörren och komma in i vagnens bodel. Torka upp utspillt vatten omedelbart. Dessutom kan vatten passera genom toaletten till uppsamlingskärlet. Töm i så fall uppsamlingskärlet. Uppsamlingskärlet är åtkomlig via toalettluckan på utsidan av fordonet.

10.6 Toalett

- ▷ Belasta toaletten med maximalt 120 kg.
- ▷ Töm latrintanken när risk för frost föreligger och fordonet inte är uppvärmd.
- ▷ Att sätta sig på toalettens lock är ej tillåtet. Locket tål ej vikten av personer och kan gå sönder.
- ▷ Lämplig kemikalie används till toaletten. Ventilationen tar bort alla odörer, dock ej smuts och gaser. Smuts och gaser angriper gummipackningarna.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

- ▷ Latrintanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

10.6.1 Svängbar toalett

Toaletten spolas direkt via fordonets vattensystem.

Bild 208 Toalett

Toalettskålen kan vridas till önskad position. Ta tag i toalettens överdel (Bild 208,2) med händerna och vrid.

Kontrollenheten med spolknappen (Bild 208,1) är placerad i närheten av toalettskålen.

Nivåindikeringen (Bild 208,4) ändrar färg från grönt till rött när latrintanken måste tömmas.

- Spola:*
- Öppna spjället på toaletten före spolning. Skjut för detta spjällspaken (Bild 208,3) moturs.
  - För att spola, tryck på den blå spolknappen (Bild 208,1).
  - Efter spolning stängs spjället. Skjut för detta spjällspaken medurs.

10.6.2 Toalett med fast bänk

Toaletten spolas via fordonets vattensystem.

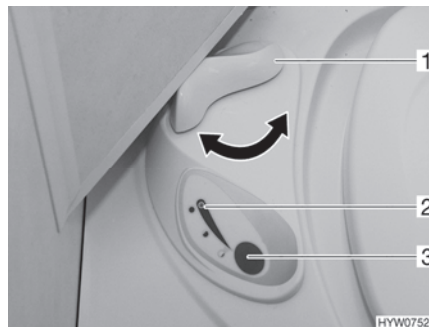

Bild 209 Kontrollenhet Thetford-toalett

- Spola:*
- Öppna spjället på Thetford-toaletten före spolning. Därtill vrids spjällspaken (Bild 209,1) moturs.
  - För att spola, tryck på den blå spolknappen (Bild 209,3).
  - Efter spolning stängs spjället. Därtill vrids spjällspaken (Bild 209,1) medurs.

Kontrolllampan (Bild 209,2) lyser när Thetford-kassetten måste tömmas.

10.6.3 Tömning av latrintank

- ▷ Latrintanken kan endast tas ut när spjället är stängt.

Bild 210 Lucka för latrintanken

Bild 211 Latrintank

- Skjut spjällspaken på toalettskålen medurs. Spjället stängs.
- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida. Stick för detta in nyckeln i låscylindern (Bild 210,1) i trycklåset och vrid den ett kvarts varv medurs.
- Dra ut nyckeln.
- Tryck samtidigt in de två trycklåsen (Bild 210,2) med tummarna och öppna luckan för latrintanken.
- Sväng luckan helt upp och ställ mjukt mot ytterväggen. Luckan hålls magnetiskt öppen.
- Drag upp fästbygeln (Bild 211,2) och drag ut latrintanken (Bild 211,1).
- Transportera latrintanken till en därför avsedd tömningsanläggning och töm den helt.

- ▷ Tryck med tummen på luftningsknappen för att tömma latrintanken helt.

10.6.4 Vinterdrift

- ▷ Använd inga frostskyddsmedel. Frostskyddsmedel kan skada toaletten.

Om toaletten, vattentanken och latrintanken (kassett) befinner sig på en frostskyddad plats i fordonet kan toaletten även användas vintertid.

Om toaletten, vattentanken och latrintanken (kassett) inte sitter på en frostskyddad plats i fordonet skall vattentanken, latrintanken och vattenledningarna tömmas vid risk för frost. På så sätt förhindrar man frostsador.

10.6.5 Tillfällig avställning

- ▷ Om toaletten inte skall användas under en längre tid skall vattentanken, latrintanken och vattenledningarna tömmas.

Stänga av toaletten tillfälligt:

- Tömma vattentanken.
- Använd toalettens spolmekanism tills inget vatten längre kommer in i toaletten. Observera att pumpen kan skadas senast efter en minut om den körs torr.
- Töm latrintanken.
- Spola ur latrintanken noggrant.
- Lämna tömningsröret på latrintanken öppet.
- Låt latrintanken torka så länge som möjligt.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets skötsel.

I slutet av detta kapitel hittar du kontrollistor med åtgärder som måste utföras om fordonet inte används under en längre tid.

11.1 Utvändig skötsel

11.1.1 Allmänt

Den normala utvändiga skötseln består av regelbunden tvätt. Hur ofta fordonet behöver tvättas beror på hur det används och under vilka omständigheter. I områden med kraftigt förorenad luft eller vid körning på saltade vägar måste fordonet tvättas oftare. Om fordonet utsätts för salthaltig och fuktig luft (kustområden, varmt och fuktigt klimat) skall fordonet också tvättas oftare.

Parkera helst inte under träd. De kådaliknande utsöndringarna som droppar ned från vissa träd gör att lacken mattas och kan påskynda eventuell korrosionsprocess.

Fågelspillning skall tvättas bort ordentligt med en gång eftersom syran i spillningen har en frätande effekt.

11.1.2 Tvätta med högtryckstvätt

- ▷ Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan skadas.
- ▷ Spruta inte direkt på utvändiga applikationer (dekorfilm) med högtryckstvätt. De utvändiga applikationerna kan lossna.
- ▷ Rikta inte högtryckstvättens vattenstråle mot fordonskameran.

Innan man tvättar fordonet med en högtryckstvätt är det viktigt att man läser igenom bruksanvisningen till högtryckstvätten.

När man tvättar fordonet med ett runt munstycke ska avståndet mellan fordonet och munstycket vara minst ca 700 mm.

Tänk på att vattenstrålen har ett högt tryck när den kommer ut ur munstycket. Om man inte följer alla anvisningar och använder högtryckstvätten på felaktigt sätt kan detta leda till skador på fordonet. Vattentemperaturen får inte överstiga 60 °C. Flytta vattenstrålen hela tiden, rikta den alltså inte en längre tid på ett och samma ställe. Rikta inte vattenstrålen direkt mot dörrspalter, elektriska komponenter, kontakter, tätningar, ventilationsgaller eller takluckor. Fordonet kan skadas eller vatten kan tränga in i de inre utrymmena.

11.1.3 Tvättning av fordonet

- ▷ Tvätta aldrig fordonet på en tvättgata. I kylskåpets ventilationsgaller, avgaskaminen eller i ventilationen kan det tränga in vatten. Fordonet kan skadas.
- Rengör endast fordonet på en tvättplats som är avsedd för tvätt av fordon.
- Undvik direkt solljus. Ta hänsyn till miljöaspekter.
- Rengör utvändig utrustning och plastkomponenter endast med en riklig mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- Tvätta fordonet med så riklig mängd vatten som möjligt och med hjälp av en tvättsvamp eller mjuk borste. Om smutsavlagringarna är svåra att avlägsna använd diskmedel.
- Lackerade yttre väggar kan även rengöras med rengöringsmedel för husbil.
- Efterbehandla regelbundet komponenter gjorda av glasfiberförstärkt plast med polermedel. Därvid elimineras risken att de glasfiberförstärkta plaskomponenterna gulnar och de utvändiga lackytorna får ett skyddande skikt.
- Behandla gummitätningar på dörrar och luckor med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.
- Behandla låscylindrar i dörrar och luckor till lastutrymmen med grafitpulver.

11.1.4 Fönsterrutor av akrylglas

Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga.

- ▷ Torka aldrig av torra akrylglasrutor eftersom dammkorn då kan skada ytan.
- ▷ Akrylglasrutor får endast rengöras med en stor mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- ▷ Använd aldrig fönsterputs med tillsatser av kemiska, polerande eller alkoholhaltiga ämnen. Detta leder till att fönstren åldras i förtid så att sprickor kan uppstå.
- ▷ Rengöringsmedel som används till bilkarosser (t. ex. för att avlägsna tjära eller silikon), får ej komma i beröring med akrylglas.
- ▷ Kör ej på tvättgator.
- ▷ Klistra inte fast dekalers på akrylglasrutorna.
- ▷ Efter rengöring av fordonets fönsterrutor av akrylglas skölj ordentligt ytterligare en gång med rent vatten.
- ▷ Behandla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.

- ▷ Som efterbehandling efter rengöringen rekommenderas akrylglasrengöringsmedel med antistatisk verkan. Mindre repor försvinner vid polering med akrylglaspolish. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

11.1.5 Underrede

Underredet på fordonet har delvis en beläggning av åldringsbeständigt underredsskydd. Om detta underredsskydd tar skada skall skadan omgående åtgärdas. Ytor som har en sådan beläggning ska inte behandlas med oljespray.

- ▷ Använd endast produkter som har godkänts av tillverkaren. Våra auktoriserade återförsäljare och serviceställen hjälper dig gärna.

11.1.6 Fotsteg

När fotsteget smörjs kan grova smutspartiklar fastna under resan och därmed störa fotstegets funktion eller skada fotsteget. Fotstegets rörliga delar får därför inte smörjas varken med fett eller olja.

11.1.7 Solcellsanläggning

- Rengör solpanelerna minst två gånger per år. Vid kraftig nedsmutsning, rengör solpanelerna oftare.
- Använd ljummet vatten och en mjuk trasa för att rengöra solpanelerna. Vid rengöring, utför en visuell kontroll av eventuella skador.
- Låt mer omfattande underhållsarbeten eller reparationer utföras av fackpersonal.

11.2 Invändig skötsel

- ▷ Behandla om möjligt genast fläckar.
- ▷ Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga (se avsnittet 11.1.4).
- ▷ Plastdetaljerna i toalett- och bodelsutrymmen kräver på grund av sin känslighet en mycket noggrann behandling. Lösningsmedel eller rengöringsmedel som innehåller alkohol, samt skurmedel, får ej användas. På så sätt undviks förspridning och sprickbildning.
- ▷ Hårfärgningsmedel, nagellack, cigarettaska och liknande substanser kan ge fläckar eller missfärgningar på plastdetaljer som inte går bort. Därför ska det undvikas att dessa substanser kommer i kontakt med plastdetaljer. Om dessa substanser ändå kommit i kontakt med plastdetaljer ska de omedelbart avlägsnas.
- ▷ Inga frätande medel får hållas i avloppsöppningarna. Kokande vatten får ej hållas i avloppsöppningarna. Frätande medel eller kokande vatten skadar avloppsrör och vattenlås.
- ▷ För rengöring av toaletten och vattensystemet samt för avkalkning av vattensystemet får ättika ej användas. Ättika kan skada tätningar eller delar av anläggningen. Vid avkalkning använd konventionella avkalkningsmedel.
- ▷ Var sparsam med vattnet. Torka upp utspillt vatten.
- ▷ Dammsug mattor och stoppningar regelbundet med en lämpligt dammsugarborste.

► För information om användningen av underhållsmedel står våra agenturer och serviceställen till förfogande.

- Rengör möbelytor, skåphandtag, lampor och samtliga plastdetaljer i toalett- och bodel med vatten och en mjuk tygtrasa. Ett mildt rengöringsmedel kan tillsättas vattnet. Använd vid behov möbelpolish för att behandla lackytorna.
- Tyget till dynorna kan rengöras med skumtvätt eller med skummet från ett mildt tvättmedel. Skydda dynorna för direkt sol så att tyget inte bleknar.
- För gardiner och draperier rekommenderas kemtvätt.
- Heltäckningsmattan skall dammsugas regelbundet och rengöras med speciellt mattskum om det behövs.
- Rengör PVC-golvbeläggning med ett mildt, såpa-rengöringsmedel avsett för PVC-golv. Heltäckningsmattan får ej läggas på det våta PVC-golvet. Heltäckningsmatta och PVC-golvbeläggning kan klibba fast vid varandra.
- Skura aldrig diskhon och gasspisen med skurpulver. Undvik allt som skulle kunna leda till repor.
- Rengör diskholocket för hand.
- Rengör endast gasspisen med en fuktig trasa. Vatten får ej tränga ned gasspisens öppningar. Vattnet kan skada gasspisen.
- Insektskydd-vävnad på dörren, fönstren och takluckor: Ta bort insekt- eller smutsrester omedelbart. Annars kan vävnaden skadas. Getingar eller fåglar orsaka skador när de käkar de fastsittande resterna. För rengöring av insektskydd-vävnaden rekommenderas det en fuktig mikrofiber-trasa. Använd endast rengöringsmedel, om de är pH-neutrale och inte innehåller lösningsmedel. Vid behov kan du först rengöra med en mjuk borste eller med en fin borstdel på dammsugaren.
- Mörkläggningsrullgardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Plisségardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Säkerhetsbältena kan i utrullat läge rengöras med en varm tvållösning. Innan de rullas upp måste säkerhetsbältena ha torkat helt.

11.3 Vattensystem

11.3.1 Rengöra vattentanken

- Tömma vattentanken och stäng utloppsöppningen.
- Tag av vattentankens lock.
- Fyll på vatten med lite diskmedel i vattentanken (använd inte skurmedel).
- Borsta vattentanken med en vanlig diskborste, tills det inte längre finns någon synlig beläggning.
- Borsta likaså av pumphuset.
- Rengör om möjligt färskvattensonderna för hand genom rengöringsöppningarna.
- Spola vattentanken med rikligt med dricksvatten.

- ▷ Om det inte är möjligt på grund av vattentankens utformning att rengöra vattentanken mekaniskt: Använd ett lämpligt kemiskt rengöringsmedel.

De auktoriserade återförsäljarna hjälper gärna till med att välja ett lämpligt rengöringsmedel.

Följ användaranvisningarna från tillverkaren av rengöringsmedlet.

11.3.2 Rengöra vattenledningar

- ▷ Använd endast godkända rengöringsmedel från fackhandlare.
- ▷ Rengöringsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshanterar på fackmannamässigt sätt.

- Tömma vattensystemet.
- Stäng alla utloppsöppningarna och avtappningskranar.
- Fyll på en blandning av vatten och rengöringsmedel i vattentanken. Följ tillverkarens anvisningar om blandningsförhållande.
- Öppna avtappningskranarna en åt gången.
- Låt avtappningskranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Stäng avtappningskranarna igen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge varmt och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge kallt och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Spola flera gånger på toaletten.
- Låt rengöringsmedlet verka enligt tillverkarens anvisningar.

- Tömma vattensystemet. Samla då upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.
- Fyll och töm hela vattensystemet flera gånger med dricksvatten för att spola ur det.

11.3.3 Desinficera vattensystemet

- ▷ Använd endast godkända desinfektionsmedel från fackhandlare. Kontrollera att det är säkert för människor och djur.
- ▷ Desinfektionsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och desinfektionsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.

Vid desinficering av vattensystemet gör du på samma sätt som vid rengöring av vattenledningarna (se avsnitt 11.3.2). Använd desinfektionsmedel i stället för rengöringsmedel.

11.3.4 Avloppstank

Fordonets avloppstank ska rengöras efter varje användning.

Rengöra:

- Tömma avloppstanken.
- Spola avloppstanken ordentligt med färskvatten.
- Rengör, om möjligt, avloppsvattensonderna för hand genom rengöringsöppningen.

11.4 Skötsel vid fordonsdrift på vintern

Saltet på vägarna leder till skador på underredet och de delar som utsätts för sprutvatten. Vi rekommenderar att tvätta fordonet oftare på vintern för att skölja bort saltet. Speciellt viktigt är det att rengöra mekaniska komponenter och delar som har ytbehandlats och naturligtvis även hela undersidan av fordonet.

- ▷ Vid risk för frost skall värmen alltid vara på med min 15 °C. Ställ in cirkulationsfläkten (i förekommande fall) på automatik. Vid extrema utetemperaturer bör man även lätt öppna alla skåpluckor och möbeldörrar inomhus. Den inströmmande varmluften kan förhindra frysning t. ex. av vattenledningar och bildning av kondensvatten i förvaringsutrymmena.
- ▷ Vid risk för frost, täck också fönstren på fordonets utsida över natten med vinterisoleringsmattor.

11.4.1 Förberedelser

- Kontrollera fordonet med avseende på lackskador och rost. Åtgärda skadorna vid behov.
- Se till att det inte kan komma in vatten i ventilationsöppningarna på golvet eller i värmesystemet.
- Skydda underredets metalldelar mot rost med ett skyddsmedel med vaxbas.
- Konservera lackerade ytterväggar med lämpligt medel.

11.4.2 Vinterdrift

Under användning på vintern uppstår det kondensvatten i fordonet vid låga temperaturer. För att få en god rumsluftkvalitet och förhindra skador p.g.a. kondensvatten, måste man lufta fordonet ordentligt.

- Ställ vämen på högsta effekt under fordonets uppvärmningsfas och öppna takförvaringsskåp, gardiner och rullgardiner. Därigenom får man optimal luftning.
- Ta bort alla täcken och kuddar på mornarna, lufta förvaringsboxarna och torka fuktiga ställen.

- ▷ Torka bort kondensvatten, om det trots detta bildas något.

11.4.3 Efter vintern

- Tvätta underredet och motorn noga. Därigenom avlägsnas tömedel (salt, lutrester), som kan orsaka korrosion.
- Tvätta fordonets utsida och konservera plåten med vanligt bilvax.

11.5 Avställning

11.5.1 Tillfällig avställning

- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Tänk på att vattnet blir dåligt redan efter relativt kort tid.
- ▶ Kabelskador orsakade av djur kan leda till kortslutning. Brandfara!

Djur (särskilt möss) kan orsaka stora skador i fordonet. Detta gäller framför allt om djuren får vara kvar ostörda i det uppställda fordonet.

Djuren kan obemärkt komma in i fordonet och gömma sig där.

Kontrollera regelbundet om det finns spår av djur eller skador i fordonet för att undvika större skador förorsakade av djur. Detta bör särskilt göras ca 24 timmar efter uppställningen av fordonet.

Tag kontakt med din auktoriserade återförsäljare eller ett serviceställe om du hittar spår av djur i fordonet. Om kabelskador uppstår kan det leda till kortslutning. Fordonet kan börja brinna.

Innan avställning skall checklistan gås igenom:

Basfordon

Åtgärd	Utförd
Tanka bränsletanken helt full. Därigenom kan korrosionsskador i bränslesystemet förhindras	
Fordonet ställs på bockar för att avlasta hjulen, alternativt kan fordonet förflyttas lite var 4:e vecka. Där igenom förhindras "fyrkantiga" hjul och skador på lagren	
Skydda däcken mot direkt solljus. Risk för sprickbildning!	
Pumpa däcken till rekommenderat max. tryck	
Fordonets underrede skall kunna ventileras fritt	
▷ Fukt eller syrebrist, orsakad av t. ex. övertäckning med plastfolie kan förorsaka optiska förändringar på underredet.	
Dessutom måste anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet beaktas	

Påbyggnad

Förslut alla skorstenar med passande lock och täta alla andra öppningar (utom inbyggda ventilationer). På så sätt förhindrar man att djur (t. ex. möss) kommer in	
För att undvika att det bildas kondensvatten, och till följd därav mögel, ska innerrummet, alla utifrån tillgängliga förvaringsutrymmen och uppställningsplatsen (t. ex. garage) vådras var 3:e vecka	

Invändigt

Dynorna ställs upp för ventilering och täcks över	
Rengör kylskåpet	
Kylskåpsdörren och frysacket hålls något öppna	
Leta efter spår av djur i fordonet	
Koppla bort den platta bildskärmen från elnätet och ta ev. ut den ur fordonet	

Gasanläggning

Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan	
Stäng alla gasavstängningsventiler	
Gasflaskorna skall alltid tas ut ur gasboxen, även om de är tomma	

Elektrisk anläggning

Bodels- och startbatteri laddas fulla	
▷ Före tillfällig avställning skall batteriet laddas minst 20 timmar.	
Koppla från bodelsbatteriet från 12 V-nätet. Koppla från batteri-brytare på el-blocket (se kapitel 8)	

Vattensystem

Tömma hela vattensystemet. Restvatten i vattenledningarna blåses ut (max. 0,5 bar). Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt alla avtappningskranar vara öppna. Hänvisningarna i kapitel 10 skall beaktas	

11.5.2 Avställning över vintern

Kompletterande åtgärder är erforderliga vid avställning över vintern:

	Åtgärd	Utförd
Basfordon	Rengör karossen och underredet grundligt och spruta på varmvax eller konservera med lackmedel	
	Bränsletanken fylls med vinterdiesel	
	Frostskyddet i kylvattnet kontrolleras	
	Åtgärda lackskador	
	Fyll frostskydd i rengöringsvattnet för vindrutor	
Påbyggnad	Tvätta fordonets utsida noga	
	Håll ventilationen öppen	
	Rengör och smörj de inbyggda stöden	
	Rengör och smörj alla gångjärn på dörrar och luckor	
	Spärrar penslas med olja eller glycerin	
	Behandla alla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln	
	Låscylindrar smörjes med grafitpulver	
Invändigt	Fäll upp avfuktaren (Granulat)	
	Tag ut dynor och madrasser ur fordonet och förvara dem på ett torrt ställe	
	Vädra fordonets inre ungefär var 3:e vecka	
	Töm alla skåp och förvaringsutrymmen och öppna alla luckor dörror och lådor	
	Rengör fordonets inre grundligt	
	Vid risk för frost ska den platta bildskärmen tas ut ur fordonet	
Elektrisk anläggning	Ta ut startbatteri och bodelsbatteri och förvara dem frostfritt (se kapitel 8) samt anslut fordonet till en 230 V-försörjning. Före borttagningen ska säkringarna tas ur bodelsbatteriet	
Vattensystem	Rengör vattensystemet med rengöringsmedel som godkänts av en fackhandel	
Fordonet i sin helhet	Lägg upp skyddspresenningarna så att ventilationöppningarna inte täcks eller använd luftgenomträngbara presenningar	

11.5.3 Idrifttagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning

Innan idrifttagande skall checklistan gås igenom:

	Åtgärd	Utförd
Basfordon	Däcktryck kontrolleras	
	Kontrollera reservhjulets däcktryck (i förekommande fall)	
Påbyggnad	Fotstegets vridlager rengörs	
	Kontrollera de inbyggda stödens funktion	
	Kontrollera dörrarnas, fönstrens och takluckans funktion	
	Funktionskontroll av samtliga utvändiga lås, som t. ex. luckor till last-/förvaringsutrymmen, påfyllningslock och ingångsdörr	
	Leta efter spår av djur i fordonet	
	Ta bort övertäckning från skorstenen (i förekommande fall)	
	Ta bort vinterövertäckning på kylskåpets ventilationsgaller (i förekommande fall)	
Gasanläggning	Gasflaskorna ställs i gasboxen, spänns fast och ansluts till gastryckregulatorn	
Elektrisk anläggning	Anslut 230 V-försörjning via uttaget på utsidan	
	Sätt in bodelsbatteriet och startbatteriet, sätt i säkringarna i bodelsbatteriet och ladda upp batterierna helt	
	▷ Ladda batteriet minst 20 timmar efter avställning.	
	Anslut bodelsbatteriet till 12 V-nätet. Sätt på batteri-brytare på el-blocket (se kapitel 8)	
	Kontroller att den elektriska anläggningen fungerar t. ex. inomhusbelysning, vägguttag och elektriska apparater	
Vattensystem	Desinficera vattenledningar och vattentank	
	Funktionen av avloppstankens manöverspak kontrolleras	
	Stäng avtappningskranar och vattenkranar	
	Kontrollera vattensystemet på täthet	
Fast installerade apparater	Kontrollera funktionen hos fast installerade apparater	

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du anvisningar för officiella prover, samt inspektions- och underhållsarbeten på fordonet.

I slutet av kapitlet finns viktiga anvisningar för reservdelsanskaffning.

12.1 Officiella prover

Beroende på nationell lagstiftning måste följande officiella prover genomföras regelbundet:

- Huvudundersökning
- Avgasundersökning
- Gasanläggningsprov

Provintervallen enligt de nationella bestämmelserna måste följas. Fordonsmonterade provmärken anger när nästa prov måste utföras.

Till exempel gäller följande bestämmelse för Tyskland:

Från och med den 1 april 2022 upphör skyldigheten att prova gasanläggningen som en del av huvudbesiktningen (HU). Istället ska ett oberoende gastest (enligt arbetsblad för DVGW G 607) utföras för campingfordon (husbilar och husvagnar). Gastestet ska intygas med en korrekt ifylld gul testbok och ett giltigt provmärke på fordonet.

Besök följande webbplatser för att få mer information om gastestning och med vilka intervaller sådana måste utföras:

- Tysklands federala ministerium för digitala frågor och transport (BMDV): www.bmvi.de
- Tysk teknisk och vetenskaplig förening för gas och vatten (DVGW): www.dvgw.de
- Tysk förening för flytande gas (DVFG): www.dvfg.de

Så länge lagen inte reglerar med vilka intervall gastestet ska utföras rekommenderar DVGW ett test vartannat år.

Många campingplatsinnehavare kräver bevis på ett giltigt gastest när de tilldelar en plats.

- ▷ Ändringar av gassystemet måste kontrolleras av en certifierad expert på gasanläggningar.
- ▷ Även på icke-registrerade fordon krävs ett prov av gasanläggningen.

12.2 Inspektioner

Som alla tekniska apparater och maskiner måste fordonet undersökas med jämna mellanrum.

Dessa inspektioner måste utföras av fackpersonal.

För dessa arbeten krävs speciella fackkunskaper som inte kan förmedlas inom ramen för denna instruktionsbok. Dessa fackkunskaper står till förfogande hos serviceställen. Erfarenheter samt teknisk utbildning om installationer och verktyg som regelbundet lämnas av fabriken borgar för en fackmannamässig inspektion av fordonet enligt senaste rön.

Servicestället som utför arbetet bekräftar de genomförda arbetena.

Inspektion av chassi bekräftas i chassitillverkarens kundservicehäfte.

- ▷ Beakta inspektionerna som anges av tillverkaren och genomför inspektioner med föreskrivna intervall. Därigenom upprätthålls fordonets värde.
- ▷ Bekräftelsen av genomförda inspektioner gäller även som bevis vid ev. skador och garantiärenden.

12.3 Underhållsarbeten

Som alla tekniska apparater och maskiner kräver även ett fordon underhåll. Omfattningen och intervallerna står i förhållande till i vilken miljö och hur ofta fordonet används. Om fordonet utsätts för krävande situationerna ökar naturligtvis underhållets omfattning och intervallerna blir kortare.

På basfordonet och de fast installerade apparaterna ska underhållet utföras i den intervall som anges i resp. instruktionsbok.

12.4 Byte av glödlampor, utvändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts måste den därför först svalna.
- ▶ Glödlampor ska förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glaset får inte användas. Glödlampan kan explodera.

- ▷ Rör inte en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygtrasa när du sätter i den.
- ▷ Endast glödlampor av samma typ och med rätt wattal får användas.
- ▷ Om lampornas lysdioder är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

Glödlamptyper

I fordonet används olika typer av glödlampor. Nedan beskrivs bytet av de olika typerna av glödlampor.

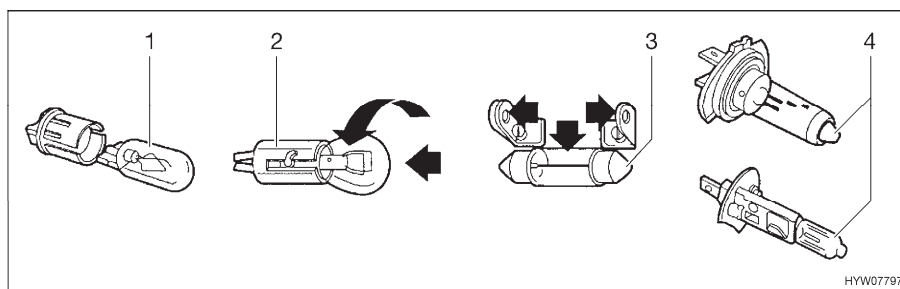

Bild 212 Glödlamptyper

Pos. i Bild 212	Sockettyp/lamptyp	Byta
1	Instickssockel	Dra ut för att ta ut glödlampan
		Skjut in i hållaren med lätt tryck för att sätta in glödlampan
2	Bajonettsöcket	Tryck ned och vrid moturs för att ta ut glödlampan
		Sätt in i hållaren och vrid medurs för att sätta in glödlampan
3	Cylindriska glödlampor	Böj försiktigt ut lamphållarens kontakter för att ta ut och sätta in den
4	Halogenglödlampa	Lossa hållfjädrarna för att ta ut den
		Haka fast hållfjädrarna igen när lampan har satts in

12.4.1 Belysning front

T-modell, A-modell, V-modell

Lysen för halvljus, helljus och parkeringsljus såväl som för körriktningsvisare är delar av basfordonet. Byte av glödlampor beskrivs i instruktionsboken för basfordonet.

12.4.2 Belysning bak

- ▷ Alla bakljus är utformade med lysdiodteknik.
- ▷ När lysdioderna i bakljusen är defekta, kontakta tillverkarens servicepartners, någon annan kvalificerad servicepartner eller en fackverkstad.

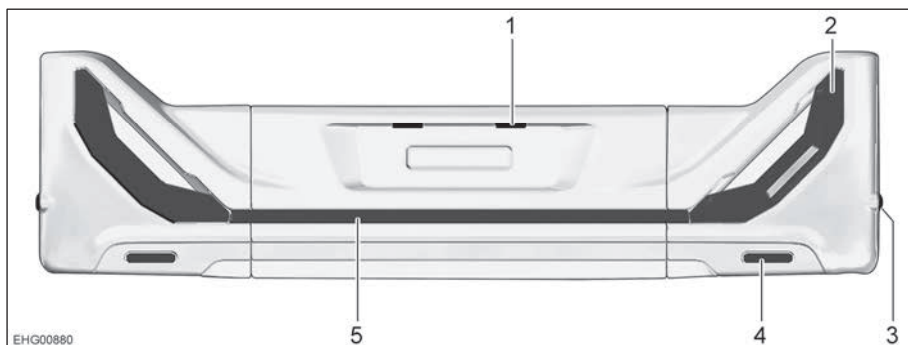

Bild 213 Bakbelysning

- 1 Nummerplåtsbelysning
- 2 Multifunktionslampa
- 3 Sidomarkeringslampa
- 4 Reflektor
- 5 Bridge-Light (tilläggsutrustning)

De enskilda komponenterna för multifunktionslampan visas på Bild 214.

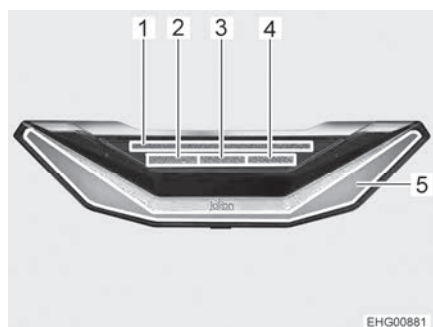

Bild 214 Multifunktionslampa (gammal bakljushållare)

- 1 Körriktningsvisare
- 2 Dimbakljus
- 3 Backljus
- 4 Bromsljus
- 5 Bakljus

Alternativ belysning bak

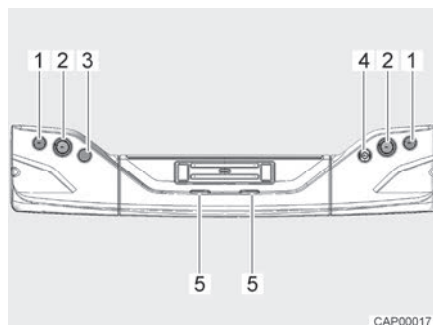

Bild 215 Belysning bak

- 1 Bromsljus/bakljus
- 2 Körriktningsvisare/reflektor
- 3 Dimbakljus
- 4 Backljus
- 5 Nummerplåtsbelysning

Alla baklyktornas glödlampor byts enligt beskrivningen nedan.

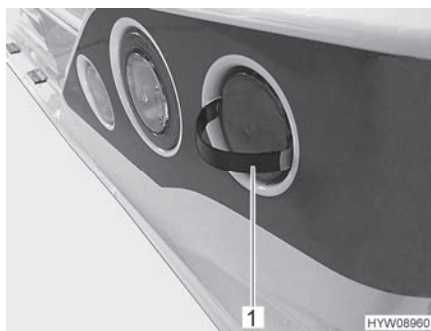

Bild 216 Ta av locket

- Sätt in de medföljande verktygens spår (Bild 216,1) som visas bredvid locket.
- Dra av locket med verktyget.
- Byt glödlampan.
- Tryck på skyddet med ett lätt tryck på lampan tills det griper i.

12.5 Byte av belysning, insida

- ▷ Ta in i en ny belysning med fingrarna. Använd en trasa när du sätter i den nya belysningen.

Bild 217 LED-taklampa (exempel)

Bild 218 Infälld LED-lampa (exempel)

Bild 219 LED-lampa (exempel)

Bild 220 Förtältsbelysning

- ▷ LED-lamporna har en mycket lång livslängd. De behöver normalt inte bytas ut.

Lampbyte: ■ Kontakta en återförsäljare eller ett serviceställe.

12.6 Reservdelar

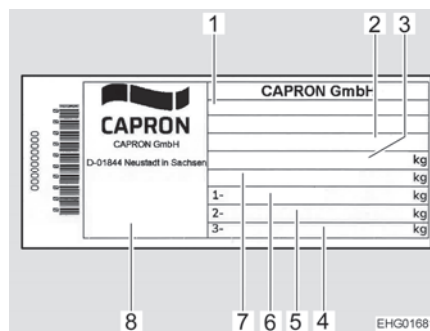

- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Den tilläggsutrustning och de originalreservdelar som vi rekommenderar är speciellt konstruerade och godkända för fordonet. Återförsäljare säljer dessa produkter. Återförsäljarna är väl informerade om tekniska detaljer och utför fackmannamässiga arbeten.
- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader etc, som inte har godkänts av oss, kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av oss. Detta gäller även för otillåtna ändringar på fordonet.

Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad. Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och serviceställen.

Ange serienummer och fordonstyp vid beställning av reservdelar hos återförsäljaren.

12.7 Typskylt

- 1 Godkännandennummer
- 2 VIN tillverkare steg 1
- 3 Högsta tekniskt tillåtna lastvikt
- 4 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 3
- 5 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 2
- 6 Tekniskt tillåten maximal axelbelastning axel 1
- 7 Högsta tekniskt tillåtna lastvikt för fordonskombinationen
- 8 Påbyggnadsnummer

Bild 221 Typskylt

Typskylten (Bild 221) med serienumret sitter på B-stolpen på passagerarsidan.

Typskylten får ej avlägsnas. Typskylten:

- Identifierar fordonet
- Är ett redskap vid beställning av reservdelar
- Dokumenterar fordonshållaren tillsammans med fordonshandlingarna

- ▷ V.g. ange alltid **serienumret** när du kontaktar kundservice.

12.8 Varnings- och hänvisningsetiketter

På och i fordonet finns varnings- och hänvisningsetiketter. Varnings- och hänvisningsetiketterna är till för säkerheten. Etiketerna måste alltid synas och vara läsbara.

- ▷ Extra etiketter kan beställas hos en auktoriserad återförsäljare eller hos servicestället.

12.9 Reservnycklar

Om du behöver beställa reservnycklar är följande uppgifter viktiga:

Nycklar för:	Vad behöver du:	Var beställer du nyckeln:
Basfordon Fiat	Chassinummer	Aukt. Fiat-verkstad
Basfordon Citroën	Chassinummer	Aukt. Citroën-verkstad
Påbyggnad	Serienummer, chassinummer, 2:a nyckel eller nyckelnummer	Återförsäljare

12.10 Återförsäljare

Vänd dig till en auktoriserad återförsäljare och serviceställe om du behöver reservdelar till fordonet.

Adresser och telefonnummer till auktoriserade återförsäljare och serviceställen hittar du på tillverkarens hemsida på Internet.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets däck.

I slutet av kapitlet finner du en tabell där du kan se det rätta däcktrycket för ditt fordon.

13.1 Allmänt

- Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.6).

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.
- ▷ Fordonet har slanglösa däck. Sätt aldrig in slangar i dessa däck.
- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Beroende på utförande är fordonet som standard endast utrustade med en däckreparationssats.
- ▷ Om du har fått en punktering ska du ställa fordonet i vägkanten. Ställ upp en varningstriangel vid fordonet. Varningsblinkers sätts på.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren. Det fyrsiffriga DOT-numret på däcksidan anger tillverkningsdatum. De första två siffrorna står för veckan de andra två för tillverkningsåret.
Exempel: (0722) Vecka 7, år 2022.
- ▷ På fordon baserade på Stellantis finns bogseröglan och skruvmejsel i förarhytten på passagerarsidan (Bild 222).
- ▷ På Ford-baserade fordon finns bogserögla och skruvmejsel i instegsområdet på passagerarsidan. (Bild 223).

Bild 222 Bogserögla och skruvmejsel (basfordon Stellantis)

Bild 223 Bogserögla och skruvmejsel (basfordon Ford)

Beakta:

- Kontrollera regelbundet (varannan vecka) däckens slitage, mönsterdjup och eventuella yttre skador.
- Observera det lagligt föreskrivna mönsterdjupet.
- Använd alltid däck av samma konstruktion, fabrikat och utförande (sommardäck eller vinterdäck).

- Endast däck som är tillåtna för fälgtypen får användas. De tillåtna fälg- och däcktyperna för fordonet finns i fordonets fordonshandlingar, men även de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena står gärna till tjänst.
- Om du har nya däck bör du köra de första 10 milen med relativt låg hastighet, eftersom däcken behöver en viss körsträcka för att "greppa" ordentligt.

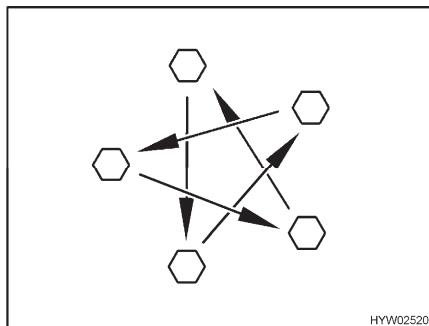

Bild 224 Dra åt hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis

- Kontrollera regelbundet att hjulmuttrarna eller hjulbultarna är ordentligt åtdragna. Om du har bytt däck ska hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt på nytt korsvis (Bild 224) efter 5 mils körning.
- Då nya eller nylackerade fälgar används bör hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter ca 100 till 500 mil.
- Vid avställning eller under längre stillastående undvik att däcken plattas till och får skador på hjullagren:
Palla upp fordonet så att hjulen avlastas, eller flytta fordonet var fjärde vecka för att förändra hjulens läge.

13.2 Val av däck

► Risk för dödsolyckor!

Fel däck kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras under körning.

- ▷ Om däck används som inte är godkända för fordonet kan körtillståndet bli ogiltigt och försäkringen upphöra att gälla. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

De däckstorlekar som godkänts för ditt fordon står i fordonshandlingarna, uppgifter om detta erhålls även hos de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena. Varje däck bör passa det fordon som det ska användas för. Detta gäller framför allt för dess yttre mått (diameter, bredd), vilka visas i den omnämnda storleksbeteckningen. Vidare bör däcken uppfylla kraven för varje fordon vad gäller vikt och hastighet.

Vikten utgår från den högsta tekniskt tillåtna vikten på axeln som fördelas mellan två däck. Den maximala lastkapaciteten för ett däck visas genom dess lastindex (= LI, referens för lastkapacitet).

Maximal tillåten hastighet för ett däck (med maximal lastkapacitet) bestäms genom dess hastighetsindex (= GSY, symbol för hastighet). Lastindex och hastighetsindex bestämmer däckets användaregenskaper. Detta utgör en del av den fullständiga, normaliserade dimensionsbeteckningen för varje däck. Dessa däckuppgifter bör överensstämja med dem i fordonshandlingarna.

13.3 Beteckningar på däck

215/70 R 15C 109 Q
(exempel)

Beteckning	Förklaring
215	Däckens bredd i mm
70	Däckens förhållande höjd till bredd i procent
R	Typ av däck (R = radial)
15	Fälgarnas cirkeldiameter
C	Commercial (transport)
109	Referens för lastkapacitet av enkeldäcken
Q	Hastighetssymbol (Q = 160 km/h)

13.4 Användning av däck

- Köra över kantsten i trubbig vinkel. Däcken slits annars i vissa fall på sidorna. Om man kör över ett kantsten i spetsig vinkel kan detta skada däckerna och dessa kan som följd gå sönder.
- Kör långsamt över uppstående brunnslöck. Annars kan däckerna i vissa fall klämmas. Om man kör över ett brunnslöck i hög hastighet kan detta skada däckerna och dessa kan som följd gå sönder.
- Stötdämparen bör regelbundet kontrolleras. Att resa med stötdämparna i dåligt skick orsakar tydligt ökat slitage.
- Vid ojämnt profilslitage, kontakta kundtjänst.
- Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan inom några få sekunder skadas och som följd explodera.
- Kör på ett skonsamt sätt för däckerna. Undvik kraftiga bromsningar, rivstarter och körning på dåliga vägar.

13.5 Åtdragningsmoment

Se åtdragningsmoment i basfordonets instruktionsbok

13.6 Däcktryck

- ▶ För lågt däcktryck leder till att däck överhettas. Däcket kan skadas.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.
- ▶ Använd endast ventiler som är godkända för föreskrivet däcktryck.
- ▶ Använd endast däck som anges i fordonets registreringsdokument.

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.

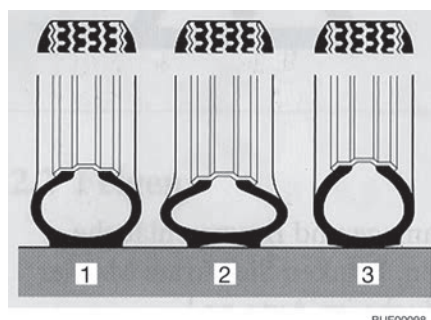

- ▷ Hänvisningsetiketter med önskat däcktryck är fästa på insidan av B-stolpen (se Bild 226).

Däckens bärighet och därmed hållfastheten hänger direkt samman med däcktrycket. Luft är ett flyktigt medium som även släpps ut ur däck.

Som tumregel gäller att tryckförlusten för ett fullpumpat däck är 0,1 bar/två månader. Kontrollera däcktrycket regelbundet för att undvika att däcken skadas eller punkteras.

Däckets kontaktyta varierar beroende på däcktrycket.

- 1 Rätt däcktryck
- 2 För lågt däcktryck
- 3 För högt däcktryck

Bild 225 Däckets kontaktyta

- ▷ Uppgifterna om respektive lufttrycksvärde gäller för lastade fordon kalla däck.
- ▷ På varma däck är trycket högre än på kalla däck. Därför ska det korrekta däcktrycket kontrolleras när däcken är kalla.
- ▷ Lufttrycket anges i bar.
- ▷ Över 4,75 bar krävs en luftventil av metall.
- ▷ Vid däckbyte rekommenderar vi byte till "modell Camping".

Fordonen anpassas kontinuerligt till senast kända teknik. Därför kan det vara möjligt att vi ännu ej har kunnat tagit hänsyn till en ny däcksdimension i denna tabell. Fråga din återförsäljare - där får du alltid aktuell information.

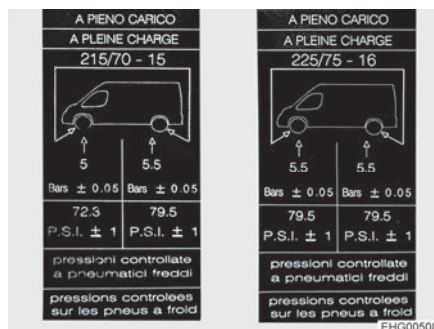

Bild 226 Hänvisningsetiketter om däcktrycket på B-stolpen (exempel)

Seriedäck	Däcktyp	Lyfttryck fram i bar	Lyfttryck bak i bar
215/70 R15 CP	Husbilsdäck	5,0	5,5
225/75 R16 CP	Husbilsdäck	5,5	5,5

- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

13.7 Byta hjul

- ▶ Domkraftens fotplatta måste stå plant på golvet.
- ▶ Kör endast med reservhjulet till närmaste verkstad.
- ▶ Se till att de tillhörande hjulmuttrarna används vid lättmetallfälgar.
- ▶ Starta inte motorn när fordonet är upplyft.
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.
- ▶ Använd endast domkraften under en kort tid vid hjulbyte.
- ▶ Lyft aldrig fordonet med hjälp av de fast monterade stöden.
- ▶ Om ett släp är kopplat, koppla av släpet innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Överbelasta aldrig domkraften. Avläs den maximalt tillåtna belastningen på vagnlyftarens typskylt.

- ▷ Se till att det utbytta hjulet lagas genast.
- ▷ Beakta de allmänna anvisningarna i detta kapitel.
- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

- Parkera fordonet på så jämn och fast mark som möjligt.
- Lägga i ettans växel. Automatväxellåda: Ställ in läge "P".
- Drag åt parkeringsbromsen.
- Använd stoppklossar el. dyl. för att säkra fordonet.
- Ta loss reservhjulet från reservhjulshållaren.
- Lägga ett stabilt underlag under domkraften om fordonet står på mjuk mark, t. ex. en träbräda.
- Fästpunkterna för domkraften finns i bruksanvisningen för basfordonet.
- Skruva loss hjulbultarna några varv med hjulnyckeln, skruva inte ut dem helt.
- Höj fordonet tills hjulet sitter 2 till 3 cm över marken.
- Skruva ut hjulbultarna och tag bort hjulet.
- Sätt reservhjulet på naven och rikta det.
- Skruva in hjulbultarna, drag åt dem lätt korsvis.
- Veva ned domkraften och tag bort dem.
- Dra jämnt åt hjulbultarna med hjulnyckeln (åtdragningsmoment se instruktionsbok för basfordonet).

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för eventuella störningar och fel på ditt fordon.

Störningarna är listade med sina möjliga orsaker och förslag till åtgärder.

Nämna störningar kan åtgärdas utan större fackkunskaper och med mindre ingrepp. Om den hjälp som står i denna instruktionsbok inte skulle räcka, måste en auktoriserad fackverkstad undersöka och åtgärda störningsorsaken.

14.1 Backning

- ▷ Låt i möjligaste mån en andra person vägleda dig vid backning.

Eventuella fel eller störningar meddelas antingen grafiskt på systemens kontrollpaneler (skärm/display) eller genom akustiska signaler. Varje störning eller felmeddelande kan leda till att de tekniska anordningarna för övervakning av det bakre utrymmet (radarsystem/backningskmerasystem) slutar fungera.

Sök upp en auktoriserad fackverkstad omedelbart vid ett fel.

14.2 Bromssystem

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

14.3 Elektrisk anläggning

- ▷ Vid byte av bodelsbatteriet skall endast batterier av samma typ och samma kapacitet användas.

- ▷ Byte av säkringar, se kapitel 8.

Störning	Orsak	Åtgärd
Belysningssystemet fungerar inte längre fullständigt	Glödlampan defekt	Byt glödlampan. Beakta därvid korrekt Volt- och Watt-tal
	Säkring defekt	Byt säkring
Innebelysningen fungerar inte	Fel på belysning, stickförbindelse eller kablar	Kontakta kundtjänst
Elektriskt fotsteg kan varken dras in eller köras ut	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
Fotsteget körs inte ut eller körs bara delvis ut (på vintern)	Mekaniken är frostig Skyddsanordning (klämskydd) har utlösts på grund av överlastström	Rengör fotsteget, ta bort isen

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen 230 V-försörjning trots anslutning	230 V-automatsäkringen har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkringen
Startbatteriet eller bodelsbatteri laddas ej vid 230 V-drift	Jumbo-flatsäkring på startbatteri eller bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på startbatteri eller bodelsbatteri
	Ingen nätspänning	Automatsäkringen i fordonet kopplas på
	El-blocket är överhettat	För hög omgivningstemperatur eller ventilationen av el-blocket är hindrad
	För många förbrukare påslagna	Stäng av alla förbrukare som inte behövs
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
Bodelsbatteri laddas ej av fordonet	Säkring på generator D+ defekt	Byt säkring
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
Kontrolllampan 12 V lyser inte	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Start- eller bodelsbatteriet är ej laddat	Ladda startbatteri eller bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt flatsäkring på bodelsbatteri
12 V-försörjning fungerar ej	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Bodelsbatteriet är urladdat	Ladda bodelsbatteri
	Jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
12 V-försörjning fungerar ej vid 230 V-drift	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	230 V-automatsäkringen har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
	Jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring på bodelsbatteri

Störning	Orsak	Åtgärd
230 V-kontrolllampan lyser inte, trots att 230 V-nätspänning är ansluten	Nätanslutning är spänningslös	Kontrollera den externa nätanslutningen
	230 V-automatsäkring framför el-blocket har löst ut eller kopplats från	Återställ 230 V-automatsäkringen
Ingen spänning i en ansluten förbrukare	Själväterställande polyswitch-säkring har löst ut	Kontrollera stickförbindelser och kablar; koppla ur 12 V-försörjningen i ca 2 minuter och koppla sedan in den igen
	Själväterställande polyswitch-säkring har löst ut flera gånger (3 gånger), systemet har kopplat ut motsvarande utgång permanent	Avhjälps orsaken till att polyswitchen har löst ut Upphäv den permanenta franslagningen (koppla in 12 V-försörjning för bodelen, tryck på vridknappen och håll ned den i minst 3 sekunder)
Startbatteri laddas ur vid 12 V-drift	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Batteri-brytaren på el-blocket frångopplad	Koppla till batteri-brytaren
Ingen spänning från bodelsbatteri	Bodelsbatteriet är urladdat	Bodelsbatteriet laddas omgående ▷ Djupurladdning skadar batteriet. Fulladda bodelsbatteriet innan fordonet ska stå stilla en längre tid Urladdning sker genom apparater i standby-läge (se kapitel 8)
Batteriladdning via solcellsmodulen fungerar inte	Störning i den elektriska förbindelsen till solcellsmodulen	Kontrollera stickförbindelsen och kablarna
	Säkring defekt	Byt säkring på el-blocket
	Laddningsregulator för solpanel defekt	Kontakta kundtjänst
Bodelsbatteri överbelastas ("kockar")	Batteriväljare fel inställd	Koppla om batteriväljaren
	Laddningsgivare eller relä defekt	Dra Jumbo-flatsäkringen på bodelsbatteriet och ring sedan kundtjänsten
Klimatanläggningen fungerar inte	Olika orsaker möjliga	Uppsök en auktoriserad fackverkstad
Extra strålkastare lyser inte	Extra strålkastare eller strömbrytare defekt	Uppsök en auktoriserad fackverkstad

14.4 Gasanläggning

- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid fel på gasanläggningen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen gas	Gasflaska tom	Byt gasflaska
	Stängd gasavstängningsventil	Öppna gasavstängningsventil
	Huvudavstängningsventil på gasflaska stängd	Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan
	Utetemperatur för låg (-42 °C vid gasol, 0 °C vid butangas)	Högre utetemperatur skall avvaktas
	Installation defekt	Kontakta kundtjänst

14.5 Spis

Störning	Orsak	Åtgärd
Tändsäkringen går ej igång (flamman brinner ej efter att regulatören släppts)	För kort upphettningstid	Efter tändning hålls regulatorn tryckt i 15 till 20 sekunder
	Tändsäkring defekt	Kontakta kundtjänst
Flamman slocknar vid lågt läge	Tändsäkringsgivare står fel	Tändsäkringsavkännare ställs rätt (böjs ej). Avkännarens spets skall inte ligga högre än 5 mm ovanför brännaren. Avståndet mellan givarens hals och brännarkransen ska inte vara större än 3 mm; kontakta kundtjänst vid behov

14.6 Värmesystem/varmvattenberedare

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tänder inte	Temperatursensor på kontrollenheten eller fjärrgivare defekt	Drag ut stickkontakten på kontrollenheten. Värmesystemet fungerar då utan termostat. Kontakta kundtjänst så fort som möjligt
Varmvattenberedaren töms, säkerhets-/avtappningsventilen har öppnats	Innetemperatur under 3 °C	Värmen sätts på
Säkerhets-/avtappningsventilen går inte att stänga	Temperatur vid säkerhets-/avtappningsventilen under 8 °C	Värmen sätts på
Fläkthjul låter högt eller går ojämnt	Fläkthjul smutsigt	Truma-service uppsöks
Ingen lysdiod lyser, apparat inkopplad, driftspänning ligger på	Automatisk återstart är blockerad, t. ex. ett strömavbrott	Återställ apparaten (stäng av, vänta 5 sekunder, slå på igen)
Efter inkoppling (vinter- och somrardrift) tänds ingen lysdiod	Ingen driftspänning	Kontrollera batterispänning 12 V, vid behov ladda batteriet
		Kontrollera att alla stickkontakter sitter i ordentligt
	Apparat eller fordonssäkring defekt	Kontrollera apparat eller fordonssäkring, vid behov byt
Efter inkoppling lyser den gröna lysdioden, men ingen värmning	På kontrollenheten inställd temperatur lägre än rumstemperaturen	Högre temperatur inställd på kontrollenheten
Grön lysdiod lyser, röd lysdiod blinkar	Säkerhetsbrytaren på fönstret över skorstensröret har aktiverats	Stäng fönstret
	Hotande underspänning batterispänningen är för låg < 10,4 V	Ladda batteriet
Värmesystemet kopplar hela tiden om mellan minimal och maximal effekt	Insugning för cirkulationsluft blockerad	Åtgärda tilltäppningen av cirkulationsluftinsuget
Röd lysdiod lyser, ca 30 sekunder efter att värmningen kopplats in	Huvudavstängningsventil eller gasavstängningsventil stängd	Huvudavstängningsventil eller gasavstängningsventil öppen
	Gasflaska tom	Byt gasflaska
	Stängd förbränningslufttillförsel eller gasutblås	Frigör öppningar
Värmning kopplas efter ett längre drift på fel	Gastryckregulator nedisad	Använd regulatorvärmning (avfrostning)
	Andelen butangas i gasflaskan är för hög	Använd gasol (särskilt vid temperaturer under 10 °C är butangas inte lämplig för uppvärmning)
	Varmluftsutgångarna blockerade	Ta bort blockaden

Störning	Orsak	Åtgärd
Grön lysdiod blinkar efter att värmesystemet har slagits av	Fördröjning temperaturreducering för apparaten är aktiv	Inget fel, fördröjning stänger av efter ca 5 min.
Efter inkoppling tänds den gröna och röda lysdioden	Elektroniken är defekt	Kontakta kundtjänst

Om dessa åtgärder inte avhjälper störningarna ska detta anmälas hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

14.7 Kylskåp

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistan bifogas dokumenten som medföljer enheten eller finns på enhetstillverkarens hemsida. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

► Felkoderna visas i felkodsdisplayen (Bild 185,5) på kylskåpets front.

Information om betydelsen av felkoderna och den ytterligare proceduren finns i tillverkarens separata instruktionsbok.

14.8 Vattenförsörjning

Störning	Orsak	Åtgärd
Läckagevatten i fordonet	Otätt ställe	Det otäta stället skall lokaliseras, vattenledningarna skall kopplas in på nytt
Inget vatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Avtappningskran inte stängd	Stäng avtappningskranen
	12 V-försörjning frångöpt	Koppla på 12 V-försörjning
	Brytare för vattenpump frångöpt	Koppla till vattenpumpen
	Säkring för vattenpump defekt	Byt säkring på el-blocket
	Vattenpump defekt	Byt (låt en verkstad byta) vattenpump ¹⁾
	Vattenledningen blockad	Räta ut vattenledningen, byt ut den vid behov
	El-block defekt	Kontakta kundtjänst
Toaletten har inget spolvatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
Indikeringarna för avloppsvatten och vatten visar fel mängd	Mätsond i avloppstanken eller vattentanken smutsig	Avloppstanken/vattentanken rengörs
	Mätsond defekt	Utbyte mätsond

Störning	Orsak	Åtgärd
Avloppstank kan ej tömmas	Avtappningskran igensatt	Öppna rengöringslock på avloppstanken och töm ut avloppsvatten. Spola avloppstanken
Utlopp på enarmsväxlaren igensatt	Kranfiltret är förkalkat	Tag ut kranfiltret och lägg det i ättiksvatten (endast för produkter av metall)
Hålen på vattenspridaren är förstopade	Hålen förkalkade	Lägg vattenspridaren i ättiksvatten (endast för produkter av metall) eller rengör försiktigt hålen
Vattnet rinner inte ut ur duschkaret, eller rinner ut för sakta	Fordonet står inte vågrätt	Ställ fordonet vågrätt
Vattnet är grumligt	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattentanken mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Bottensats i vattentanken eller i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
Smak- eller luktförändring av vattnet	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Av misstag har bränsle fyllts på i vattentanken	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten. Om det inte lyckas: Kontakta fackverkstad
	Mikrobiologiska avlagringar i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
Avlagringar i vattentanken och/eller i vattenförande komponenter	Vattnet har varit för länge i vattentanken och i de vattenförande komponenterna	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

¹⁾ Se till att vattenpumpens blå ledning är ansluten till den bruna ledningen i fordonet vid byte av vattenpumpen och att vattenpumpens bruna ledning är ansluten till den blå ledningen i fordonet (plus till minus och minus till plus). Annars roterar vattenpumpen bakåt och kommer inte fungera lika bra.

14.9 Påbyggnad

Störning	Orsak	Åtgärd
Luck-/dörrgångjärn svårmanövrerade	Luck-/dörrgångjärn är inte/för lite smörjda	Luck-/dörrgångjärn smörjes med syra- och hartsfritt fett
Gångjärn/leder i våtutrymme/badrummet svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn/leder ej/för lite smörjda	Gångjärn/leder smörjes med lösningsmedels- och syrafri olja ▷ I sprayflaskor finns det ofta lösningsmedel
Gångjärn i stuvutrymme svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn i stuvutrymme ej/för lite smörjda	Gångjärn i stuvutrymme smörjes med lösningsmedels- och syrefri olja

- ▷ Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och service-ställen.

15.1 Mått och tillåtet antal personer

Modell	Sittplatser	Sovplatser	Utvändiga mått L / B / H (i cm)
T58 / T135	4	2 / 3 (OPT)	595 / 232 / 290
T66S / T328	4 / 5 (OPT)	2 / 5 (OPT)	698 / 232 / 290
T67 / T448	4 / 5 (OPT)	2 / 5 (OPT)	730 / 232 / 290
TS67 / T338S	4 / 5 (OPT)	2 / 5 (OPT)	700 / 232 / 290
T68 / T447	4 / 5 (OPT)	2 / 5 (OPT)	740 / 232 / 290
T7003S / T338T	4 / 4 (OPT)	2 / 4 (OPT)	699 / 300 / 292
T7033P / T335T	2 / 4 (OPT)	2 / 4 (OPT)	699 / 300 / 292
T7433S / T457T	3 / 4 (OPT)	2 / 4 (OPT)	736 / 300 / 292
T7433Q / T459T	3 / 4 (OPT)	2 / 4 (OPT)	736 / 300 / 292
A60 / A132	4	4	595 / 232 / 314
A68 / A361	4 / 6 (OPT)	6	660 / 232 / 314
A70 / A464	4 / 6 (OPT)	6	725 / 232 / 314
I67S / I338	4	4	698 / 232 / 290
I68 / I447	4 / 5 (OPT)	4 / 5 (OPT)	741 / 232 / 290
V60 / V132	4	2 / 3 (OPT)	595 / 214 / 271
V66 / V337	4	2	665 / 214 / 271
V67S / V347	4	2 / 4 (OPT)	698 / 214 / 271

OPT = Antal sovplatser med tilläggsutrustning.

Mer information om teknisk data finns att hämta i fordonsdokumenten eller instruktionsboken för basfordonet.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finner du användbara tips för resan.

I slutet av kapitlet finner du en checklista där du kan se de viktigaste utrustningen och föremålen för resa.

16.1 Trafikbestämmelser i utlandet

- ▷ Föraren av fordonet är skyldig att innan utlandsresan påbörjas informera sig om trafikbestämmelserna i det eller de länder resan avser. Information erhålls från bilklubbar eller resp. lands representationer.
- ▷ I en del europeiska länder måste varningsväst användas om man lämnar fordonet utanför ett samhälle vid olyckor eller fel på fordonet.
- ▷ I många länder gäller särskilda och delvis annorlunda föreskrifter och regler (t. ex. olika varningsskyltar för bakräcke, skyldighet att medföra alkoholprovör, reservlampor, varningsvästar, tillåten storlek på reservdunk). Fordonets förare måste informera sig kring dessa regler före färd.
- ▷ Aktuell information finns vanligtvis på webbplatsen hos den nationella bilföreningen.

Informationen om trafikbestämmelser är särskilt viktig eftersom resp. nationella bestämmelser gäller vid ev. försäkringsfall. Beakta, för din egen säkerhets skull, alltid följande punkter vid resor till utlandet:

- Tag med dig ett försäkringsbevis.
- Anmäl alltid ev. olyckor till polisen.
- Skriv inte under några dokument om du inte förstår hela texten; läs igenom hela texten innan du skriver under.

16.2 Hjälp på Europavägarna

- ▷ Före resan inhämta information om nationella telefonnummer för räddning och polis. I många länder gäller det centrala nödnummer 112 (utan riktnummer).
- ▷ Ta om möjligt med en lista med viktiga telefonnummer under resan i de aktuella länderna i fordonet.

Motorklubbar i hemlandet eller i det beresta landet hjälper gärna till.

16.3 Gasförsörjningen i de europeiska länderna

- ▷ I Europa finns det olika anslutningssystem för gasflaskor. Påfyllning eller byte av egna gasflaskor är inte alltid möjligt i utlandet. Ta reda på vad som gäller för anslutningssystem i det land du ska besöka före resan, t. ex. hos en motorklubb eller i en motortidning.

Allmänna tips

Beakta alltid följande anvisningar:

- Res alltid med fulla gasflaskor på semestern.
- Utnyttja gasflaskornas maximala möjliga kapacitet.
- Glöm inte att ta med en adaptersats (finns i specialcampingaffärer) för att fylla på gasflaskorna med nationell gas såväl som för att ansluta den nationella gastryckregulatorn till utländska gasflaskor.
- Uppmärksamma fyllningen med gasol under den kalla årstiden (butan förgasas inte under 0 °C).
- Använd blå flaskor från företaget Campingaz (säljs i hela världen). Använd endast gasflaskor med säkerhetsventil.
- Om en annan typ av gasflaskor används i utlandet, prova om flaskorna går in i gasboxen. Utländska gaskflaskor har inte alltid samma storlek som gasflaskor med nationella normer.
- En översikt över gasdistributörer i Europa finns på webbsidan www.mylpg.eu.

16.4 Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna

I många europeiska länder finns det numera obligatoriska vägavgifter. Bestämmelserna om vägavgifterna och betalningssätten är dock mycket olika i olika länder. Ovetskap är dock inget skydd mot straff, och straffen kan vara ganska höga.

Föraren av fordonet är skyldig att informera sig om bestämmelserna om vägavgifter och övriga trafikbestämmelser innan resan påbörjas. I Österrike räcker det t. ex. inte längre att köpa en vinjett för motorfordon med en totalvikt på över 3,5 ton. Man måste istället köpa och ladda en s.k. "Go-Box".

Information erhålls från alla bilklubbar och på Internet.

- ▷ Vindrutor med solskyddsfilm kan leda till att automatiska registreringssystem (t. ex. Go-Box) inte fungerar riktigt. Tänk på detta när du köper systemet (t. ex. Split-Go-Box).

16.5 Tips för en säkrare övernattning på resan

Försiktigt beteende är det bästa skyddet för en säker natt i fordonet.

Risken för inbrott minimeras om följande grundregler beaktas:

- Övernatta inte på motorvägsrasställen och motorvägsparkeringsplatser som ligger vid typiska semesterstråk under högsäsong.
- Att det finns fler fordon på samma ställe innebär inte nödvändigtvis ett bättre skydd mot inbrott. Låt din känsla av hållplatsen avgöra.
- Även om det bara gäller övernattning för en natt bör du leta upp en campingplats.
- Se till att du har flyktmöjligheter när fordonet ställs upp i det fria. Vägen till förarstolen bör vara fri. Ha tändnyckeln inom räckhåll.
- Ta bara med de värdesaker som du verkligen behöver. Förvara om möjligt värdesaker i ett litet kassaskåp; lägg dem inte i närheten av fönster eller dörrar.
- Lås fordonet grundligt.

16.6 Tips för vintercampare

Följande råd hjälper för att din vintercamping ska bli oförglömlig.

- Boka plats i tid. De flesta bra vintercampingplatser bokas ofta tidigt.
- Res inte utan vinterdäck.
- Ta med snökedjor.
- Välj en lämplig plats. Tänk på underlaget. Det kan eventuellt uppkomma snö och is.
- Då fordonet är avställd släpp parkeringsbromsen för att undvika att den fryser fast.
- Ventilationer får aldrig täckas över av snömurar.
- Håll ventilationer fria från snö och is.
- Tänk på att en god luftcirkulation bör upprätthållas. På detta sätt undviks fukt och bodelen värms upp lättare.
- Täck över enkelglasade fönster i förarhytten med isoleringsmattor för att undvika köldbryggor.
- Beakta hänvisningarna ur avsnittet "gasförsörjning i europeiska stater".
- Använd för gasanläggningen ett tvåflasksystem med omkopplingsautomatik för att gasreserven ska vara hela natten.
- Använd endast gasol till gasanläggningen.
- Utrymmet bakom värmen bör ej användas som förvaringsutrymme.
- Använd aldrig katalytiska ugnar och infraröd gasstrålar, då dessa förbrukar syret som avsetts för förbränning inne i fordonet.
- Placera kabeltrummans 230 V-försörjningsledning på så sätt att kabeln inte kan frysa fast eller skadas (t. ex. vid snöborttagning).
- Rengör regelbundet fordonets tak efter stora snöfall. Några centimeter pulversnö fungerar som isolering men blötare snö blir snabbt en mycket tung belastning.
- Innan hemresan påbörjas ta bort all snö från taket för att inte störa de fordon som kör efter dig med en "snöstorm".

16.7 Checklista för resan

Använd checklistorna för att kontrollera att du inte har glömt något viktigt.

- ▷ Kontrollera resehandlingarna (t. ex. pass/dokument och information) samt fordonets tekniska skick i god tid före resan. Tidig planering och kontroll av handlingarna gör att du kan börja semestern avslappnat.

Kök

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Skurtrasa		Diskmedel		Salladsbestick
	Bestick		Diskhandukar		Skärbräda
	Stekspade		Glas		Diskborste
	Konservöppnare		Grillbestick		Disktrasor
	Isbehållare		Korkskruv		Tändstickor
	Cigarettändare		Hushållspapper		Termoskanna
	Flasköppnare		Soppåsar		Kastruller
	Förvaringsboxar för livsmedel		Stekpannor		
	Hushållsartiklar		Slevar		

Bad/toalett

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Handdukar		Rengöringsmedel		Toalettpapper
	Hygienartikel		Toalettborste		Tandborstmuggar

Bodel

	Skräphink		Kortspel		Ryggsäckar
	Bilatlas		Sopkvast		Sovsäckar
	Badhanddukar		Sopskyffel		Papper och pennor
	Badskor		Stearinljus		Skor
	Batterier		Galgar		Skoputs
	Sängkläder		Klädborste		Sportutrustning
	Påse för smutstvätt		Kuddar		Dammsugare
	Böcker		Kartor		Ficklampa
	Campingguide/förteckning över parkeringsplatser		Medikament		Fickkniv
	Kikare		Mobiltelefon		Bordsdukar
	Brandsläckare		Sybehör		Flaska
	Gasflaska		Regnkläder		Klädnypor
	Insektslampa		Reseapotek		Tvättlina
	Insektsmedel		Reseguide		

Fordon/verktyg

	Spillvattendunk		Gasslang		Snökedjor (vinter)
	Adapterkontakt		Vävbånd		Skruvmejslar
	CEE-adapter		Kanna för dricksvatten		Voltmeter
	(Stål)tråd		Kabeltrumma		Stoppklossar
	Reservhjul		Lim		Förbandslåda
	Reservlampor		Kombitång		Domkraft
	Reservsäkringar		Kompressor		Varningstriangel
	Hammare		Öglor		Varningsskylt
	Nycklar		Slangadapter		Varningsväst(ar)
	Gaspåfyllningsadapter		Slangklämmor		Varningslykta

Ute

	Spännlina		Campingbord		Lås
	Blåsbälg		Bagagehållare		Snöre
	Campingstolar		Grill		Tältpinnar/spännlinor

Dokument

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Adresslista		Fordonshandlingar		Pass
	Persondokument		Körkort		Försäkringsbrev
	Allergiintyg		Vaccinationsintyg		Försäkringsdoku- ment
	Instruktionsböcker		Kreditkort		Vinjett/vägavgiftskort
	Bipacksedlar till me- dicinerna		ID-kort		Visum

Viktuppgifter och -kontroller för husbilar är enhetliga inom EG och regleras enligt EG-förordning nr 2021/535 (till juni 2022: EU-förordning nr 1230/2012). De viktigaste begreppen och rättsliga villkor enligt denna förordning har vi för din räkning sammanfattat och förklarat här nedan. Våra återförsäljare och konfiguratorn på vår webbplats kan ge ytterligare hjälp vid konfigurationen av ditt fordon.

1. Högst tekniskt tillåtna lastvikt

Fordonets högsta tekniskt tillåtna lastvikt (även: tekniskt tillåten maximi-vikt i lastat skick) (t.ex. 3500 kg) är en tillverkarspecifik viktuppgift som fordonet ej får överskrida. Uppgift rörande högsta tekniskt tillåtna lastvikt för den modell som du valt finns i Tekniska Data. Om fordonet vid praktisk körning överskrider den högsta tekniskt tillåtna lastvikten, är detta en förseelse som kan leda till böter.

2. Vikt i körklart skick

Förenklat sagt handlar vikt i körklart skick om basfordonet med standardutrustning plus en i lag föreskriven nominell vikt på 75 kg för föraren. Här ingår i huvudsak följande positioner:

- Fordonets tjänstevikt inklusive påfyllda driftsmedel såsom smörjfetter, oljor och kylvätskor;
- Standardutrustningen, d.v.s. alla utrustningsföremål som ingår som standard i leveransen från fabriken;
- Den till 100 % fyllda färskvattentanken vid körning (fyllnadsvikt enligt tillverkarens uppgift 20 liter) och en till 100 % fylld gasflaska i aluminium med en vikt på 16 kg;
- 90 % fylld bränsletank samt bränsle;
- Föraren, vars vikt – oberoende av den faktiska vikten – enligt EG-rätt är nominellt satt till 75 kg.

Uppgifter rörande vikt i körklart skick finns i säljdokumentationen för varje modell. Observera att det värde för vikt i körklart skick som anges i säljdokumentationen är ett standardvärde som har fastställts vid typgodkännandet och har kontrollerats av myndigheterna. Det är rättsligt tillåtet och möjligt att vikt i körklart skick för det levererade fordonet avviker från det nominella värde som anges i säljdokumentationen. Den lagligt tillåtna toleransen är $\pm 5\%$. Det innebär att EG-lagstiftaren har tagit hänsyn till att det kan förekomma oregelbundenheter i vikten på vissa leveransdetaljer och även process- och väderleksberoende fluktuationer i vikt i körklart skick.

Dessa viktavvikelser kan åskådliggöras med ett räkneexempel:

- Vikt i körklart skick enligt säljdokumentationen: 2850 kg
- Rättsligt tillåten tolerans på $\pm 5\%$: 142,50 kg
- Rättsligt tillåtet omfång för vikt i körklart skick: 2707,50 kg till 2992,50 kg

Det konkreta omfånget för tillåtna viktavvikelser anges för varje modell i Tekniska Data. Hos Capron (Sunlight/Carado) anstränger man sig reducera viktfluktuationerna till det produktionstekniskt ofrånkomliga minimimåttet. Avvikelser vid övre och nedre änden av detta omfång är därför mycket sällsynta men kan tekniskt inte helt uteslutas trots alla optimeringar. Vid slutet av monteringsbanan kontrolleras därför varje fordon med avseende på dess faktiska vikt och även att fluktuationerna håller sig inom toleransen.

3. Passagerarnas vikt

Passagerarnas vikt är nominellt 75 kg för varje sittplats som avsetts av tillverkaren, oberoende av hur mycket passagerarna faktiskt väger. Förarens vikt har redan beaktats inom vikt i körklart skick. (se ovan nr 2) och räknas därför inte med igen. För en husbil med flera tillåtna sittplatser är passagerarnas vikt alltså $3 \times 75 \text{ kg} = 225 \text{ kg}$.

4. Tilläggsutrustning och faktisk vikt.

Till tilläggsutrustningen (även specialutrustning och extrautrustning) räknas enligt lagstadgad definition olika valfria utrustningsdetaljer som ej ingår i standardutrustningen men kan monteras på fordonet under tillverkarens ansvar – d.v.s från fabrik – och kan beställas av kunden (t.ex. markis, cykel- eller mc-hållare, satellitanläggning, solaranläggning, bakugn etc.). Viktuppgifter rörande enstaka enheter eller paket med beställbar tilläggsutrustning finns i vår säljdokumentation. I sådan tilläggsutrustning ingår ej övriga tillbehör, som din återförsäljare eller du personligen kan montera på fordonet efter leverans från fabriken.

Fordonets vikt i körklart skick (se ovan nr 2) och vikten av en konkret tilläggsutrustning som monterats på fabriken anses ingå i den faktiska vikten. Motsvarande uppgift för ditt fordon finns efter leveransen i avsnitt 13.2 av Intyget om överensstämmelse (Certificate of Conformity, CoC). Tänk på att även denna uppgift är ett standardvärde. Eftersom en enligt lag tillåten tolerans på $\pm 5 \%$ gäller för vikt i körklart skick – som del av den faktiska vikten – kan även den faktiska vikten avvika från angivet nominellt värde.

5. Nyttolast och minsta nyttolast

Även för monteringen av tilläggsutrustning gäller tekniska och rättsliga gränser. Man kan bara beställa och på fabriken montera så mycket tilläggsutrustning som kan ingå i tillgänglig vikt för bagage och övriga tillbehör (s.k. nyttolast), utan att högsta tekniskt tillåten lastvikt överskrids. Nyttolasten erhålls efter avdrag av vikt i körklart skick (nominellt värde enligt säljdokumentationen, se ovan nr 2), tilläggsutrustningens vikt och passagerarnas vikt (se ovan nr 3) från tekniskt tillåter totalvikt (se ovan nr 1). EG:s regelverk definierar en minsta nyttolast för husbilar, vilken måste finnas kvar för bagage eller andra tillbehör som ej monteras på fabriken. Denna minsta nyttolast beräknas så här:

Minsta nyttolast i kg $\geq 10 \times (n + L)$

Därvid gäller: "n" = högsta antal passagerare plus förarens vikt och "L" = fordonets totala längd i meter

För t.ex. en husbil med längd 6 meter och 4 tillåtna sittplatser blir minsta nyttolängd alltså $10 \text{ kg} \times (4 + 6) = 100 \text{ kg}$.

För att minsta nyttolast ska kunna säkerställas finns det en maximalt beställbar kombination av tilläggsutrustning för varje fordonsmodell. I ovannämnda exempel med en minsta nyttolast på 100 kg torde tilläggsutrustningens totalvikt för ett fordon med fyra tillåtna sittplatser och en vikt i körklart skick på 2 850 kg t.ex. bli maximalt 325 kg:

3500 kg högsta tekniskt tillåtna lastvikt
 - 2850 kg vikt i körklart skick
 - $3 \times 75 \text{ kg}$ passagerarnas vikt
 - 100 kg minsta nyttolast
 = 325 kg maximalt tillåten vikt för tilläggsutrustningen

Här är det viktigt att veta att denna beräkning utgår från det standardvärde som fastställts i typgodkännandet för vikt i körklart skick utan hänsyn till tillåtna viktavvikelser för vikt i körklart skick (se ovan nr 2). Om maximalt tillåtet värde för tilläggsutrustningen på 325 kg (som i exemplet) är helt eller nästan helt utnyttjat, så kan det vid viktavvikelse enligt ovan hända att minsta nyttolast på 100 kg enligt beräkningen visserligen ligger under standardvärdet för vikt i körklart skick men i praktiken inte erbjuder möjlighet till motsvarande tillsatslast. Här med ett räkneexempel för ett fordon med fyra sittplatser, vars faktiskt vägda vikt i körklart skick ligger 2 % över det nominella värdet:

3500 kg högsta tekniskt tillåten lastvikt
- 2907 kg faktiskt vägda vikt i körklart skick (+ 2 % jämfört med angivet värde på 2 850 kg)
- 3 x 75 kg passagerarnas vikt
- 325 kg tilläggsutrustning (maximalt tillåtet värde)
= 43 kg faktisk möjlighet till tillsatslast (< minsta nyttolast 100 kg)

För att undvika en sådan situation sänker Capron (Sunlight/Carado) den beställbara tilläggsutrustningens tillåtna maximivikt ytterligare beroende på modellen. Begränsningen av tilläggsutrustningen ska säkerställa att minsta nyttolast, alltså i lag föreskriven tillgänglig vikt för bagage och senare monterade tillbehör, i det fordon som Capron (Sunlight/Carado) levererat även i praktiken också står till förfogande för tillsatslast.

Eftersom ett konkret fordons vikt inte kan fastställas förrän vid slutet av monteringsbanan, kan det i sällsynta fall trots denna begränsning av tilläggsutrustningen uppstå en situation där minsta nyttolast ej är garanterad vid slutet av monteringsbanan. För att säkerställa minsta nyttolast även i sådana fall, kommer Capron (Sunlight/Carado) tillsammans med dig och din återförsäljare att före leveransen kontrollera, om fordonet efter typgodkännandet kommer att få t.ex. en ökning av tillåten belastning, reducering av sittplatserna eller slopande av tilläggsutrustning.

6. Hur toleranserna avseende vikt i körklart skick påverkar nyttolasten

Även oberoende av minsta nyttolast bör du tänka på att ofrånkomliga produktionstekniska fluktuationer kan påverka vikt i körklart skick – både uppåt och nedåt – med spegelbildliga effekter på kvarvarande tillsatslastmöjlighet: Om man till exempel beställer ett fordon med tilläggsutrustning (se ovan nr 3) som har en total vikt på 150 kg, så blir den beräknade grundvalen för standardvärdet för vikt i körklart skick en nyttolast på 275 kg. Den tillsatslastmöjlighet som faktiskt står till förfogande kan avvika från detta värde på grund av toleranserna och ligga högre eller lägre. Om ditt fordons vikt i körklart skick tillåts ligga 2 % högre än som anges i seldokumentationen, så reduceras tillsatslastmöjligheten från 275 kg till 218 kg:

3500 kg högsta tekniskt tillåtna lastvikt
- 2907 kg faktiskt vägda vikt i körklart skick (+ 2 % jämfört med det angivna värdet 2 850 kg)
- 3 x 75 kg passagerarnas vikt
- 150 kg det konkreta fordonets beställda tilläggsutrustning
= 218 kg faktisk tillsatslastmöjlighet.

För att säkerställa att den beräknade nyttolasten faktiskt stämmer med verkligheten bör du för säkerhets skull räkna in möjliga och tillåtna toleranser för vikt i körklart skick när ditt fordon konfigureras.

Dessutom rekommenderar vi manuell vägning av den lastade husbilen före varje resa med beaktande av passagerarnas individuella vikt för att se om högsta tekniska tillåtna lastvikt och högsta tillåtna vikt på axeln stämmer.

12 V-försörjning.....	109
Slå på.....	119
Störningsorsaker.....	184
12 V-nät.....	109
12 V-säkringar.....	125
Bredvid el-blocket.....	127
För plus-signal.....	127
För Thetford-toalett.....	129
Vid bodelsbatteriet.....	126
Vid startbatteriet.....	125
12 V-säkringar för litiumbatteri.....	127
230 V-anslutning.....	56, 121
Störningsorsaker.....	184
230 V-försörjning, se 230 V-anslutning.....	121
230 V-nät.....	121
230 V-säkring.....	130
Monteringsställe.....	130
230 V-säkringslåda.....	130

A

Ad-Blue.....	54
Alkovsäng.....	81
Skyddsnät.....	81
Stege.....	81
Allmänna anvisningar.....	6
Anslutningsledning se 230 V-anslutning.....	121
Användning av däck.....	179
Åtdragningsmoment, hjul.....	179
Återförsäljare.....	176
Avfallshantering	
Avloppsvatten.....	6
Fekalier.....	6
Sopor.....	6
Avgaskanal på höger fordonssida.....	132
Avloppstank.....	152
Rengöring.....	165
Skötsel.....	165
Störningsorsaker.....	189
Tömning.....	152
Avloppsventil.....	152
Avställning	
Kort tid.....	166
Över vinter.....	168
Tillfällig (toalett).....	159

B

Backning.....	183
Bakaxellast.....	28
Bakbelysning.....	173
Bakgarage.....	26
Bakre bagageutrymme.....	26
Bakre säng, klättringshjälp.....	95
Baksäte, dyna.....	47
Barnresesängar.....	81, 82, 91, 92, 93, 96

Barnsängar.....	81, 82, 91, 92, 93, 96
Batteri se startbatteri och bodelsbatteri.....	109
Batteri-brytare.....	117
Batteriövervakning.....	117
Batteriväljare.....	117
Belastning.....	22
Bakgarage.....	26
Bakre bagageutrymme.....	26
Cykelställ.....	29
Belastning se även nyttolast.....	22
Belysning	
Bak.....	173
Belysning, byte.....	171
Front.....	172
Invändigt.....	77
Lampor, rengöra.....	163
LED-lampa.....	78
Spotlight.....	77
Störningsorsaker.....	183
Belysning, byte	
Innebelysning.....	174
Ytterbelysning.....	171
Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna.....	193
Beteckningar på däck.....	179
Bilbarnskydd.....	39
Bildskärmshållare.....	80
Bodelsbatteri	
Anvisningar.....	109
Monteringsställe.....	110
Säkringar.....	126
Störningsorsaker.....	184, 185
Urladdning.....	110
Bodelsdörr, insida	
Låsa.....	60
Öppna.....	60
Bogsering.....	11, 54
Booster, laddning, bodelsbatteri.....	114
Bord.....	75
Bord, fällbart.....	77
Brand	
Bekämpning.....	8
Förhållningssätt vid.....	8
Brandrisker, undvika.....	8
Brandskydd.....	8
Bränslepåfyllningsrör.....	54
Bromsar.....	38
Kontrollera.....	38, 183
Bromssystem, störningsorsaker.....	183
Butangas.....	13, 104

C

Campingflaskor, använda	13, 104
Checklista	
För avställning över vintern.....	168
För en tillfällig avställning.....	167
För idrifttagning efter avställning.....	169
För resan.....	194
Före avfärd.....	34
Trafiksäkerhet	34
Cirkulationsfläkt.....	132
Cykelställ	
Belastning	29
Körning med lastat cykelställ	29

D

Däck	
Allmänna anvisningar	177
Användning av däcken	179
Däcktryck	180
Hjulbyte	181
Märkning	179
Onödigt slitage	10, 34, 177, 180
Val av däck	178
Diskhon, rengöra.....	163
Djupurladdning.....	108
Dörrar	
Ingångsdörr.....	59, 60
Lås	59
Störningsorsaker.....	190
Dörrlås.....	59
Draperier, rengöra.....	163
Driftlägen	
Värmesystem	134
Varmvattenberedning	134
Driftlägen, kylskåp (Thetford).....	141
Dusch.....	152
Duschkabin	154
Dyna, baksäte	47

E

Ei-block (TEB310).....	115
Funktioner	116
Monteringsställe.....	115
Elektrisk anläggning	
230 V-anslutning, störningsorsaker	184
Belysning, störningsorsaker.....	183
Förklaringar	108
Säkerhetsanvisningar	14
Störningsorsaker.....	183
Elmanövrerade ytterspeglar.....	53
Extrakomponenter se tilläggsutrustning.....	9
Extrastol	49

F

Faktisk fordonsvikt.....	18, 20
Fälgtyp.....	177
Fast installerade apparater.....	131
Anvisningar.....	9
Fast säng.....	92
Öppna.....	92
Stänga	92
FI-brytare se RCD	121, 130
Fönster	63
Insektsnät	66, 67
Insektsskydd.....	69
Mörkläggningsrullgardin	67
Plisségardin.....	66, 69
Fönsterhiss, elmanövrerad	53
Fönsterrutor, rengöra	161
Förardörr, insida	
Låsa.....	61
Öppna.....	61
Förardörr, utsida	
Låsa.....	59
Öppna.....	59
Förarstol	46
Fordon, tvätta	161
Fordonsbelysning se belysning	171
Fordonsregistreringen	16
Första idrifttagandet	16
Fotsteg.....	30, 55
Köra in	30
Köra ut.....	30
Skötsel.....	162
Varningssignal.....	30
Främre sittbänk, ombyggnader för sänggående.....	97, 98, 99
Frostrisk.....	146, 150

G

Gardiner, rengöra	163
Gasanläggning	
Allmänna anvisningar	12
Fel	12, 103, 186
Ingen gas.....	186
Störningsorsaker	186
Gasavstängningsventiler	107
Öppna.....	107
Stänga	107
Symboler	107, 131
Gasbox	13, 104
Gasflaskor	
Byte	106
Säkerhetsanvisningar.....	13, 104
Gasförbrukning.....	105
Gasförsörjningen i de europeiska länderna	192
Gaslukt	12, 103, 186
Gasol	13, 104

Gasspis	
Rengöring	163
Slå från.....	139
Slå på.....	139
Störningsorsaker.....	186
Gasttryckregulator, skruvkopplingar	105
Gasugn	139
Slå från.....	140
Slå på.....	140
Golvvärme, elektrisk	137
Överbelastningsskydd	138
Slå på.....	137
Stäng av.....	138
Grill.....	139
Slå från.....	140
Slå på.....	140

H

Halvljus.....	172
Handbroms se parkeringsbroms.....	55
Hängbord	75
Förkorta.....	75
Förskjutning	75
Förstora.....	75
Ombyggnad till sängstommen	76
Hänvisningsetiketter.....	176
Heki-taklucka	72
Insektsskydd	74
Öppna	72
Plisségardin	74
Stänga.....	73
Ventilationsläge	73
Helljus	172
Heltäckningsmatta, rengöra.....	163
Hjälp på Europavägarna	192
Hjälp vid motorhaveri	192
Hjulbyte	177, 181
Åtdragningsmoment.....	179
Hög gasförbrukning.....	12, 103, 186
Högsta tekniskt tillåtna lastvikt.....	17, 20
Högtryckstvätt, tvätta med	160
Höjbar säng.....	82
Elektrisk	85
Köra upp	83
Nödmanövrering	88
Sänka ned.....	83
Hopfällbar stol.....	49
Hopfällbar stol, extra.....	50
Huvudbrytare 12 V	119
Huvudbrytare se 230 V-säkringslåda.....	130

I

Idrifttagande	
Efter avställning över vintern	169
Efter tillfällig avställning	169

Information om miljöskydd.....	6
Ingångsdörr	59
Insektsskydd.....	61
Ingångsdörr, insida	
Låsa.....	60
Öppna.....	60
Innan resan börjar	16
Innebelysning	77
Innebelysning, störningsorsaker	183
Innerbelysning, belysning, byte	174
Innerdörr, störningsorsaker	190
Insektsnät, fönster	
Öppna.....	67, 68
Stänga.....	67, 68
Insektsnät, rengöra.....	163
Insektsskydd, fönster	
Öppna.....	69
Stänga.....	69
Insektsskydd, Heki-taklucka	
Öppna.....	74
Stänga.....	74
Insektsskydd, ingångsdörr	
Öppna.....	61
Stänga.....	61
Insektsskydd, rengöra	163
Inspektioner	171
Invändig skötsel.....	162
Isofix-barnsäkring	40, 46

K

Kabeltrumma	121
Kanalspärre	32
Klaffstol.....	52
Klätteringshjälp, bakre säng	95
Klimatanläggning	145
Köksbänksförlängning	74
Kondensvatten	63
Kondensvatten på akrylglasrutan.....	63
Kondensvatten på chassigolvets skruvar.....	63
Kontrollampa, toalett	157
Kontroller se checklista	167
Kontroller, se Checklista.....	34
Konventionell belastning	19
Köra husbilen	37
Körhastighet	38
Fara för lös inredning	38
Körriktningsvisare.....	172
Kultryck.....	28
Kvävningsrisk	9, 63
Kylskåp	56, 141
Driftläge	141
Energikälla, välja (med LED-reglaget)	143
Energikälla, välja (på LCD-pekskärmen)	142
Koppla till (med LED-reglaget)	143
Koppla till (på LCD-pekskärmen)	142
Kylnivå, välja (med LED-reglaget)	143

Kylnivå, välja (på LCD-pekskärmen)	142
Lås	144
Slå från (med LED-reglaget)	143
Slå från (på LCD-pekskärmen)	143
Störningsorsaker	188
Ventilationsgaller, ta av	141
Kylskåpets ventilationsgaller, ta av	141

L

Läckagevatten i fordonet	188
Lampa se belysning, byte	171
Lampor	77, 174
Användning	77
Rengöring	163
Lås	
Förardörr	59
Ingångsdörr	59
Utvändig lucka	62
Lås till kylskåpsdörr	
Låsning i ventilationsläge	144
Öppna	144
Stänga	144
Låsknapp, överkantshängt fönster	64
Last	17
Last se även belastning	16
Lastfördelning	22
Lastsäkring	22
Latrintank	
Ta ut	158
Tömning	158
Latrintank se toalett-kassett	158
LED-lampa	174
Till- och fränkoppling	78
Ledningsskyddsbrytare	130
Litiumbatteri	111
Beskrivning	111
Felsökning	112
Monteringsställe	112
Skötselanvisningar	112
LTE-WIFI-router	123
Lucklås	
Ellipsformat	62
Öppna	62
Stänga	62
Luftmunstycken, inställning	134
Lyftbord	76

M

Markis	57
Mekaniska stödben	
Köra in	56
Köra ut	56
Längd, justera	56
Möbelytor, rengöra	163

Monteringsställe	
230 V-säkring	130
Batteriväljare	117
Bodelsbatteri	110
El-block	115
Klättringshjälp	95
Laddningsbooster	115
Litiumbatteri	112
Regulator golvvärme	137
Säkerhets-/avtappningsventil	151
Startbatteri	113
Vattenpumpar	146
Mörkläggningsgardin för förarhytt	31
Mörkläggningsrullgardin, fönster	
Öppna	67
Stänga	67
Mörkläggningsrullgardin, rengöra	163
Motorhuv	33
Öppna	33
Stänga	33

N

Nackstöd	48
Nivåklossar	55
Nyckelsats	16
Nyttolast	16
Beräkna	20
Beräkningsexempel	18
Sammansättning	18
Nyttolast se även belastning	16

O

Officiella prover	170
Ombyggnader för sänggående	96
Enkelsängar för sängyta	94
Framre sittbänk	97, 98, 99
Sittgrupp i mitten	96
Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7033P)	99
Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7433S/Q)	101
Sittgrupp med utfällbar säng	102
Överkantshängt fönster	
Insektsnät	66, 68
Kontinuerlig vädring	66
Mörkläggningsrullgardin	67
Öppna	65
Plisségardin	66
Stänga	65
Överlast	22
Övernatta, under resan	193

P

Påfyllningsöppning för dricksvatten	147
Öppna	147
Stänga	147
Panel (TP 310)	118
Huvudbrytare 12 V	119
Parkeringsbromsen	55
Drag åt	9
Parkeringsljus	172
Passagerarstol	46
Personlig utrustning	20
Plasdelarna i toalett- och bodelen, rengöra	163
Platt bildskärm	
Färdläge	79, 80
TV-ställning	78, 79
Plisségardin, fönster	
Öppna	66, 69
Stänga	66, 69
Plisségardin, Heki-taklucka	
Öppna	74
Stänga	74
Plisségardin, rengöra	163
Plisségardin, sidoruta	31
Plisségardin, vindruta	31
Prover, officiella	170
Provintervall	170
PVC-golvbeläggning	32
PVC-golvbeläggning, rengöra	163

Q

Queensäng	92

R

RCD	121
Kontrollera	130
Rengöring se skötsel	160
Reservdelar	175
Reservnycklar	176

S

Säkerhets-/avtappningsventil (värmesystem)	135
Säkerhets-/avtappningsventil, monteringsställe	151
Säkerhetsanvisningar	8
Brandskydd	8
Elektrisk anläggning	14
Spis	138
Trafiksäkerhet	10
Utrustning för backning	15
Vattensystem	14
Säkerhetsbälten	38
Använda på rätt sätt	39
Rengöring	163

Säkringar

12 V-säkringar	125
230 V-säkring	130
Bredvid el-blocket	127
B-stolpe	128
För plus-signal	127
För Thetford-toalett	129
Vid bodelsbatteriet	126
Vid startbatteriet	125
Säkringar för litiumbatteri	127
Säkringar se 12 V-säkringar och 230 V-säkring	125
Säkringslåda	130
Sängar	80
Last	80
Sanitetssystem	146
Serienummer	175
Sittgrupp i mitten, ombyggnader för sänggående	96
Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7033P), ombyggnader för sänggående	99
Sittgrupp med motstående sittbänkar (T7433S/Q), ombyggnader för sänggående	101
Sittgrupp med utfällbar säng	102
Sittplatsernas placering	48
Skåpluckor, störningsorsaker	190
Skjutfönster	64
Öppna	64
Stänga	64
Skötsel	160
Avloppstank	165
Diskho	163
Fönsterrutor	161
Fotsteg	162
Gardiner	163
Gasspis	163
Heltäckningsmatta	163
Högtryckstvätt, tvätta med	160
Insektsnät	163
Insektsskydd	163
Invändig skötsel	162
Lampor	163
Möbelytor	163
Mörkläggningsrullgardin	163
Plastdelar, invändigt	163
Plisségardin	163
PVC-golvbeläggning	163
Säkerhetsbälte	163
Solcellsanläggning	162
Stores	163
Tvättning	161
Tyget till dynorna	163
Underrede	162
Utvändig skötsel	160
Vattenledningar	164
Vattensystem	164
Vattentank	164

Vid avställning över vintern.....	168
Vid tillfällig avställning.....	166
Vinter.....	165
Skyddsnät, alkovsäng	81
Skyddsnät, våningssäng	92
Släpvnagskoppling	28
Med avtagbar kulhals.....	28
Släpvnagskörning	
Allmänna anvisningar	28
Snökedjor	34
Solcellsanläggning	123
Skötsel	162
Spis	138
Spis se gasspis eller gasugn	138
Spolarvätska, fylla på.....	33
Standardutrustning.....	18
Startbatteri	
Laddning	113
Monteringsställe.....	113
Säkringar.....	125
Störningsorsaker.....	184
Stege, alkovsäng	81
Stege, våningssäng	91
Stödben.....	56
Köra in.....	56
Köra ut	56
Längd, justera	56
Störningsorsaker	
12 V-försörjning.....	184
230 V-anslutning	184
Batteri.....	184
Belysning	183
Bodelsbatteri	184
Bromssystem	183
Elektrisk anläggning.....	183
Gasanläggning.....	186
Gasspis	186
Innerdörr	190
Kylskåp	188
Påbyggnad.....	190
Skåpluckor	190
Startbatteri	184
Toalett	188
Värmesystem	187
Varmluft-värmesystem	187
Varmvattenberedning	187
Vattenförsörjning.....	188
Symboler	
För anvisningarna	5
Gasavstängningsventiler	107, 131

T

Takfönster	
Kontinuerlig vädning	69
Öppna	68
Stänga.....	68

Taklucka med snäpplås.....	71
Öppna.....	71
Stänga.....	71
Takluckor.....	70
Heki-taklucka.....	72
Taklucka med snäpplås.....	71
Tanklock, se bränslepåfyllningsrör.....	54
Tankning.....	54
Tekniska data.....	191
Tilläggsutrustningar.....	19
Beskrivning.....	5
Märkning.....	5
Säkerhetsanvisningar.....	9
Tillåten totalvikt se högsta tekniskt tillåtna lastvikt.....	17
Tillbehör, extra.....	9
Toalett.....	156, 157
Kontrollampa.....	157
Nivåindikering.....	157
Säkring.....	129
Spola.....	157
Störningsorsaker.....	188
Tillfällig avställning.....	159
Vinterdrift.....	158
Toalett-kassett, fästbygel.....	158
Toaletterum.....	152
Vädra.....	152
Trafikbestämmelser i utlandet.....	192
Trafiksäkerhet.....	34
Anvisningar.....	10
Checklista.....	34
TV-anläggning.....	78
TV-apparat.....	32
Tvätta med högtryckstvätt.....	160
Tyget till dynorna, rengöra.....	163
Typskylt.....	175

U

Ugn se gasugn	139
Underhållsarbeten	171
Underrede, skötsel	162
USB-uttag	77
Utfällbar säng	93
Utvändig skötsel	160
Utvändiga luckor	62
Lucklås	62

V

Vädra.....	63
Toaletttrum	152
Våningssäng.....	91
Ombyggnad.....	91
Skyddsnät.....	92
Stege	91
Vario-toaletttrum.....	154

Värmesystem	132, 135	Påfyllningsöppning för dricksvatten	147
Cirkulationsfläkt	132	Rengöring	164
Driftlägen	134	Säkerhetsanvisningar	14
Första idrifttagandet	132	Skötsel	164
Kanalspärr	32	Tömning	150
Luftmunstycken, inställning	134	Vattentank	
Störningsorsaker	187	Rengöring	164
Varmluftspridning	133	Vatten, fylla på	149
Värmesystem, ytterspeglar	53	Vatten, tappa av	150
Varmluftspridning	133	Vattenvolym, minska	149
Varmluft-värmesystem		Vattentank se även vattensystem	147
Cirkulationsfläkt	132	Veckad persienn, värmeinstrålning	70
Störningsorsaker	187	Ventilation	9, 63
Varmvattenberedning	132, 135	Vikt i körklart skick	18
Driftlägen	134	Vilospänning	108
Säkerhets-/avtappningsventil	135	Vilostrom	108
Störningsorsaker	187	Vintercamping	194
Tömning	136	Vinterdrift	166
Vatten, fylla på	136	Vinterskötsel	165
Varningsetiketter	176		
Vattenförsörjning		Y	
Allmänt	146	Ytterbelysning	34, 171
Störningsorsaker	188	Störningsorsaker	183
Vattenledningar, rengöra	164	Ytterspeglar, elmanövrerade	
Vattenpump	146, 148	Spegelvärm, slå på	53
Vattensystem		Ställa in	53
Desinficera	165	Yttre anslutning se 230 V-anslutning	56
Fyll på	148		